His Book ex auld
Maaid: 1704

George
Winter

George
Winter

AD LECTOREM.

EMBLEMATA illa pulcherrima Andreæ Alciati Patricij Mediolanenſis, Iuriſconſultorum eloquentiſsimi, & eloquentium iuriſconſultiſsimi, quæ vir ille nunquam ab literis feriatus, dum à ſeuerioribus legum ſtudijs reſpirat, & humanæ literaturæ Muſis amænioribus recreatur, ludendo effudit ἀφοριστικῶς, καὶ ἀνακολούθως, prout varium vel ſenſibus externis, vel commentationibus internis ſeſe offerebat argumentum. Ea nos ſub generalibus præcipuarum rerum capitibus in locos communes, tanquam in certas claſſes digeſſeramus: à ſummis, ad ima progredientes. Non eo ſanè conſilio, vt Authore ipſo in œconomia ſui operis, aut diligentiores, aut concinniores videri ſtuderemus: ſed vt illius luſus, in communes vſus adduceremus, Eius operis duplici habita ratione, voluptatis nimirum & vtilitatis. Priore quidem, vt ſpecioſior quædam operis forma extaret oculis legentium, ſingula ſuo quoque collocata loco conſiderantium: Compoſita namque ſparſis, & ordinata confuſis, fere ſolent apparere pulchriora. Altera autem, vt facilior, & promptior eſſet quærentibus inventio. Etenim expeditius eſt, diuerſi res generis in ſuum quaſque ordinem & locum diſpoſitas, quàm in turbam temere congeſtas inueſtigare, ſi quando ijs opus habemus vtendum. Porrò vſus Emblematum, præter gratiam, ac voluptatem ex iucunda nouitate, quæ tædium leuat, breuem ſententiæ argu-

tiam, quæ animum pungit, numeroſam verſuum ſuauitatem, quæ aures mulcet, τ' ἐιδώλων picturam non inanem, quæ oculos paſcit, Etiam ille (inquam) vſus eſt, vt quoties rebus vacuis complementum, nudis ornamentum, mutis ſermonem, alogis rationem tribuere, aut certè affingere velit quiſpiam, is ex Emblematum libello, tanquam ex promptuario, inſtructiſsimo habeat quod domeſticis parietibus, vitreis feneſtris, aulæis, periſtromatis, tabulis, vaſis, ſignis, annulis ſigillaribus, veſtimentis, menſæ, fulcro, armis, gladio, ſupellectili denique omni, nuſquam non inſcribere, & impingere poſsit: ad hoc ſcilicet vt vſquequaque loquax, & aſpectu iucunda ſit rerum ad vſum communem ſpectantium facies. Quare & ipſe Alciatus, ſu hæc epigrammata appellatione conuenientiſsima inſcribi vo luit Emblemata. Sunt enim Emblemata vermiculata opera e teſſellis inſititijs apta & compoſita interprete Budæo, quod e ipſa vocabuli Græci origo oſtendit. Verùm quum hæc omn ſuperiore editione præſtitiſſemus, ecce aliquod noua Emblem ta ad nos mittuntur, ab authore ipſo ſuperioribus addita. H in ſuum & proprium quæque ordinem veluti ſuperiora red gimus: quibus etiam, & alijs nonnullis prioribus, in quib imagines deſyderabantur, figuras adpinximus, quoad fi potuit, aptiſsimas. Superiora etiam Emblemata partim i mutauit Author ipſe, partim emendatiora, & melius c formata reddidit. Quæ omnia poſtrema hac noſtra editi in opus vnum, quod quantò locupletius tantò ſit perfecti exhibemus. Quiſquis igitur & ſententiæ breuis acumine feſtiua imagine res ſuas decorare volet: ex hoc libello abu habiturus eſt, vnde ſibi deſumat quod ad rem quamlibet commodari poſſe videatur, ídque promptiſsimè, & facili adaptato nimirum ſuo commento ad ſumma rerum gen

& ſingulas generum formas ſuo quaſque ordine diſpoſitas,
iuxta rerum naturalem ſeriem, & vſum communem. Qua-
rum etiam index tabula ſubiecta eſt operi vniuerſo, à
multis, & magnis, quibus vitiatum erat
mendis expurgato, & planè
reſtituto κατὰ τὸ αὐ-
τόγραφον.

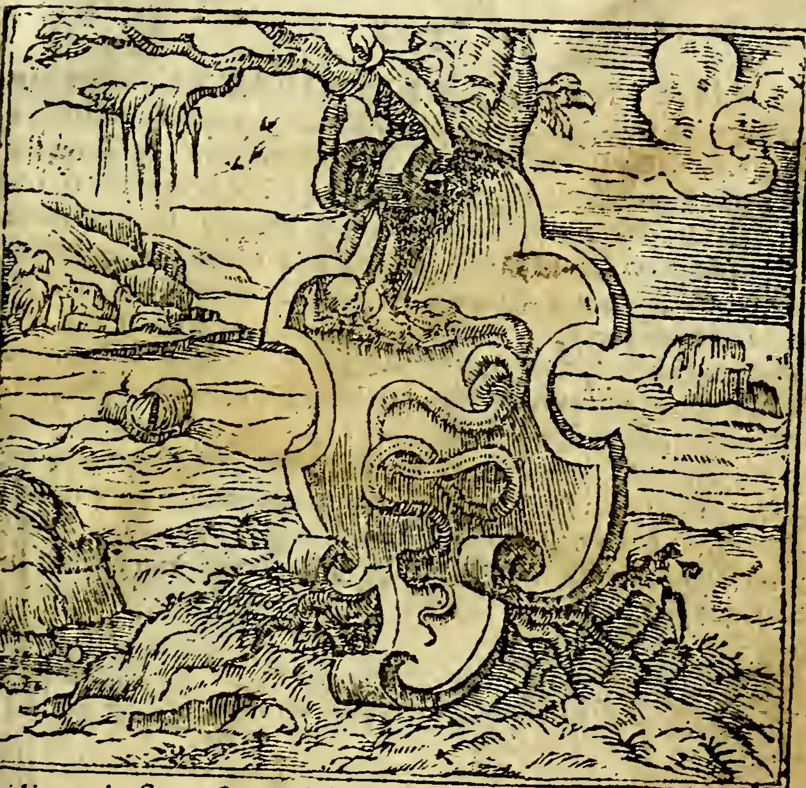
*

RBR
D-G
12mo
A357

CLARISS. VIRI ANDR. ALCIATI IN LIBRVM Emblematum præfatio, ad Chonradum Peutingerum Auguſtanum.

Dum pueros iuglans, iuuenes dum teſſera fallit,
Detinet & ſegnes chartula picta viros:
Hæc nos feſtiuis Emblemata cudimus horis,
Artificum illuſtri ſignaq; facta manu:
Veſtibus vt torulos, petaſis vt figere parmas,
Et valeat tacitis ſcribere quiſque notis.
At tibi ſupremus precioſa nomiſmata Cæſar,
Et veterum eximias donet habere manus.
Ipſe dabo vati chartacea munera vates,
Quæ (Chonrade) mei pignus amoris habe.

Ad illuſt. Maximil. ducem Mediol. Super inſigni Ducatus Mediolan.

xiliens infans ſinuoſi è faucibus anguis,
Eſt gentilitiis nobile ſtemma tuis.
alia Pellæum geſſiſſe nomiſmata regem
Vidimus, hiſque ſuum concelebraſſe genus.
um ſe Ammone ſatũ, matrẽ anguis imagine luſam,
Diuini & ſobolem ſeminis eſſe docet.
e exit, tradunt ſic quoſdam enitier angues,
An quia ſic Pallas de capite orta iouis?

SVMMA EMBLEMATVM AL-
CIATI ΕΠΙΜΥΘΙΑ.

*

MEDIOLANENSIS PRINCIPATVS Stemma in aureo æquore Draconem habet cæruleum, ex cuius ore infans naſcitur à partu rubens. Diuinæ ſcilicet originis, & antiquæ Nobilitatis Symbolon. Alexandros namque, & Scipionas ab incubis, ſub Dracontæa ſpecie, Dæmonibus genitos eſſe creditum eſt. E ſerpentinis item Matribus eſſe natos Araxidas, & Meluſiadas ac Luſinianos fortiſſimos Heroas (ex quibus nobilis Luxamburgorum proſapia) Gallicana memorat hiſtoria. PORRO ſerpentum genus quoddam (vt fortaſſe Amphisbenarum) ore cõſtat parere, quorum & Hieroglyphica imago deſignat Sapientiam, quæ & ipſa ex capite prodit. Ad hoc etiam facit quod Dea Sapientiæ Minerua, & ex Iouis cerebro orta fingitur. Quæ omnia eò ſpectant: vt Anguigena ille, & purpureus puer de ſerpentis capite naſcens, diuinum genus, Sanguinis antiquam, nec intermorituram nobilitatem, & de ſano capite manantem ſignificet Sapientiam.

Mediolanum.

Bituricis veruex, Heduis dat Sucula ſignum.
His populis patriæ debita origo meæ eſt,
Quam Mediolanum ſacram dixere puellæ
Terram: nam vetus hoc Gallica lingua ſonat.
Culta Minerua fuit, nunc eſt, vbi numine Thecla
Mutato matris virginis ante domum.
Laniger huic ſignum ſus eſt, animálque biforme,
Acribus hinc ſetis, lanitio inde leui.

Etymon eſt Mediolani, à media lana inter ſetas Suculæ Ouillæ, aut Ouis ſuillæ in iaciendis tantæ vrbis fundamentis caſu repertæ, cuius dubia forma Heduorum (qui ſuem) & Biturigum (qui arietem habent in publico ſchemate) inſignia, vno in corpore comprehendit. Quod quidem Symmicton ſic autori confudiſſe placuit. Nam vt noſtratum Biturigum, (apud quos maioribus quàm quiſquam alius ſtipendiis Ius Ciuile eſt interpretatus) Publicam notam, fortaſſe habuit notam: Sic an Heduorum Vrbi, cum ſignum certo nouerit: neſcio.

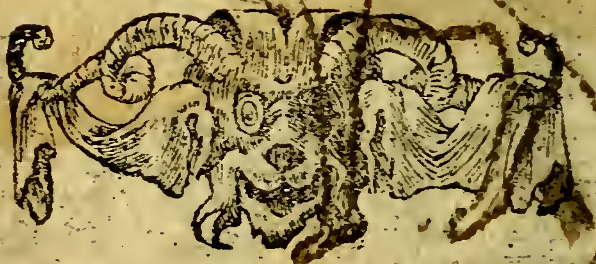
Nunquam procraſtinandum.

ALCIATAE gentis inſignia ſuſtinet Alce,
Vnguibus & μηδὲν fert ἀναβαλλόμενος.
Conſtat Alexandrum ſic reſpondiſſe roganti,
Quî tot obiuiſſet tempore geſta breui?
Nunquã (inquit) differre volens, quod & indicat Alce:
Fortior hæc dubites, ocyor ánne ſiet.

Alce Septentrionalis eſt fera equi robore, cerui celeritate, ci-
a moram curſus expediens, vt haud temerè vnquam capi poſ-
. De cuius nomine, ac natura deductum eſt ALCIATI nomẽ,
Symbolon, ab Alexandro olim reſponſum ΜΗΔΕΝ ΑΝΑ-
ΑΛΛΟΜΕΝΟΣ, ſubindẽte maxima quæq; perfici viribus,
igentia, & continuo curſu laborũ, tam animi, quàm corporis,

Tria hæc prima Emblemata , in gratiam Principis, Patriæ, & Autoris perſtructa ſunt , tanquam veſtibulum ipſum operis , ad quod deinde fit aditus, per id quod in orbe ſummum eſt, & primum,nempe Deum & Religionem.

In Deo lætandum.

Aſpice vt egregius puerum Iouis alite pictor
  Fecerit Iliacum ſumma per aſtra vehi.
Quis ne Iouem tactum puerili credat amore?
  Dic, hæc Mæonius finxerit vnde ſenex?
Conſilium, mens atque Dei cui gaudia præſtant:
  Creditur is ſummo raptus adeſſe Ioui.

Spiritus ad Deum raptus, citra corporis ſolutionem, eſt Aſ-ſenſus diuinæ in omnibus ordinationi.

Sapientia humana, ſtultitia eſt apud Deum.

Quid dicam? quónam hoc cõpellam nomine monſtrũ
  Biforme: quod non eſt homo, nec eſt draco?
Sed ſine vir pedibus, ſummis ſine partibus anguis,
  Vir anguipes dici, & homiceps anguis poteſt.
Anguem pedit homo, hominem eructauit & anguis,
  Nec finis hominis eſt, initium nec eſt feræ.
Sic olim Cecrops doctis regnauit Athenis,
  Sic & gigantes terra mater protulit.
Hæc vafrum ſpecies, ſed relligione carentem,
  Terrena tantum quíque curet, indicat.

Hoc monſtro illi ſignificantur quibus ſpiritu cœleſti, rationabilíque anima informatis: nulla tamen alterius quàm terreſtris vitæ ſpes eſt.

Quà Dij vocant, eundum.

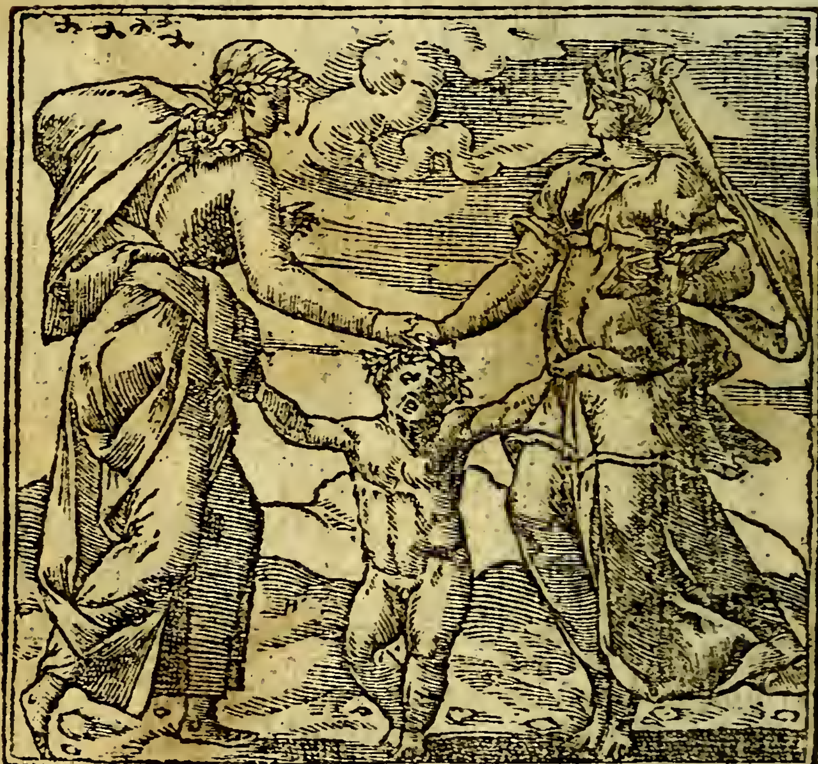
n triuio, mons eſt lapidum:ſupereminet illi
Trunca Dei effigies,pectore facta tenus.
Iercurij eſt igitur tumulus.Suſpende viator
Serta Deo rectum qui tibi monſtrat iter.
)mnes in triuio ſumus,atque hoc tramite vitæ
Fallimur,oſtendat ni Deus ipſe viam.

In omni actu ſequenda eſt natura dux optima, quæ Dei eſt rdinatio,& vocatio.

VIRTVTES.

FIDES.

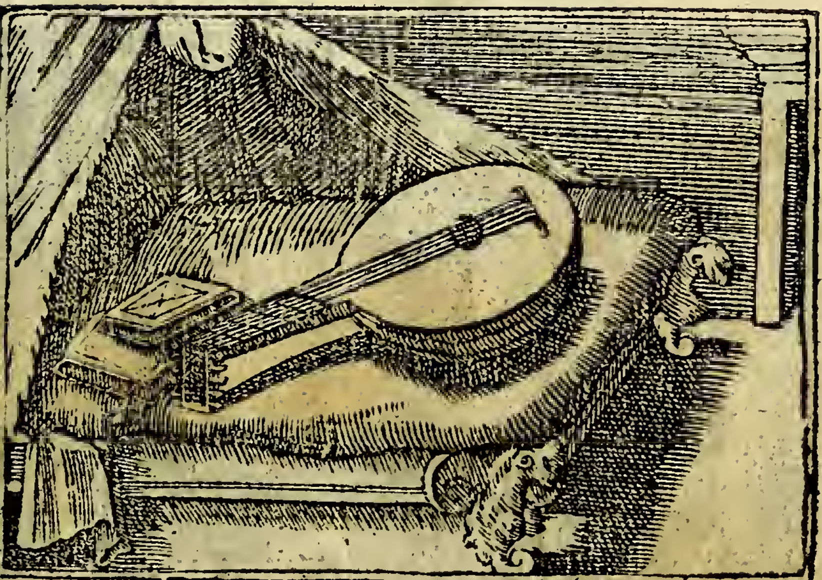
Fidei ſymbolum.

Stet depictus Honos Tyrio velatus amictu,
Eiúſque iungat nuda dextram Veritas.
Sítque Amor in medio caſtus: cui tempora circum
Roſa it, Diones pulchrior Cupidine.
Conſtituunt hæc ſigna fidem, reuerentia honoris,
Quam fouet, alit Amor, parturítque Veritas.

Hæc eſt antiqua apud Sabinos D Traiados præfiguratio vel fidæ amicitiæ cultus κατὰ πιςίςεσι Honoris, & veritatis.

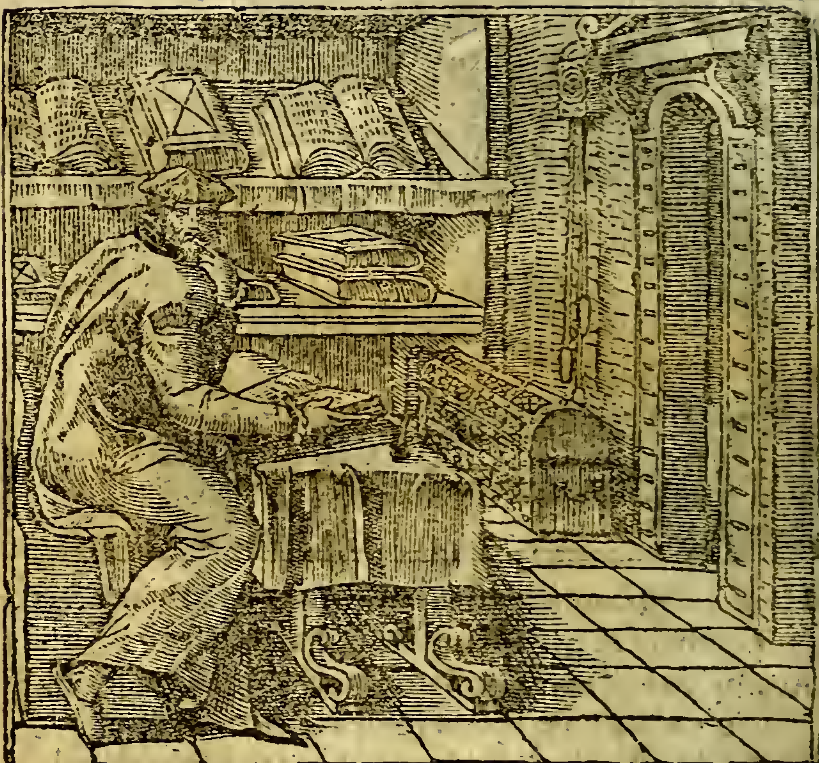
Fœdera.

Hanc citharam, à lembi quæ forma halieutica fertur,
Vendicat & propriam Muſa Latina ſibi,
Accipe dux: placeat noſtrum hoc tibi tẽpore munus,
Quo noua cum ſociis fœdera inire paras.
Difficilè eſt, niſi docto homini, tot tendere chordas:
Vnáque ſi fuerit non bene tenta fides.
Ruptáve (quod facile eſt) perit omnis gratia conchæ,
Illéque præcellens cantus, ineptus erit.
Sic Itali coëunt proceres in fœdera, concors
Nil eſt quod timeas, ſi tibi conſtet amor.
At ſi aliquis deſciſcat (vti plerunque videmus)
In nihilum illa omnis ſoluitur harmonia.

Concordis, aut diſcordis Lyræ ad Maximilianum Mediolani Ducem miſſæ comparatio, cum fœderibus; ac factionibus Italicis: Indicans inuictam eſſe concordiam.

Silentium.

Cùm tacet: haud quicquam differt ſapientibus amens
Stultitiæ eſt index, linguáque, vóxque ſuæ.
Ergo premat labias, digitóque ſilentia ſignet:
Et ſeſe Pharium vertat in Harpocratem.

Prudentiam hominis, aut ſtultitiam, ſermo arguit.

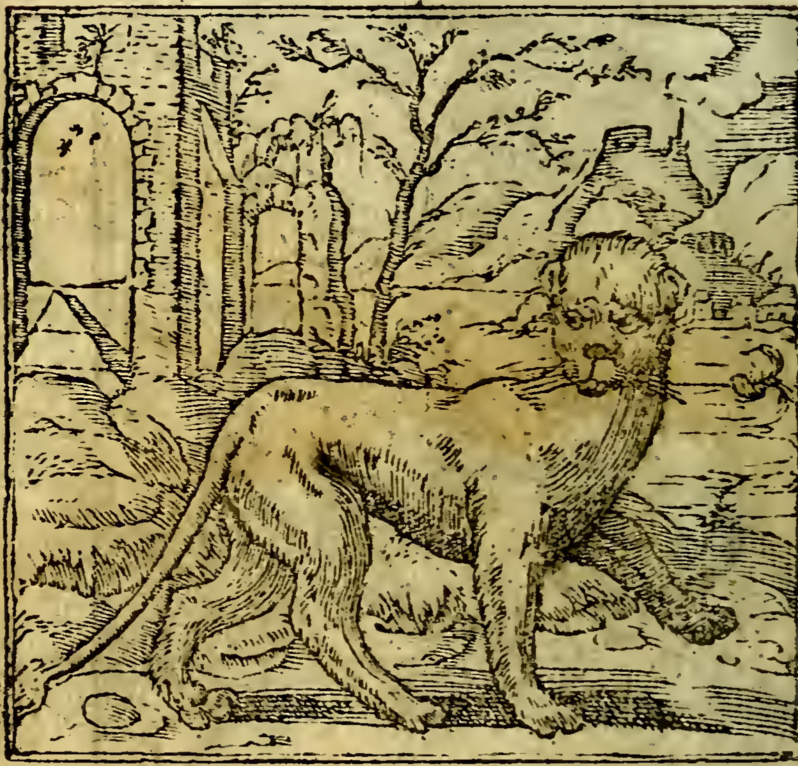
Non vulganda conſilia.

Limine quod cæco, obſcura & caligine monſtrum
Gnoſiacis clauſit Dædalus in latebris:
Depictum Romana Phalanx in prælia geſtat,
Semiuiróque nitent ſigna ſuperba boue,
Nóſque monent, debere ducum ſecreta latere
Conſilia: autori cognita techna nocet.

Conſilia in rebus maximè bellicis ſunt occultanda.

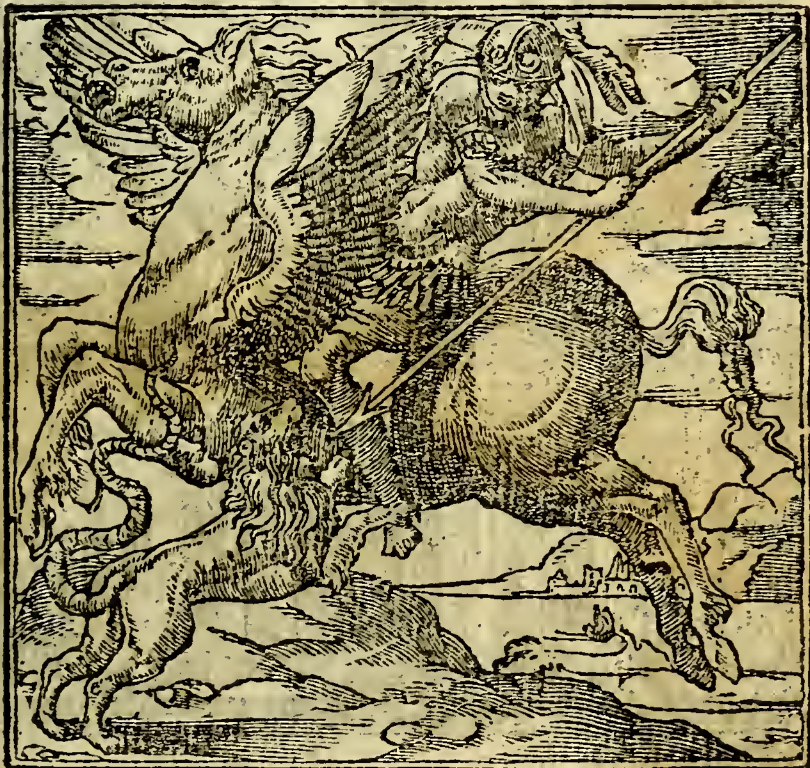
Nec quæſtioni quidem cedendum.

Cecropia effictam quam cernis in arce leænam.
Hermodij (an neſcis hoſpes?) amica fuit.
Sic animum placuit monſtrare viraginis acrem
More feræ, nomen vel quia tale tulit.
Quòd fidibus contorta, ſuo non prodidit vllum
Indicio, elinguem reddidit Iphicrates.

Meretricis exemplo amatoribus etiam per tormenta fidæ, Conſtantiæ pluſquam virilis oſtenditur imago.

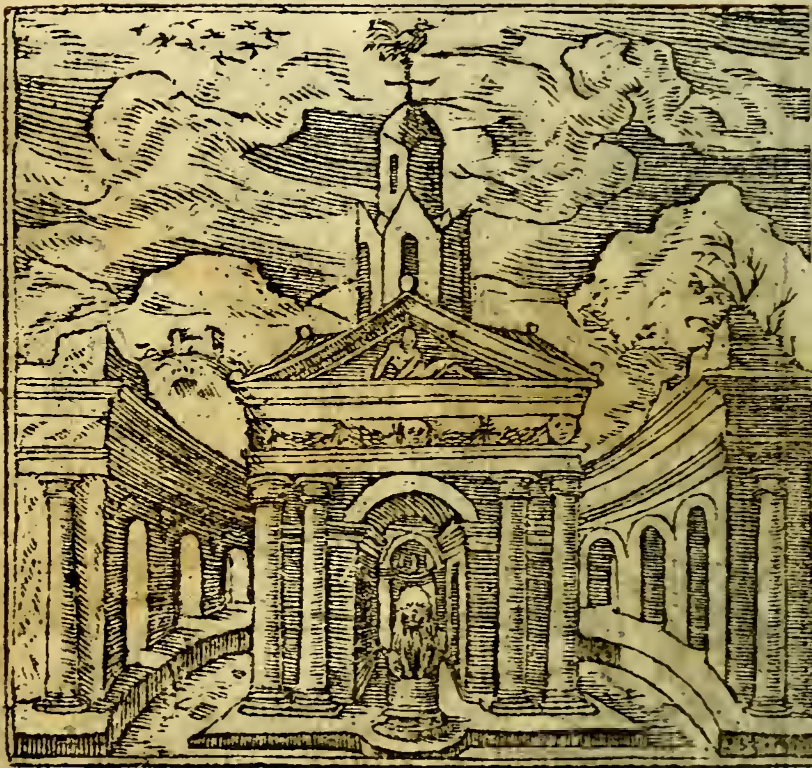
Conſilio & virtute Chymæram ſuperari, id eſt, fortiores & deceptores.

Bellerophon (vt fortis eques) ſuperare Chimæram
  Et Lycij potuit ſternere monſtra ſoli.
Sic tu Pegaſeis vectus petis æthera pennis:
  Conſilióque animi monſtra ſuperba domas.

Bellerophontis fabula, qui Chimæram inacceſſum mótem ſuperauit: docet dextima conſilia viribus præſtare in iis conficiendis quæ difficillima videntur.

Vigilantia, & cuſtodia.

Inſtantis quòd ſigna canens det gallus eöi.
Et reuocet famulas ad noua penſa manus:
Turribus in ſacris effingitur, ærea mentem
Ad ſuperos peluis quòd reuocet vigilem,
Eſt leo: ſed cuſtos oculis quia dormit apertis:
Templorum idcirco ponitur ante fores.

Duobus iſtis Animalium Agalmatis ad templa ſtatutis, admonetur Eccleſiaſticus Paſtor, gregem ſibi commiſſum vigilantiſsimè cuſtodire.

Νῆφε καὶ μέμνησ' ἀπιστεῖν. ἄρθρα ταῦτα τῶν φρενῶν.

Sobriè viuendum:&non temerè credendum.

Ne credas ne(Epicharmus ait)non ſobrius eſto,
Hi nerui,humanæ membráque mentis erunt:
Ecce oculata manus credens id quod videt.Ecce
Pulegium,antiquæ ſobrietatis olus,
Quo turbam oſtenſo ſedauerit Heraclitus,
Mulxerit & tumida ſeditione grauem.

Ebrietatis temulentia, & credulitatis temeritas, à ſapiente abſint. Oculus in vola manus, certitudo eſt rerum ſenſu perceptarum.Pulegium verò ſiti,& vinolentiæ contrarium.

Πῆ παρέβην? Τί δ' ἔρεξα? Τί μοι δέον, οὐκ ἐτελέσθη?

Italicæ Samius ſectæ celeberrimus autor
  Ipſe ſuum clauſit carmine dogma breui,
Quò prætergreſſus? quid agis? qui omittis agendum?
  Hanc rationem vrgens reddere quemque ſibi.
Quod didiciſſe gruum volitantum ex agmine fertu
  Arreptum geſtant quæ pedibus lapidem,
Ne ceſſent, neu tranſuerſas mala flamina raptent.
  Qua ratione hominum vita regenda fuit.

Omne vitium eſt aut in admiſſo malo (quod NIMIVM eſt) aut omiſſo bono (quod NON) aut officio non ſatis præſtito (quod PARVM eſt agere) Quorum exemplum Grues oſtendunt, quæ in volatu lapides viribus æquales, & iuſto pondere libratos geſtant. Vt ne nihil tollant: ne nimium ſe efferant: ne parum ſint ad ventorum vim ſaburratæ. Atque horum trium rationem, quotidie ſapiens a ſeipſo exigit.

Prudentes. Problema.

Iane bifrons, qui iam tranſacta, futuráque calles,
  Quíque retro ſanas (ſicut & ante) vides.
Tot te cur oculis, tot fingunt vultibus? an quòd
  Circunſpectum hominem forma fuiſſe docet?

Sapientia ſedem habet in capite. Proinde biceps Ianus ſapientem ſignat: cui eſt præteritorum memoria, & futurorum prouidentia.

Pru

Prudens, magis quàm loquax.

octua Cecropiis inſignia præſtat Athenis,
Inter aues ſani Noctua conſilij.
rmiferæ meritò obſequiis ſacrata Mineruæ eſt,
Garrula quo cornix ceſſerat antè loco.

Noctua tacitæ Prudentiæ nota erat Athenis ſapientiæ ſtu- nobilibus. Nam vt noctua parum admodum vocalis eſt, at in ebris oculatiſsima: Sic & prudens verborum vir eſt pauco- n, & in obſcuris perſpicax.

Maturandum.

Maturare iubent properè, & cunctarier omnes,
 Ne nimium præceps, neu mora longa nimis.
Hoc tibi declaret connextum Echeneide telum,
 Hæc tarda eſt, volitant ſpicula miſſa manu.

In omni actu neceſſaria eſt maturitas, virtus inter nimia[illegible] celeritatem, ac tarditatem media, quæ Echeneide concha, nau[illegible] remorante, & volucri iaculo, figurantur.

In deprehenſum.

aimdudum quacunque fugis te perſequor: at nunc
Caſsibus in noſtris denique captus ades.
mplius haud poteris vires eludere noſtras,
Ficulno anguillam ſtrinximus in folio.

Elabens fallacis fides, vi adſtringenda eſt: quemadmodum
culni folij aſperitate, lubrica anguilla retinetur.

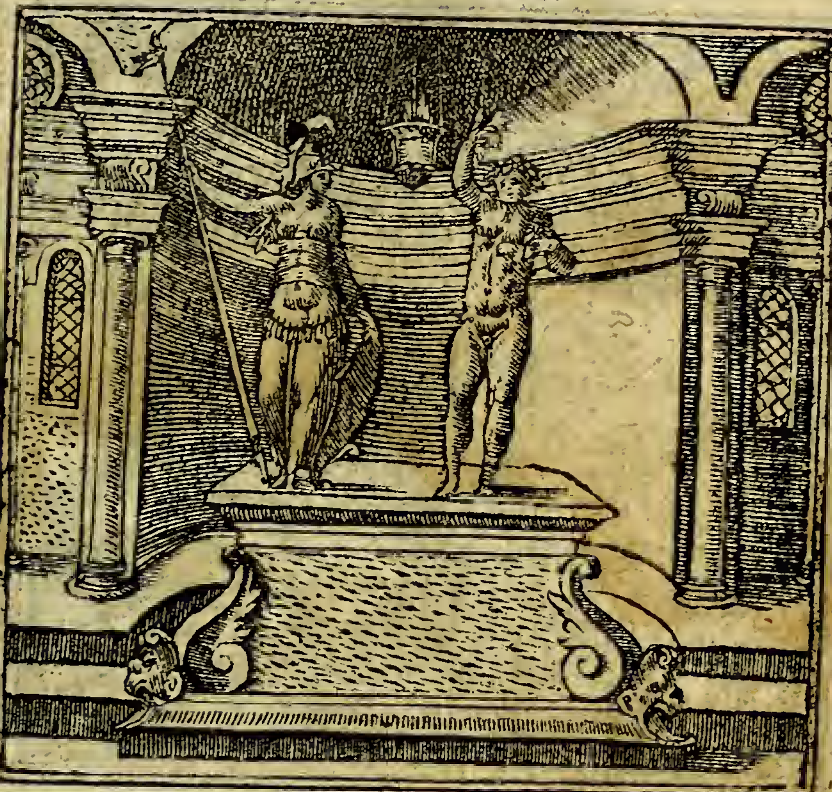
Cuſtodiendas virgines.

Vera hæc effigies innuptæ eſt Palladis: eius
Hic Draco, qui dominæ conſtitit ante pedes.
Cur diuæ comes hoc animal? cuſtodia rerum
Huic data: ſic lucos, ſacráque templa colit,
Innuptas opus eſt cura aſſeruare puellas
Peruigili, laqueos vndique tendit amor.

Pallas virgo, puellas virgines, Draco vigil earum cuſtodiam ſignificat.

Vino prudentiam augeri.

Hæc Bacchus pater, & Pallas communiter ambo
Templa tenent, ſoboles vtraque vera Iouis:
Hæc caput, ille femur ſoluit: huic vſus oliui
Debitus, inuenit primus at ille merum.
Iunguntur meritò: quòd ſi qui abſtemius odit
Vina: Deæ nullum ſentiet auxilium.

Minerua doctorum ingeniorum præſes, Bacchus vini, vtriuſ-
e largitor Deus. Bonum autem vinum acuit ingenium, ſi mo-
ratè ſumatur.

Prudentes vino abſtinent.

Quid me vexatis rami? ſum Palladis arbor:
Auferte hinc botros, virgo fugit Bromium.

Sapientes, præſertim fœminæ, à vino temperent.

In ſtatuam Bacchi.

DIALOGISMVS.

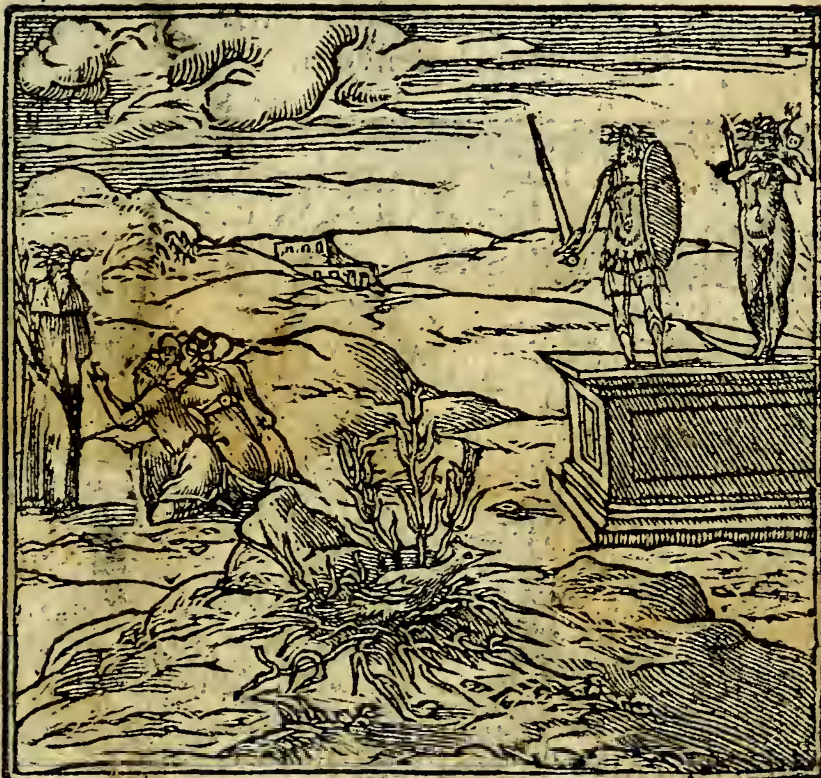

Bacche pater: quis te mortali lumine nouit?
Et docta effinxit quis tua membra manu?
Praxiteles, qui me rapientem Gnoſida vidit:
Atque illo pinxit tempore qualis eram.
Cur iuuenis, teneráque etiam lanugine vernat
Barba, queas Pylium cùm ſuperare ſenem?
Muneribus quandoque meis ſi parcere diſces
Iunior, & forti pectore ſemper eris.
Tympana non manibus, capiti non cornua deſunt:
Quos (niſi dementeis) talia ſigna decent?

Hæc doceo, noſtro quod abuſus munere ſumit
Cornua : & inſanus mollia ſiſtra quatit,
Quid vult ille color membris penè igneus? (omen
Abſit) an humanis vreris ipſe focis?
Cùm Semeles de ventre parens me fulmine traxit
Igniuomo : infectum puluere merſit aquis.
Hinc ſapit hic, liquidis qui nos bene diluit vndis:
Qui non ardenti torret ab igne iecur.
Sed nunc me doceas quì vis miſcerier? & qua
Te ſanus tutum prendere lege queat?
Quadrantem addat aquæ, calicem ſumpſiſſe falerni
Qui cupit, hoc ſumi pocula more iuuat.
Stes intra heminas : nam qui procedere tendit
Vltrà : alacer, ſed mox ebrius inde furit.
Res dura hæc nimiùm, ſunt pendula guttura, dulce
Tu fluis. Heu facilè commoda nulla cadunt.

Temulētia ſenium accelerat, ſenſus hebetat, inteſtina adurit. Quare vino exigua menſura parcendum, & iddem aqua diluendum.

Gramen.

Gramineam Fabio patres tribuére corollam,
  Fregerat vt Pœnos Hannibalémque mora.
Occulit inflexo nidum ſibi gramine alauda,
  Vulgò aiunt, pullos ſic fouet illa ſuos.
Saturno Martíque ſacrum, quo Glaucus adeſo
  Polybides, factus creditur eſſe Deus.
His meritò arguitur nodis tutela ſalúſque,
  Herbáque tot vires hæc digitalis habet.

IVSTITIA.

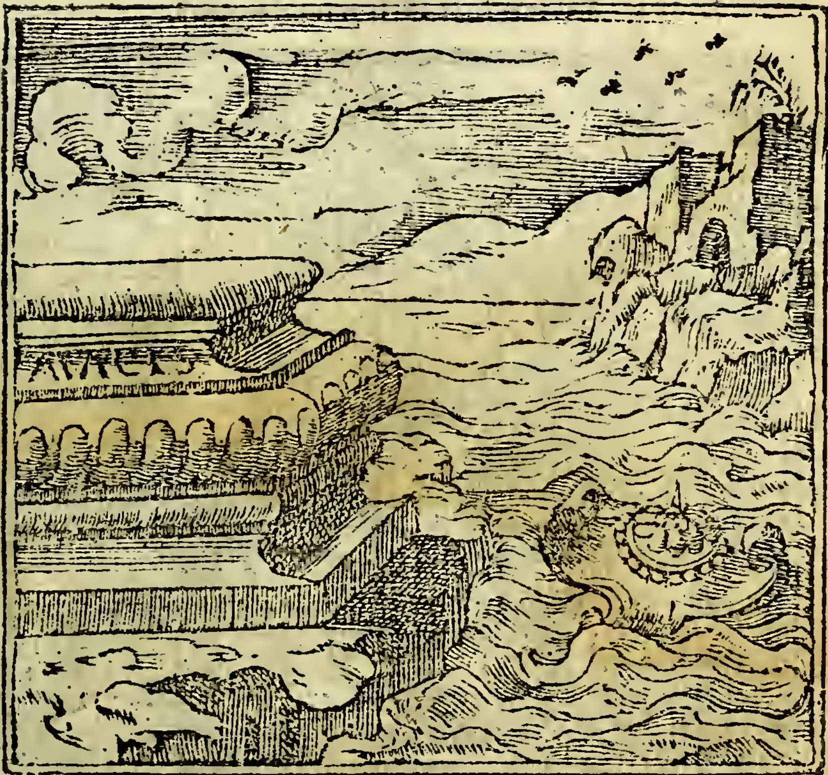
Nec verbo, nec facto quenquam lædendum.

Aſſequitur, Nemeſiſque virum veſtigia ſeruat,
Continet & cubitum, duráque frena manu.
Nè malè quid facias, néve improba verba loquaris:
Et iubet in cunctis rebus adeſſe modum.

Nemeſis Dea eſt malè actorum, aut improbè dictorum vindex, cuius formido manum à maleficio, linguam à maledicto cohibet.

T[illegible]m tandem I[illegible]ſtit[illegible] ob[illegible]

Aeacidæ Hectoreo perfuſum ſanguine ſcutum,
Quod Græcorum Itacho concio iniqua dedit:
Iuſtior arripuit Neptunus in æquora iactum
Naufragio, vt dominum poſſet adire ſuum.
Littoreo Aiacis tumulo namque intulit vnda,
Quæ boat, & tali voce ſepulchra ferit.
Viciſti Thelamoniade, tu dignior armis.
Affectus fas eſt cedere iuſtitiæ.

Ex hiſtoria armorum Achillis iniuſto Græcorum areſto adiudicatorum Vlyſsi, contra Aiacem, (qui iudicii in dignitate ſeipſum interfecit) & naufragi Clypei ad ſepulchrum eius appulſi euentu, intelligendum eſt, Iuſtitiam tandem omnes hominum calumnias, iniquóſque fauores ſuperare.

Etiam ferociſſimos domari.

Romanum poſtquàm eloquium, Cicerone perempto,
Perdiderat patriæ peſtis acerba ſuæ:
Inſcendit currus victor, iunxítque leones,
Compulit & durum colla ſubire iugum,
Magnanimos ceſſiſſe ſuis Antonius armis,
Ambage hac cupiens ſignificare duces.

Nulla tanta eſt feritas, quæ non aut arte cicurari, aut vi domari poſſit, tam in belluis, quàm in hominibus.

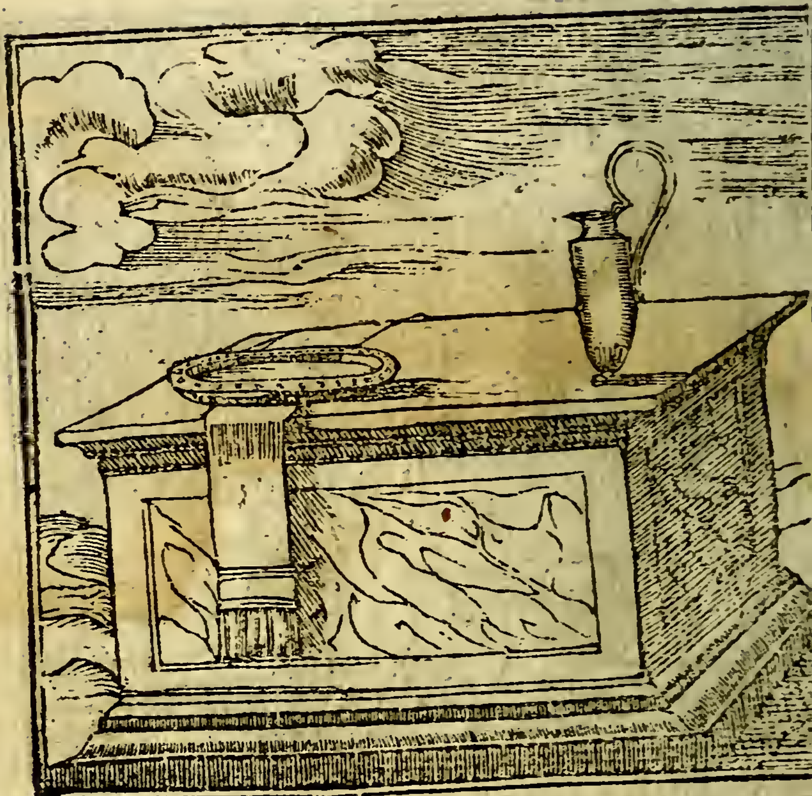
Gratiam referendam.

Aërio inſignis pietate Ciconia nido,
   Inueſtes pullos pignora grata fouet.
Taliáque expectat ſibi munera mutua reddi
   Auxilio hoc quoties mater egebit anus.
Nec pia ſpem ſoboles fallit, ſed feſſa parentum
   Corpora fert humeris, præſtat & ore cibos,

Volucrum exemplo docentur homines ἀντιπελαργεῖν quod eſt
ceptam à parentibus educationem, iiſdem referre ſenio de-
ctis.

Abſtinentia.

Marmoreæ in tumulis vna ſtat parte columnæ
 Vrceus, ex alia cernere malluuium eſt.
Ius hæc forma monet dictum ſine ſordibus eſſe,
 Defunctum puras atque habuiſſe manus.

Iudex iuſtus à muneribus capiendis abſtinet.

Bonis à diuitibus nihil timendum.

ctus contiguo Marius mihi pariete,nec non
Subbardus,noſtri nomina nota fori,
dificant bene nummati,ſatagúntque vel vltrò
Obſtruere heu noſtris vndique luminibus.
miſerum,geminæ quem tanquam Phinea raptant
Harpyiæ,vt propriis ſedibus eiiciant.
egritas noſtra,atque animus quæſitor honeſti,
His niſi ſint Zetes, his niſi ſint Calaïs.

bula Phinei, & Harpyiarum Regiam eius infeſtantium s Calais & Zetes volucres pueri fugarint) indicat ple- ie viros bonos poſſeſſionibus ſuis extrudi,per opulentos vi- ;niſi bono animo,ac virtute vindicentur.

FORTITVDO.

Signa Fortium.

DIALOGISMVS.

Quæ te cauſa mouet volucris Saturnia, magni,
  Vt tumulo inſideas ardua Ariſtomenis?
Hoc moneo, Quantum inter aues ego robore pr
  Tantùm Semideos inter Ariſtomenes.
Inſideant timidæ timidorum buſta columbæ,
  Nos aquilæ intrepidis ſigna benigna damus.

Confictú eſt hoc Emblema in gratiam Caroli Imp. qui
lam in ſcuto geſtat, ipſum comparans fortiſſimo & inuic
ci Ariſtomeni Meſſenio.

Ἀνέχου καὶ ἀπέχου.

ɔleranda homini triſtis fortuna ferendo eſt.
t nimiùm felix ſæpe timenda fuit.
ine (Epitectus dicebat) & abſtine oportet
Iulta pati, illicitis abſque tenêre manus.
lucis imperium vinctus fert poplite taurus
ı dextro : ſic ſe continet à grauidis.

urus validus, & ad venerem potens, homini tamen longè
niori ſubſeruiens, & à boue grauida abſtinens, Patientiæ,
ntinentiæ præbet exemplum.

In adulari neſcientem.

Scire cupis dominos toties cur Theſſalis ora
Mutet,& vt varios quærat habere duces:
Neſcit adulari,cuiquámve obtrudere palpum,
Regia quem morem principis omnis habet.
Sed veluti ingenuus ſonipes, dorſo excutit omnem
Qui moderari ipſum neſciat Hippocomon.
Nec ſæuire tamen domino fas.vltio ſola eſt,
Dura ferum vt iubeat ferre lupata magis.

Popularis Rebellio ob iniquiorem Magiſtratus admini-
tionem concitatur.

Obdurandum aduerſus vrgentia.

itur in pondus palma,& conſurgit in arcum,
Quò magis & premitur,hôc mage tollit onus.
rt & odoratas bellaria dulcia glandes,
Queis menſas inter primus habetur honos.
uer,& reptans ramis has collige,mentis
Qui conſtantis erit,præmia digna feret.

Quibuſcunque aduerſis obuenientibus, bene cœpta non ſunt ittenda,quin conſtanter peragenda,ad felicis euentus finem.

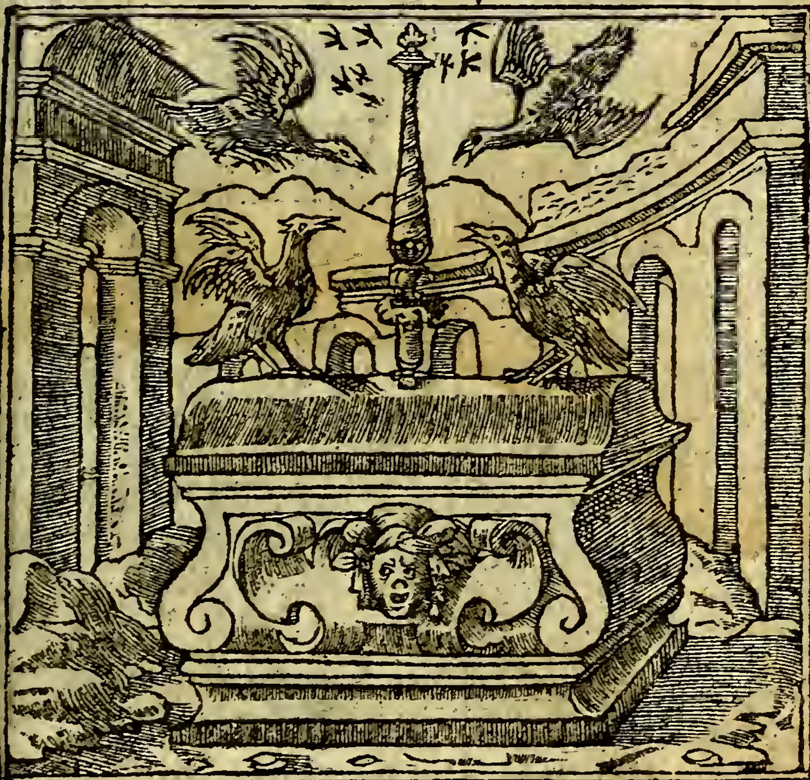
Omnia mea mecum porto.

Hunus inops Scythicíque miſerrimus accola ponti,
  Vſtus perpetuo liuida membra gelu.
Qui Cereris non nouit opes, nec dona Lyæi,
  Et pretioſa tamen ſtragula ſemper habet:
Nam murinæ illum perſtringunt vndique pelles,
  Lumina ſola patent, cætera opertus agit.
Sic furem haud metuit, ſic ventos temnit & imbres.
  Tutus apúdque viros, tutus apúdque deos.

CONCORDIA.

Concordiæ Symbolum.

Cornicum mira inter ſe concordia vita eſt,
Mutua ſtátque illis intemerata fides.
Hinc volucres hæc ſceptra gerũt, quòd ſcilicet omnes
Conſenſu populi ſtántque, cadúntque duces:
Quem ſi de medio tollas, diſcordia præceps
Aduolat, & ſecum regia fata trahit.

Hoc illud eſt quod Saluſtianus Micipſa dixit, Concordia res paruæ creſcunt: diſcordia magnæ dilabuntur.

Concordia.

In bellum ciuile duces cùm Roma pararet.
  Viribus & caderet Martia terra ſuis:
Mos fuit in partes turmis coëuntibus, eaſdem
  Coniunctas dextras mutua dona dare.
Fœderis hæc ſpecies, id habet concordia ſignum,
  Vt quos iungit amor, iungat & ipſa manus.

Ciuilis fidei commune ſignum eſt, Dextram iungere dextræ

Concordia inſuperabilis.

Tergeminos inter fuerat concordia fratres.
Tanta ſimul pietas mutua,& vnus amor:
Inuicti humanis vt viribus ampla tenerent
Regna,vno dicti nomine Geryonis.

Concordia inuictos facit vniuerſos:qui ſinguli debiles forent.

Vnum nihil, duos plurimùm poſſe.

Laërtæ genitum, genitum quoque Tydeos vnà,
  Hac cera expreſsit Zenalis apta manus.
Viribus hic præſtat, hic pollet acumine mentis,
  Nec tamen alterius non eget alter ope.
Cùm duo coniuncti veniunt, victoria certa eſt,
  Solùm mens hominem, dextráve deſtituit.

Maximis rebus gerendis, robur corporis, prudentia animi indiget: itidem & prudens animus, corporis viribus, & dexteritate opus habet.

Firmiſsima conuelli non poſſe.

Oceanus quamuis fluctus pater excitet omnes:
Dannubiúmque omnem barbare Turca bibas.
Non tamen irrumpes perfracto limite: Cæſar
Dum Charlus populis bellica ſigna dabit.
Sic ſacræ quercus firmis radicibus aſtant
Sicca licet venti concutiant folia.

Hoc Emblema applaudit Carolo V. Imp. Qui Turcas Viennа Auſtraſiæ arcuit.

Spes proxima.

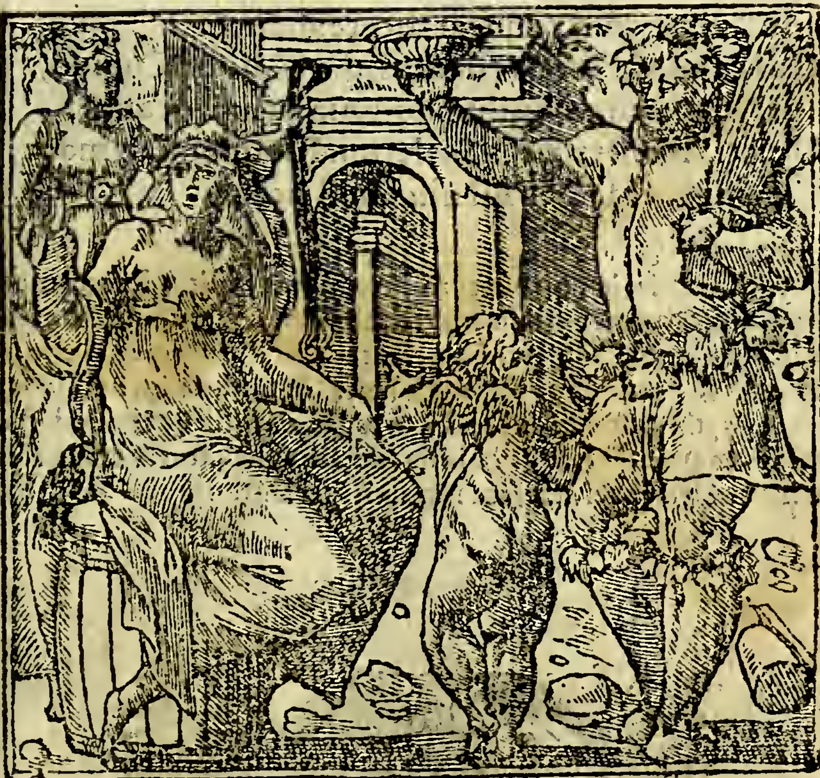

Innumeris agitur reſpublica noſtra procellis,
 Et ſpes venturæ ſola ſalutis adeſt:
Non ſecus ac nauis medio circum æquore, venti
 Quam rapiunt, ſalſis iámque fatiſcit aquis.
Quòd ſi Helenæ aduenіant lucentia ſydera fratres:
 Amiſſos animos ſpes bona reſtituit.

Metaphora à naui tempeſtatibus acta, ad Rempub. thuratic nibus vexatam: itémque à Dioſcurorum luminibus ſalutiferi ad ciuitatum defenſores, aut boni Principis, vel Gubernator aduentum. Qui Caſtoris & Pollucis ignes in tempeſtate gemi apparentes, proximam ſalutem nautis pollicentur.

In ſimulacrum ſpei.

DIALOGISMVS.

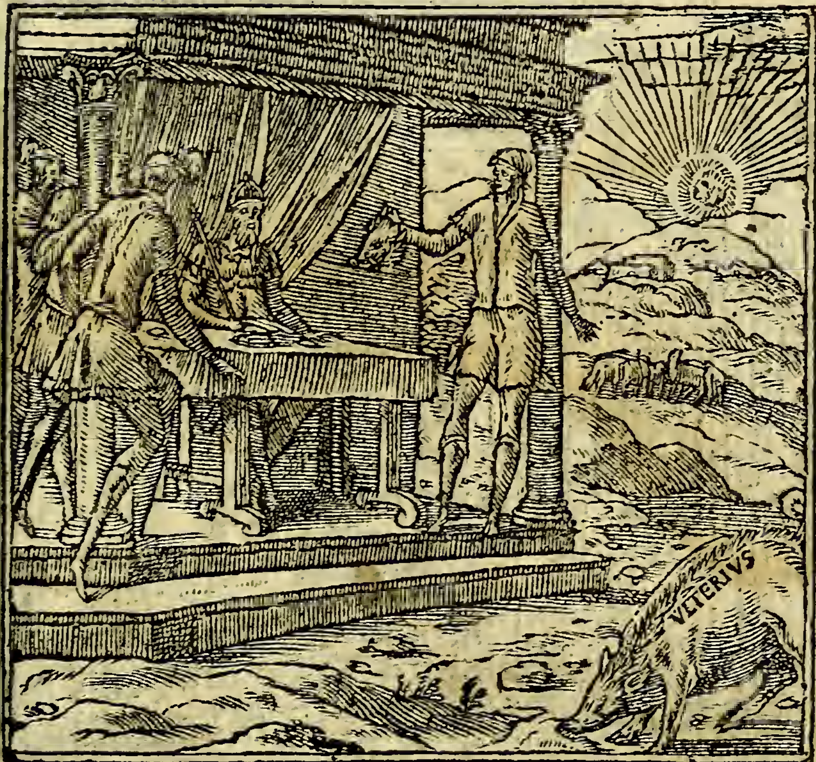

Quæ Dea tam læto ſuſpectans ſydera vultu?
  Cuius peniculis reddita imago fuit?
Elpidij fecere manus: ego nominor illa,
  Quæ miſeris promptam ſpes bona præſtat opem.
Cur viridis tibi palla? Quòd omnia me duce vernent.
  Quid manibus mortis tela refracta geris?
Quòd viuos ſperare decet, præcido ſepultis:
  Cur in dolioli tegmine pigra ſedes?
Sola domi manſi volitantibus vndique noxis,
  Aſcræi vt docuit muſa verenda ſenis.

Quæ tibi adeſt volucris? Cornix fidiſsimus oſcen,
Eſt bene cùm nequeat dicere: dicit, Erit.
Qui comites? Bonus euentus, præcépſque Cupido,
Qui præeunt? vigilum ſomnia vana vocant.
Quæ tibi iuncta aſtat? Scelerum Rhamnuſia vindex,
Scilicet vt ſperes nil niſi quod liceat.

Spei deſcriptio, quæ lætum hominem reddit, aduſque mortem comitatur, nec etiam morte relinquit, quæ vnum eſt calamitoſis ſolatium, nihil non expectat, meliúſque ſemper in craſtinum & ad votum ſibi ſomnia fingit. In ſumma iucundiſsima eſt, & optima comes, niſi cùm arrogantior eſt, & immodeſta. Spes namque ambitioſas & immoderatas vlciſcitur vindex Nemeſis contraria temerè, aut nimium ſperantibus.

In dies meliora.

Roſtra nouo mihi ſetigeri ſuis obtulit anno,
Hæcque cliens ventri xenia(dixit)habe.
Progreditur ſemper,nec retro reſpicit vnquam,
Gramina cùm pando proruit ore vorax.
Cura viris eadem eſt,ne ſpes ſublapſa retrorſum.
Cedat:& vt melius ſit,quod & vlterius.

Ruſtica comparatio porci in paſtu progredientis ad Carolum
Imperatorem, eiúſque ſymbolon VLTERIVS, quo oſten-
tur ſemper in melius procedendum.

Illicitum non ſperandum.

Spes ſimul,& Nemeſis noſtris altaribus adſunt,
Scilicet vt ſperes non niſi quod liceat.

Vltio vanas temerariorum ſpes præſumptas proſequitur.

PVDICITIA.

Porphyrio domini ſi incæſtet in ædibus vxor,
Deſpondétque animum, præq́ue dolore perit.
Abdita in arcanis naturæ eſt cauſa, ſit index
Syncerӕ hæc volucris certa pudicitiæ.

VITIA.

PERFIDIA.

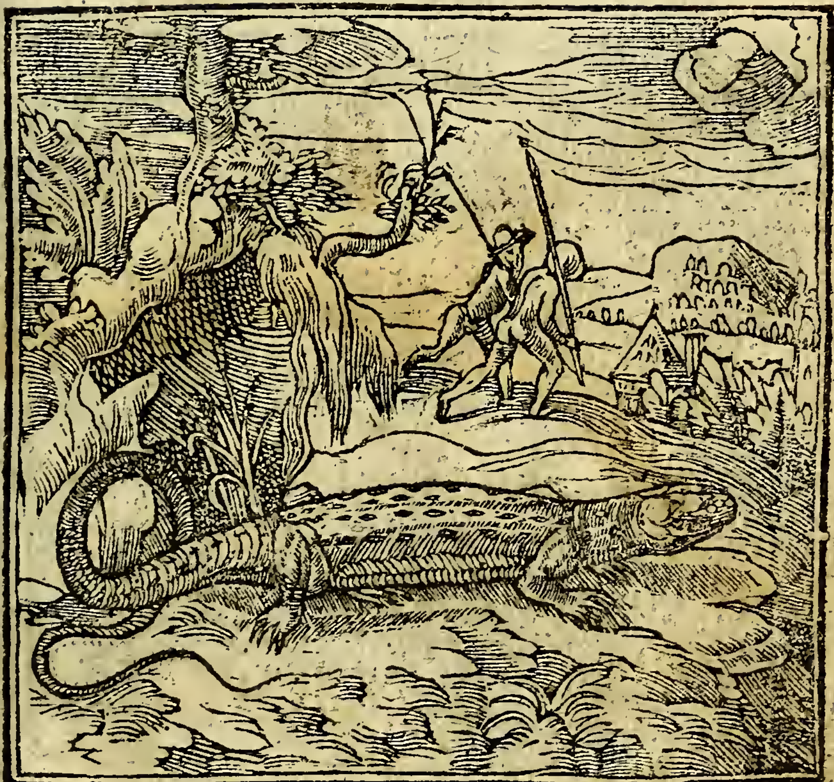
In victoriam dolo partam.

Aiacis tumulum lachrymis ego perluo virtus,
    Heu miſera albentes dilacerata comas.
Scilicet hoc reſtabat adhuc, vt iudice Græco
    Vincerer: & cauſa ſtet potiore dolus.

A falſis iudicibus peruertitur ius, lachrymantibus fruſtra bonis viris.

In fraudulentos.

Parua lacerta, atris ſtellatus corpora guttis
  Stellio, qui latebras & caua buſta colit,
Inuidiæ, prauíque doli fert ſymbola pictus.
  Heu nimiùm nuribus cognita zelotypis.
Nam turpi obtegitur faciem lentigine quiſquis,
  Sit quibus immerſus Stellio, vina bibat.
Hinc vindicta frequens decepta pellice vino,
  Quam formæ amiſſo flore relinquit amans.

Natura noxiis animalibus certas indidit notas malignitatis indices: vt ſtellioni nigricantes maculas, ſtellatim cuti aſperſas, quæ in eorum facie pullulant: qui vinum ſtellione ſuffocato infectum biberint. Atque hoc dolo zelotypiæ mulieres Italæ pro..nationis ſpecie formoſarum facies ſuſpectarum deturp... ant.

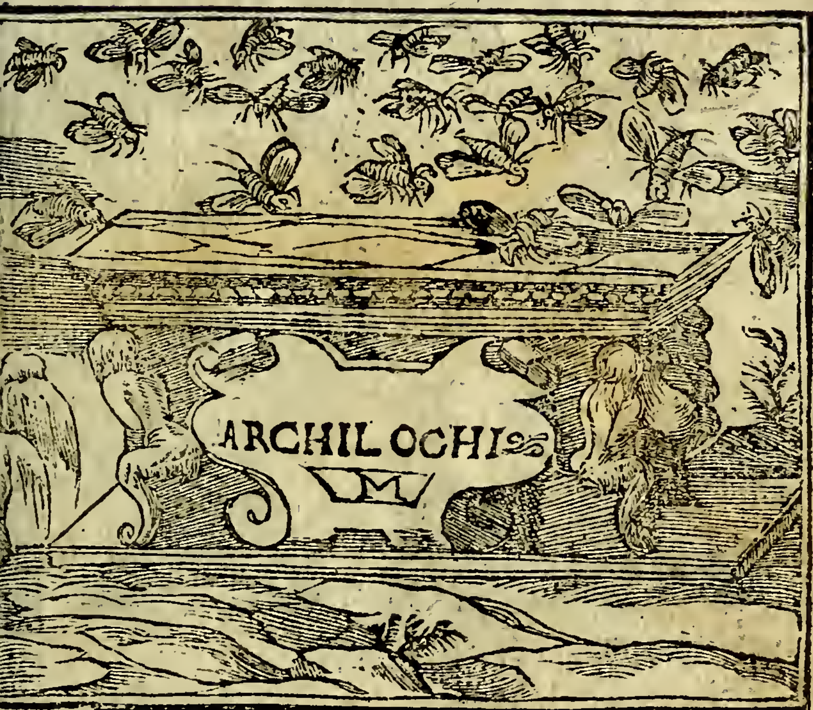
Dolus in ſuos.

Altilis allectator anas, & cærula pennis
Adſueta ad dominos ire redire ſuos.
Congeneres cernens volitare per aëra turmas.
Garrit: in illarum ſe recipítque gregem,
Prætenſa incautas donec ſub retia ducat.
Obſtrepitant captæ, conſcia at ipſa ſilet.
Perfida cognato ſe ſanguine polluit ales
Officioſa aliis, exitioſa ſuis.

Anatum domeſticarum, ſylueſtres in laqueos illectantium. Similitudo cum Ganelonibus ſuæ gentis proditoribus.

Maledicentia.

Archilochi tumulo inſculptas de marmore veſpas
Eſſe ferunt, linguæ certa ſigilla malæ.

Iambographus Archilochus Græcus Poëta, maledicentiſſimus repræſentat quemlibet vel verbo, vel ſcripto petulantem, cætera inutilem, cuiuſmodi ſunt veſpæ, quæ magno cum murmure acriter pungunt. Cæterùm neque mel, neque ceram fingũt,

In receptatores ſicariorum.

Latronum, furúmque manus ſibi ſæua per vrbem
  It comes:& diris cincta cohors gladiis.
Atque ita te mentis generoſum prodige cenſes,
  Quòd tua complures allicit olla malos.
En nouus Actæum, qui poſtquàm cornua ſumpſit,
  In prædam canibus ſe dedit ipſe ſuis.

Fingitur Actæon à propriis canibus diſcerptus. Sic & falſa nobilitatis affectatores, adulantum, & audaculorũ macerophoron turba ſtipari ſenſum hominis perdunt, & ſuperbiæ cornua attollentes, nó Cerui, ſed Serui tandem fiunt ſuo ſatellitio, cui & ſe, & ſuas ſubſtantias comedendas, & diripiendas ſuggeſſerunt

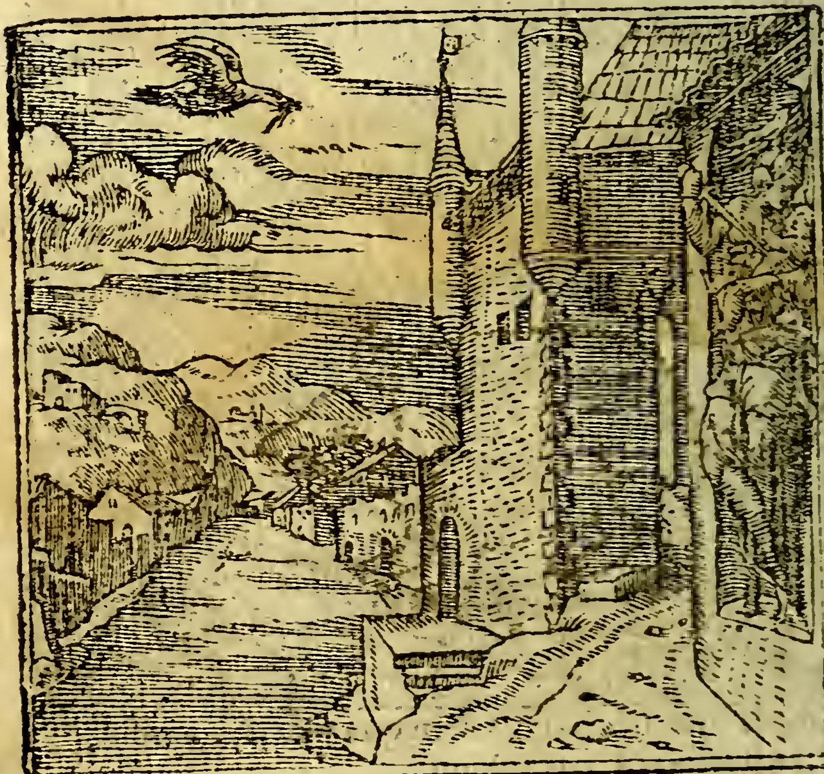
In adulatores.

emper hiat, ſemper tenuem qua veſcitur auram,
Reciprocat Chamæleon,
.t mutat faciem, varios ſumitque colores,
Præter rubrum, vel candidum.
ic & Adulator populari veſcitur aura,
Hiánſque cuncta deuorat.
.t ſolùm mores imitatur principis atros,
Albi, & pudici neſcius.

Chamælõ, animalculũ ſolo aëre viuẽs, & cutis colorẽ ad quodunq; ſubiectum ſubinde mutans, excepto rubro, & albo: Adulaorem ſignat, qui ſe ad Domini cuiuſlibet naturã effingit, prætermen puram ſimplicitatem, caſtúmque pudorem, quarum quiem virtutum, hæc rubore, illa candore tincta eſt.

Ei qui ſemel ſua prodegerit, aliena credi non oportere.

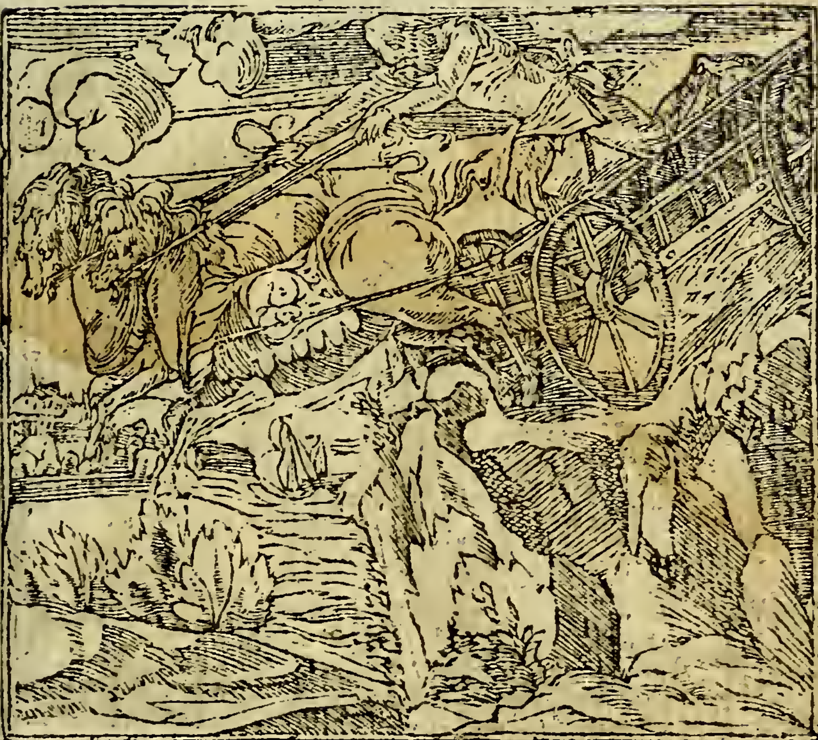

Colchidos in gremio nidum quid congeris? eheu
Neſcia cur pullos tam malè credis auis?
Dira parens Medæa ſuos ſæuiſſima natos
Perdidit, & ſperas parcat vt illa tuis?

Qui malè rem priuatam adminiſtrarit ei ne publica gubernanda credatur. Exemplo Hirundinis nidificantis in ſinu Medææ, quæ cùm ſuos liberos occiderit: temerè illi ſuos pullos dat cuſtodiendos Hirundo.

STVLTITIA.

Temeritas.

n præceps rapitur, fruſtra quoque tendit habenas
Auriga: effreni quem vehit oris equus.
Haud facilè huic credas, ratio quem nulla gubernat
Et temerè proprio ducitur arbitrio.

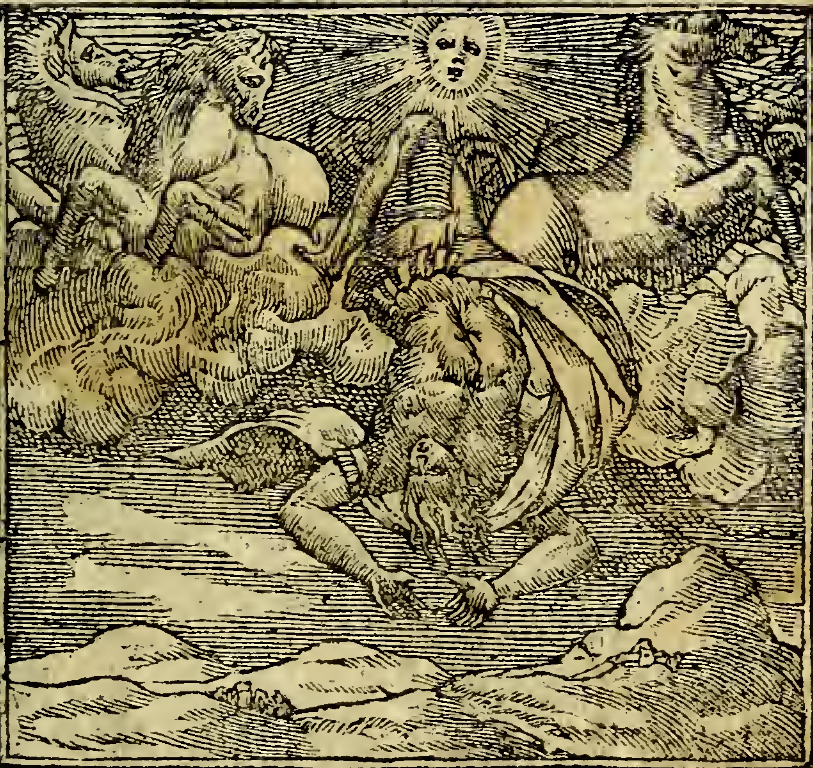
Furor, & rabies.

Ora gerit clypeus rabioſi picta leonis,
Et ſcriptum in ſummo margine carmen habet,
Hic hominum eſt terror, cuius poſſeſſor Atrida
Talia magnanimus ſigna Agamemno tulit.

Militum immanitatem Sanguinariorum teſtantur vel ipſa ſcuta, ſæuiſſimarum belluarum, imaginibus, crudeliúmque Sententiarum titulis figurata.

In temerarios.

Aſpicis Aurigam currus Phaëtonta paterni
Igniuomos auſum flectere Solis equos.
Maxima qui poſtquàm terris incendia ſparſit:
Eſt temerè infeſſo lapſus ab axe miſer.
Sic plerique rotis fortunæ ad ſydera Reges
Euecti, ambitio quos iuuenilis agit:
Poſt magnam humani generis cladémque, ſuámque,
Cunctorum pœnas denique dant ſcelerum.

Non fidendum iis, qui impetu voluntatis, non ratione ferũtur. Temerarij Principes, & ſe & ſuos euertunt perdúntque funditus, ac denique temeritatis ſuæ dant pœnas.

In eos qui ſupra vires quicquam audent.

Dum dormit, dulci recreat dum corpora ſomno
  Sub picea, & clauam cæteráque arma tenet,
Alciden Pygmæa manus proſternere letho
  Poſſe putat, vires non bene docta ſuas.
Excitus ipſe, velut pulices, ſic proterit hoſtem,
  Et ſæui implicitum pelle leonis agit.

Cum fortiori non eſt congrediendum.

Impoſſibile.

Abluis Aethiopem quid fruſtra? ah deſine, noctis
Illuſtrare nigræ nemo poteſt tenebras.

Vitia Naturæ ſiue animi, ſiue corporis: tolli non poſſunt.

Cuculi.

Ruricolas, agreſte genus, plerique cuculos
  Cur vocitent, quænam prodita cauſa fuit?
Vere nouo cantat Coccix, quo tempore vites
  Qui non abſoluit, iure notatur iners.
Fert oua in nidos alienos, qualiter ille
  Cui thalamum prodit vxor adulterio.

Cuculi (vt vulgus putat) non ij ſunt, quorum vxores ſunt impudicæ : At contrà qui alienis vxoribus, & thalamis incubant. Vocabulo nimirum ab auis natura ſumpto, qui in Curucæ nido ſua oua ponit, ab alia aui fouenda.

Veſpertilio.

Aſſumpſiſſe ſuum volucri ex Meneide nomen,
Socraticum autores Chœrophoonta ferunt.
Fuſca viro facies,& ſtridens vocula,tali
Hunc hominem potuit commaculare nota.

Aliud.

Veſpere quæ tantùm volitat, quæ lumine luſca eſt,
  Quæ cùm alas geſtet, cætera muris habet,
Ad res diuerſas trahitur, mala nomina primùm
  Signat: quæ latitant, iudiciúmque timent.
Inde & philoſophos, qui dum cœleſtia quærunt,
  Caligant oculis, falsáque ſola vident.
Tandem & verſutos, cùm clàm ſectentur vtrunque,
  Acquirunt neutra qui ſibi parte fidem.

Ira.

Alcæam veteres caudam dixere Leonis,
  Qua ſtimulante iras concipit ille graues.
Luthea cùm ſurgit bilis, crudeſcit & atro
  Felle dolor, furias excitat indomitas.

Ira rationem deturbat, atque ita hominem mutat in furioſam beſtiam quæ ſibi ipſi nocet.

In eum, qui ſibiipſi damnum apparat.

Capra lupum non ſponte meo nunc vbere lacto,
Quòd malè paſtoris prouida cura iubet.
Creuerit ille ſimul, mea me poſt vbera paſcet.
Improbitas nullo flectitur obſequio.

Pleriquc eos, à quibus perdentur, alunt.

Fatuitas.

Miraris noſtro quòd carmine diceris Otus,
 Sit vetus à proauis cùm tibi nomen Otho.
urita eſt, ſimiles, & habet ceu noctua plumas,
 Saltantémque auceps mancipat aptus auem.
inc fatuos, captu & faciles, nos dicimus otos,
 Hoc tibi conueniens tu quoque nomen habe.

A moribus, animalium quorundam naturam referentibus dita fuere nonnullis nomina, vt Aſiniis, Porciis, Verribus, quiliis, Vulturiis Galbis, Sic & Othonibus ab Otide aue, ſto-a, tardiſſimi volatus, & facillimi captus. (Nam vt habet verſi-lus) Conueniunt rebus nomina ſæpe ſuis.

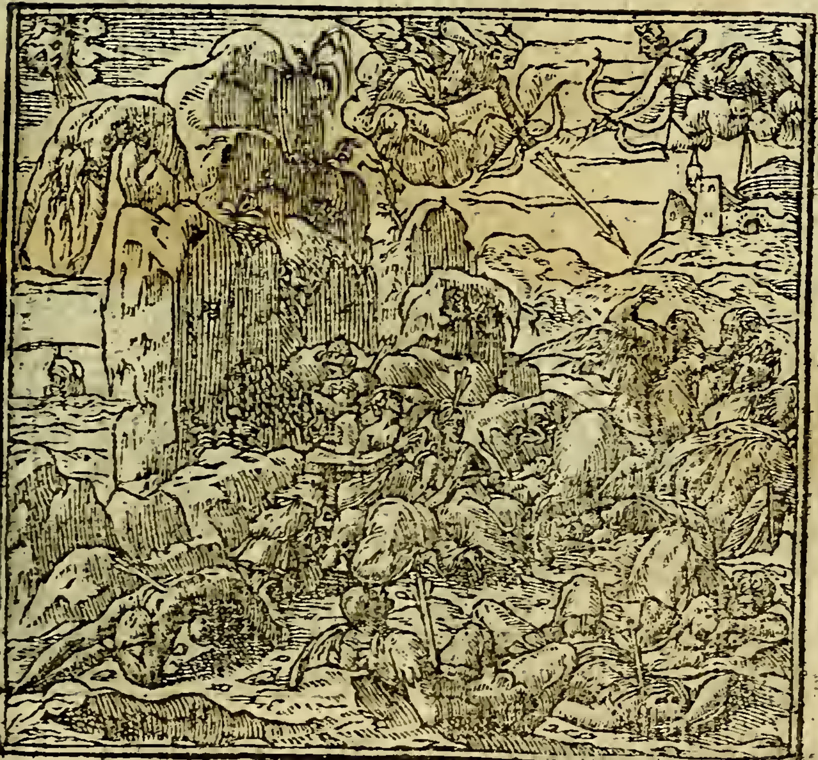
Obliuio paupertatis parens.

Cùm lupus eſuriens mandit ceruarius eſcam,
Præque fame captum deuorat hinnuleum,
Reſpiciat ſi fortè aliò, vel lumina vertat,
Præſentem oblitus quem tenet vngue cibum,
Quæritat incertam (tanta eſt obliuio) prædam.
Qui ſua neglexit, ſtultè aliena petit.

SVPERBIA.

Superbia.

n ſtatuæ-ſtatua,& ductum de marmore marmor,
Se conferre deis auſa procax Niobe.
ſt vitium muliebre ſuperbia,& arguit oris
Duritiem,ac ſenſus,qualis ineſt lapidi.

Thebarum Regina Niobe ob peruicacem ſuperbiam mutata
duram è ſaxo ſtatuam: ſub figmento tegit potentum mulie-
um ſuperbiam,Tyrannidem,duritiem inflexam & rigiditatem
nplacabilem ἢ τὴν ἀναίσθησιν, qualis eſt in rigenti ſaxo.

Impudentia.

Pube tenus mulier, ſuccincta latrantibus infra
  Monſtrorum catulis, Scylla biformis erat.
Monſtra putantur auarities, audacia, raptus.
  At Scylla eſt nullus cui ſit in ore pudor.

Scylla monſtro, aut rupe in mari, ſupra ore virgineo, infra caninis haubantum capitibus notatur externa viri, vel fœminæ forma decora, quæ intus tribus eſt caninis rabida vitiis, Inuidia, Rapina, & improba audacia, atque impudenti.

φιλαυτία.

Quòd nimiùm tua forma tibi Narciſſe placebat,
In florem, & noti eſt verſa ſtuporis olus.
Ingenij eſt marcor, cladéſque Philautia: doctos
Quæ peſſum plures dátque deditque viros:
Qui veterū abiecta methodo, noua dogmata quærūt,
Nilque ſuas præter tradere phantaſias.

φιλαυτία efficit, vt ſuiipſius admirator, melioribus aliorum operibus relictis, ſua tantùm amet, & probet, ídque non ſine ſuo magno malo, qui florem ſine fructu protulit.

Garrulitas.

Quid matutinos Progne mihi garrula ſomnos
Rumpis? & obſtrepero Daulias ore canis?
Dignus Epops Tereus, qui maluit enſe putare,
Quàm linguam immodicam ſtirpitùs eruere.

Vt Progne ſtupratore Tereo linguæ plectro truncata, in garrulam hirundinem verſa fingitur: ſic qui fari minus bene noſunt, aut poſſunt: id magis malè affectant, & ſunt ferè loquacio-res, cæteriſque obſtrepentes.

Luxurioſorum opes.

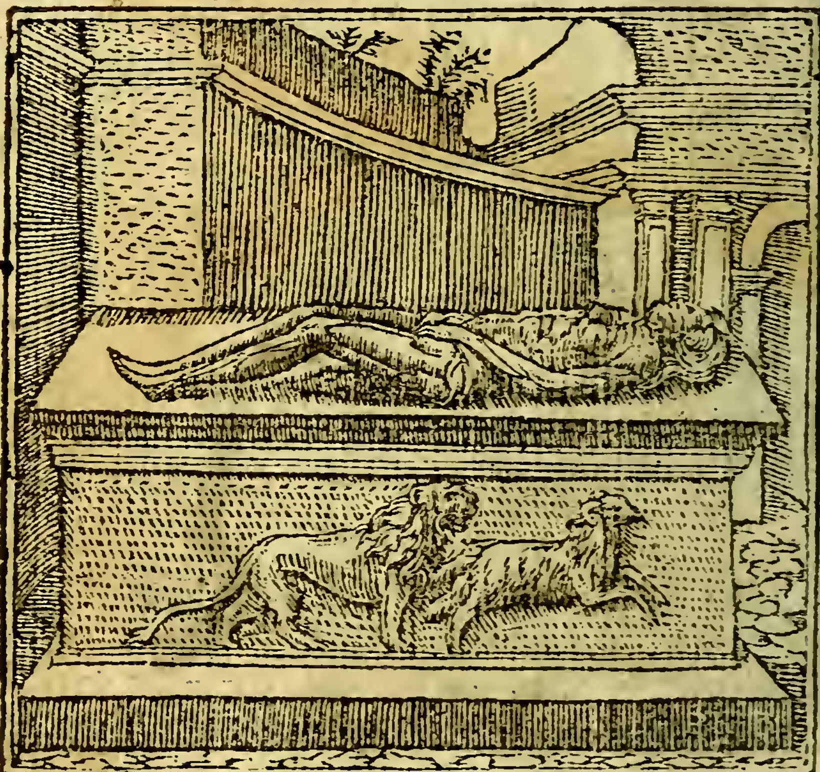

Rupibus aëreis, ſummíque crepidine ſaxi
  Immites fructus ficus acerba parit,
Quos corui comedũt, quos deuorat improba cornix,
  Qui nihil humanæ commoditatis habent.
Sic fatuorum opibus paraſiti, & ſcorta fruuntur:
  Et nulla iuſtos vtilitate iuuant.

Stultorum diuitum opibus fruuntur tantùm improbi, lenones, meretrices, & adulatores.

Tumulus meretricis.

διαλογιστικῶς.

Quis tumulus? Cuia vrna? Ephyrææ eſt Laidos: ah nõ
Erubuit tantum perdere Parca decus?
Nulla fuit tum forma, illam iam carpſerat ætas,
Iam ſpeculum Veneri cauta dicarat anus.
Quid ſcalptus ſibi vult aries, quem parte leæna
Vnguibus apprehenſum poſteriore tenet?
Non aliter captos quòd & ipſa teneret amantes,
Vir gregis eſt aries, clune tenetur amans.

Nobiliſſimũ ſcortũ Lais Corinthia, hoc ſimulacrũ ſuo tumulo ſtatui voluit. Meretriciã rapinã leæna, amatorũ ſtoliditatem ariete pecude deglubili, & libidinem poſticis membris deſignans.

In amatores meretricum.

Villoſæ indutus piſcator tegmina capræ,
Addidit vt capiti cornua bina ſuo,
Fallit amatorem ſtans ſummo in littore Sargum,
In laqueos ſimiles quem gregis ardor agit.
Capra refert ſcortum, ſimilis fit Sargus amanti,
Qui miſer obſcœno captus amore perit.

Hic ridetur iuuenilis amaſiorum facilitas, qui in quoduis formæ obiectum, vel capræ etiam laruatæ ſpectrum exardeſcunt.

Cauendum à meretricibus.

Sole ſatæ Circes tam magna potentia fertur,
Verterit vt multos in noua monſtra viros.
Teſtis equûm domitor Picus, tum Scylla biformis,
Atque Ithaci poſtquàm vina bibere ſues.
Indicat illuſtri meretricem nomine Circe,
Et rationem animi perdere, quiſquis amat.

A meretricibus efferantur homines, mutantúrque in belluas, dum ſcilicet fiunt libidinoſi vt hirci, guloſi vt ſues, inuidi & rixoſi vt canes, inertes vt aſini.

Amuletum Veneris.

Inguina dente fero ſuffoſſum Cypris Adonin
  Lactucæ foliis condidit exanimem.
Hinc genitali aruo tantum lactuca reſiſtit,
  Quantum eruca ſalax vix ſtimulare poteſt.

Eruca Venerem inflammat, lactuca extinguit per quas certè herbas contrariæ facultatis, id intelligitur quod temperata victus ratio, libidinis ardorem reſtinguit: quem luxuries & aſotia accendit & alit.

Inuiolabiles telo Cupidinis.

Ne dirus te vincat amor, neu fœmina mentem
  Diripiat magicis artibus vlla tuam:
Bacchica auis præſto tibi motacilla paretur,
  Quam quadriradiam circuli in orbe loces:
Ore crucem & cauda, & geminis vt complicet alis,
  Tale amuletum carminis omnis erit.
Dicitur hoc Veneris ſigno Pegaſæus Iaſon
  Phaſiacis lædi non potuiſſe dolis.

Bacchi auis Motacilla eſt, à motu caudæ ſic appellata. Libidinoſum ſcilicet ceuētis, aut criſſantis motū notās, quæ (vt in imagine eſt) intra ſphæram in figuram crucis exporrecta ſubindicat crucifigendas eſſe (vt Paulus ait) concupiſcentias in hoc orbe.

Laſciuia.

PROBLEMA.

Delicias,& molliciem mus creditur albus
Arguere, at ratio non ſat aperta mihi eſt.
An quòd ei natura ſalax,& multa libido eſt?
Ornat Romanas an quia pelle nurus?
Sarmaticum murem vocitant plerique Zibellum,
Et celebris ſuaui eſt vnguine muſcus Arabs.

Mure Araneo, Aeluro Zibellino,& muſco Arabico, calidiſſimis videlicet beſtiolis, ac odorantibus, nobilium fœminarũ notatur mollicies, in cultu corporis pretioſis talium animalculorũ pellibus delicatis fouendo,& ornando,& ſuffitu odorato adolendo.

DESIDIA.

Deſidia.

Deſidet in medio Eſſæus, ſpeculator ad aſtra,
  Subtus & accenſam contegit igne facem.
Segnities ſpecie recti, velata cuculo,
  Non ſe, non alios vtilitate iuuat.

Religionis falſa ſpecies, & vitæ contemplatiuæ prætextus: prætenditur inerti otio, quod virtutum lumen extinguit: & vitiis alimenta miniſtrat.

INVIDIA.

729

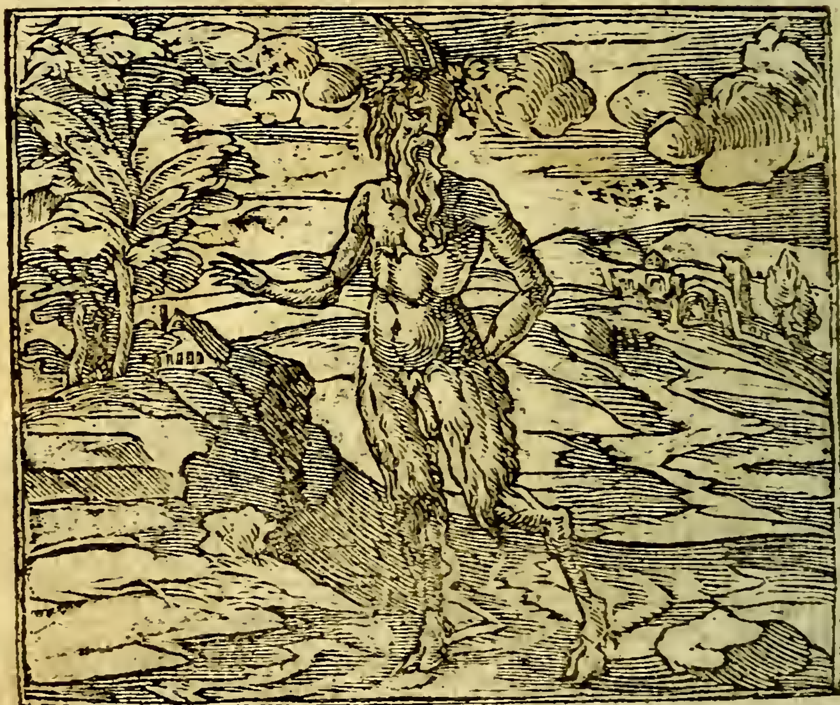

Squallida vipereas manducans fœmina carnes,
Cuíque dolent oculi, quæque ſuum cor edit,
Quam macies, & pallor habent, ſpinoſáque geſtat
Tela manu. Talis pingitur inuidia.

Inuidus ſuis paſcitur virulentis cogitationibus, alterius bonum ægrè videt, ſeipſum conſumit, & lingua pungit maledictis aculeata.

LVXVRIA.

Luxuria.

Eruca capripes redimitus tempora Faunus
  Immodicæ Veneris ſymbola certa refert.
Eſt eruca ſalax, indéxque libidinis hircus,
  Et Satyri nymphas ſemper amare ſolent.

Hæc libidinis imago ſumpta eſt ab erucæ herbæ (quæ Venerem ciet) & ſalacis hirci natura: Innuens libidinem in affectu ardere, in actu fœtere.

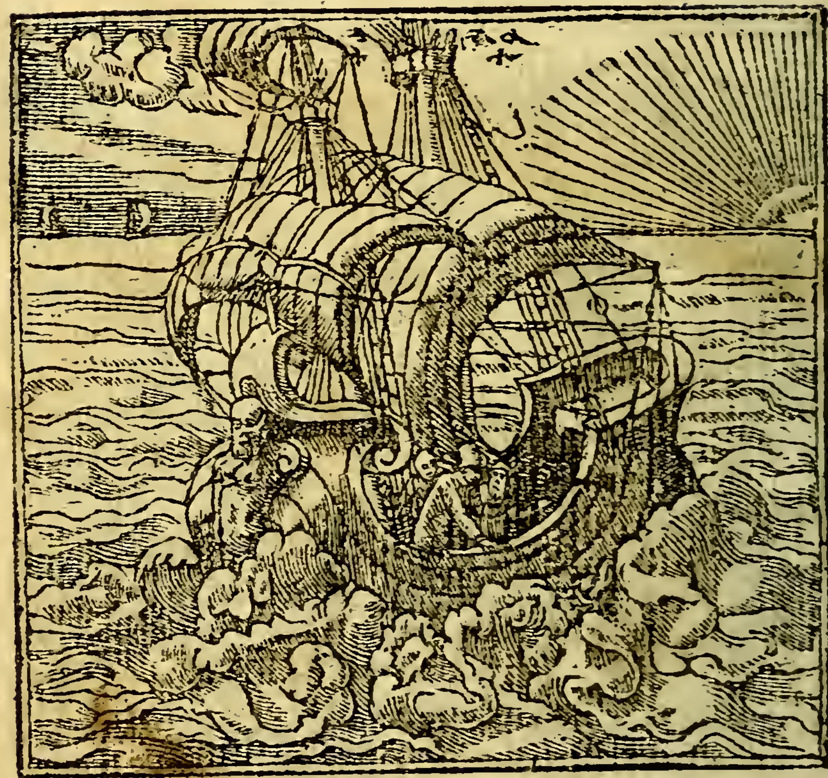
Deſidiam abiiciendam.

Quiſquis iners abeat. Nam in chœnice figere ſedem,
  Nos prohibent Samij dogmata ſancta ſenis.
Surge igitur, duróque manus adſueſce labori,
  Det tibi dimenſos craſtina vt hora cibos.

Linquenda eſt pigritia, quæ quod adeſt aſpicit: & ſequenda diligentia, quæ quod futurum eſt, proſpicit.

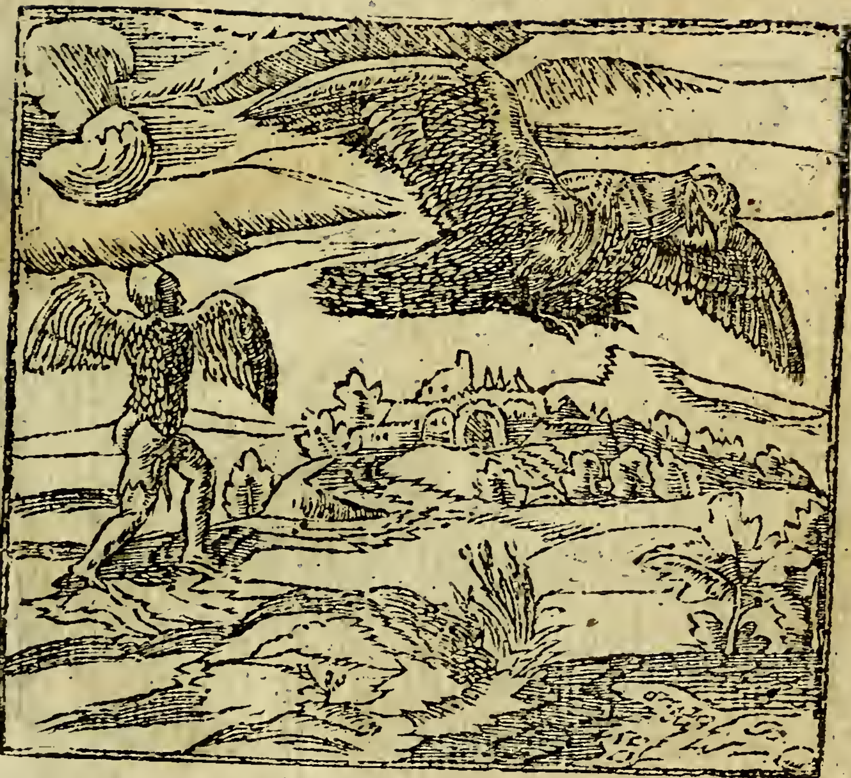
In facilè à virtute deſciſcentes.

Parua velut limax ſpreto Remora impete venti,
Remorúmque, ratem ſiſtere ſola poteſt.
Sic quoſdam ingenio,& virtute ad ſydera vectos,
Detinet in medio tramite cauſa leuis.
Anxia lis veluti eſt: vel qui meretricius ardor
Egregiis iuuenes ſeuocat à ſtudiis.

Modica occaſio properantes ad ſtudia adoleſcẽtes plerunque retardat: non aliter quàm Remora perexiguum conchylion, occulta quadam vi naturæ, naues, velis, ventis, & remís impulſas remoratur.

Ignaui.

Ignaui Ardeolam ſtellatum effingere ſerui
Et ſtudia,& mores fabula priſca fuit.
Quæ famulum Aſteriam volucris ſumpſiſſe figuram
Eſt commenta:fides ſit penes hiſtoricos.
Degener hic veluti qui ceuet in aëre falco eſt,
Dictus ab antiquis vatibus ardelio.

Stellata Ardeola, aui ceuentis in aëre motus, nullius autem
ſus, ſuffiguratur inutilis ſeruus, qui non agit, ſed ſatagit. Aut
otius aliquis qui omnia profitetur, cùm nihil ſciat, quem ve-
eres Ardelionem vocarunt, qualis Attalus apud Martialem.

AVARITIA.

Auaritia.

Heu miſer in mediis ſitiens ſtat Tantalus vndis,
Et poma eſuriens proxima habere nequit.
Nomine mutato de te id dicetur auare,
Qui, quaſi non habeas, non frueris quod habes.

Suos iam in hoc ſeculo patiuntur manes auari homines. hoc ſupplicio damnati (vt Tantalus) mediis immerſi opibus, ne illis frui poſsint.

In aua

In auaros.

Septitius populos inter ditiſſimus omnes,
Arua ſenex nullus quo magis ampla tenet.
Defraudans geniúmque ſuum, menſáſque paratas,
Nil præter betas, duráque rapa vorat.
Cui ſimilem dicam hunc, inopem quem copia reddit?
An ne aſino? Sic eſt: inſtar hic eius habet.
Namque aſinus dorſo pretioſa opſonia geſtat:
Séque rubo, aut dura carice pauper alit.

Næ Aſinus verè is eſt qui frumento, vino, pecore, altilibus abundans, pane mucido, lardo rancido, & vappa victitat.

In aulicos.

Vana Palatinos quos educat aula clientes,
Dicitur auratis nectere compedibus.

Aulica vita omnium eſt longè miſerrima, & ſeruituti obnoxia. Quam tamen qui ſemel ſubiere, eam, aut nũquam, aut ægrè relinquunt, neque ea facilè ſe poſſunt expedire, tanquam captiui regalis luxus admiratione, & magnificentia, ac ſplendore rerum quæ illic cernuntur, carúmq; fruitione, aut ſpe fruẽdarum.

In ſordidos.

Quæ roſtro (clyſtere velut) ſibi proluit aluum
Ibis, Niliacis cognita littoribus,
Tranſijt opprobrij in nomen: quo Publius hoſtem
Naſo ſuum appellat, Battiadéſque ſuum.

Ibis Aegyptiaca auis immiſſo in culum roſtro, infusáq; aqua aluum purgans, clyſteris vſum oſtendit. Cuius immundæ auis appellatione, obſcœni homines notantur, qui turpia verba eructantes, podicem ex ore faciunt.

In diuites publico malo.

Anguillas quiſquis captat, ſi limpida verrat
 Flumina, ſi illimes auſit adire lacus,
Caſſus erit, ludétque operam: multùm excitet ergo
 Si cretæ, & vitreas palmula turbet aquas.
Diues erit. Sic iis res publica turbida lucro eſt,
 Qui pace, arctati legibus, eſuriunt.

In turbulenta aqua piſcandum eſſe iactant magni illi fures, qui impunes de furca non pendent. Quare & ipſi vt plurimum pacis ſunt turbatores, & tranquillitatis Principum cum Populo, vt in turbido rerum ſtatu, magis tuto, & minus apertè peculari poſſint.

In auaros, vel quibus melior conditio ab extraneis offertur.

Delphini inſidens vada cærula ſulcat Arion,
Hócque aures mulcet, frænat & ora ſono.
Quàm ſit auari hominis, nõ tam mens dira ferarũ eſt:
Quíque viris rapimur, piſcibus eripimur.

Auarus quauis vel terræ, vel maris bellua immanior eſt: multos etenim mortales per inopiam perire cogit. At beſtiæ ſæpenumero ſeruaſſe homines, & à mortis periculo liberaſſe memorantur. Vt Delphin ille qui citharœdum Ariona in pelagus ab hominibus nautis præcipitatum, ſuo corpore ſuſtentauit, & ad littus euexit.

GVLA.

Curculione gruis tumida vir pingitur aluo,
Qui laron, aut manibus geſtat Onocrotalum.
Talis forma fuit Dionyſi, & talis Apici,
Et gula quos celebres delicioſa facit.

Lurcones Gruis collum optant ſibi, quò diutius gratis cupediarum ſaporibus delectentur. At Guloſi voratores prominenti ſunt, & pingui abdomine ventris.

Ocni effigies. De his qui meretricibus donant, quod in bonos vſus verti debeat.

Impiger haud ceſſat funem contexere ſparto,
 Humidáque artifici iungere fila manu.
Sed quantum multis vix torquet ſtrennuus horis,
 Protinus ignaui ventris aſella vorat.
Fœmina iners animal facili congeſta marito
 Lucra rapit, mundum prodigit inque ſuum.

Mulierum in otio deſidum, & in compto corporis ornatu, prouentus, reditus, & quæſtus profundentium, Mariti: rem faciunt vt funarij, nimirum retrogrado ductu.

In Paraſitos.

Quos tibi donamus, fluuiales accipe cancros,
  Munera conueniunt moribus iſta tuis.
His oculis vigiles, & forfice plurimus ordo
  Chelarum armatus, maximáque aluus adeſt.
Sic tibi propenſus ſtat pingui abdomine venter,
  Pernicéſque pedes, ſpiculáque apta pedi:
Cùm vagus in triuiis, menſæque ſedilibus erras,
  Inque alios mordax ſcommata falſa iacis.

Paraſiti, & ſcurræ propter gulam oculos, & pedes nuſquam non emiſſitios habent, & ventris farciendi gratia nihil non agũt, & patiuntur, mordaci dicacitate quemlibet perſtringentes.

Paruam culinam duobus ganeonibus non ſufficere.

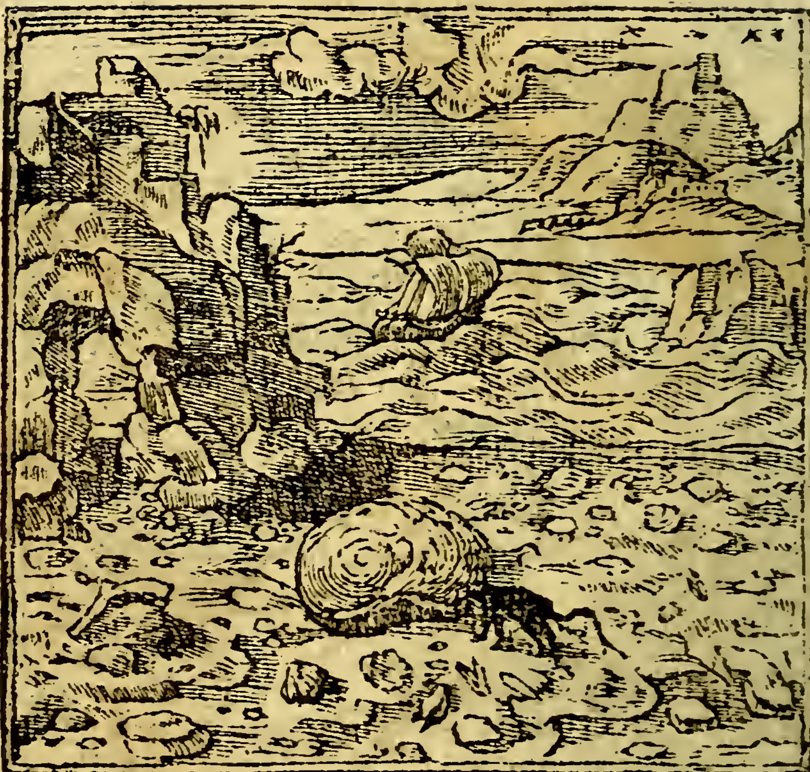
In modicis nihil eſt quod quis lucretur: & vnum
Arbuſtum geminos non alit Erythacos.

ALIVD.

In tenui ſpes nulla lucri eſt: vnóque reſidunt
Arbuſto geminæ non bene Ficedulæ.

In minimis negotiis, vt opificiis mechanicis, vilibus propoliis, ſcholis triuialibus vber quæſtus non eſt ſperandus. Verùm in magnarum adminiſtratione rerum, vt bellorum, fiſci, conſiliorum, iudiciorũ, peregrinæ & abundãtis mercaturæ, lucra ingẽtia ſperare licet. Proinde in humili ſtatu, cõſorti non eſt locus.

Captiuus ob gulam.

Regnatórque penus, menſæque arroſor herilis
Oſtrea mus ſummis vidit hiulca labris.
Queis tenerã apponens barbam falſa oſſa momordit,
Aſt ea clauſérunt tacta repentè domum.
Deprenſum & tetro tenuérunt carcere furem,
Semet in obſcurum qui dederat tumulum.

Multi ſe in opulentas domos ſeruiliter ingerunt lautioris victus ergô. Plerique etiam ſuum ſibi tumulum dentibus effodiunt præproperam mortem luxu, & gula ſibi accerſentes.

In garrulum & guloſum.

Voce boat torua, prælargo eſt gutture, roſtrum
Inſtar habet naſi multiforíſque tubæ.
Deformem rabulam, addictum ventríque, gulæque
Signabit; volucer cùm truo pictus erit.

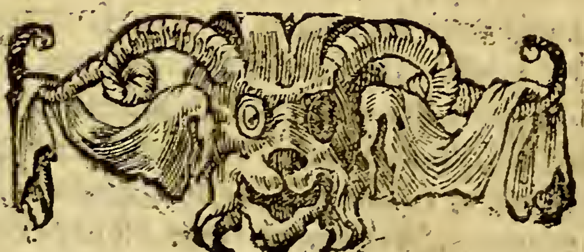
Hoc emblema per ſe explicatur. Nempe per Onocrotalum quem longo latóque roſtro, gutture amplo, clamore aſini rudium referente, figurans hominem guloſum, helluonem voracem, clamoſum, & rudem, cui gula, & podex ſint omnia.

DOCTORVM AGNOMINA.

Moris vetuſti eſt, àliqua profeſſoribus
  Super adiici cognomina.
Faciles apertóſque explicans tantùm locos,
  Canon vocatur Curtius.
Reuoluitur qui eodem, & iterátque nimis
  Mæander, vt Pariſius.
Obſcurus & confuſus, vt picus fuit,
  Labyrinthus appellabitur.
Nimis breuis multa amputans, vt Claudius,
  Mucronis agnomen feret.

Qui vel columnas voce rumpit, Parpalus,
  Dictus truo eſt ſcholaſticis.
Contrà eſt vocatus, tenuis eſſet Albius
  Quòd voce, veſpertilio.
At vltimas mutilans colobotes ſyllabas,
  Hirundo Craſſus dicitur.
Qui ſurdus aliis, ſolus ipſe vult loqui,
  Vt ſturnus in prouerbio eſt.
Hic bleſus, ille raucus, iſte garriens.
  Hic ſibilat ceu vipera.
Tumultuatur ille rictu, & naribus.
  Huic lingua terebellam facit.
Singultit alius, atque tuſſit hæſitans.
  Conſpuit alius vt pſecas.
Quàm multa rebus vitia in humanis agunt.
  Tam multa ſurgunt nomina.

NATVRA.

Pana colunt gentes, naturam hoc dicere rerum eſt)
Semicaprúmque hominem, ſemiuirúmque Deum.
Eſt vir pube tenus, quòd nobis inſita virtus,
Corde oriens, celſa verticis arce ſedet.
Hinc caper eſt, quia nos natura in ſecla propagat
Concubitu: vt volucres, ſquamea, bruta, feras.
Quod commune aliis animantibus, eſt caper inde
Luxuriæ, Veneris ſignáque aperta gerit.
Cordi alij ſophian, alij tribuere cerebro,
Inferiora, modus, nec ratio vlla tenet.

Egregium Emblema, docens hominem iuxta diuerſas ſi corporis partes, ſuperiores ſcilicet, & inferiores, diuerſæ pa

ter eſſe naturæ. Suprà quippe Diuinæ, Rationabilis, ac humanæ. Infrà verò beluinæ, atque etiam Diabolicæ. Proinde hominem in ſua mixta natura: eſſe animal vniuerſum, ſiue omne, quod Græcis eſt Pan: ideóque Pan Anthropotragos partim homo, partim hircus pingi ſolet.

Ars Naturam adiuuat.

Vt ſphæræ Fortuna, cubo ſic inſidet Hermes:
  Artibus hic, variis caſibus illa præeſt.
Aduerſus vim Fortunæ eſt ars facta: ſed artis
  Cùm fortuna mala eſt, ſæpe requirit opem.
Diſce bonas artes igitur ſtudioſa iuuentus,
  Quæ certa ſecum commoda ſortis habent.

Ars, & Opificium quæſtuarium hominem attollit, proſtratum volubilis fortunæ accidentibus, vt morbo, naufragio, incendio, ruina, ludo, & eiuſmodi fortuitis caſibus.

In

In iuuentam.

Natus vterque Iouis,tener atque imberbis vterque,
Quem Latona tulit,quem tulit & Semele,
ſaluete,æterna ſimul & florete iuuenta,
Numine ſit veſtro quæ diuturna mihi.
Tu vino curas,tu victu dilue morbos,
Vt lento accedat ſera ſenecta pede.

Phœbus artis medicæ inuentor, Bacchus vini, cura & luxus ... enium accelerant. Diæta medicinæ pars,luxui medetur. Vinum ... uras abigit. Ergo vinum moderatè ſumptũ iuuentutẽ cõſeruat.

In quatuor tempora anni.

Adueniſſe hyemem fringilla renuntiat ales.
Ad nos vere nouo garrula hirundo redit.
Indicat æſtatem ſeſe expectare cuculus.
Autumno eſt tantùm cernere ficedulas.

ASTROLOGIA.

Scypus Neſtoris.

Neſtoreum geminis cratera hunc accipe fundis,
  Quod grauis argenti maſſa profudit opus.
Clauiculi ex auro: ſtant circum quattuor anſæ:
  Vnam quanque ſuper fulua columba ſedet,
Solus eum potuit longæuus tollere Neſtor.
  Meonidæ doceas quid ſibi muſa velit?
Eſt cœlum ſcyphus ipſe: color argenteus illi eſt:
  Aurea ſunt cœli ſydera clauiculi.

Pleiadas eſſe putant, quas dixerit ille columbas,
  Vmbilici gemini, magna minórque fera eſt.
Hæc Neſtor longo ſapiens intelligit vſu:
  Bella gerunt fortes, callidus aſtra tenet.

Per Neſtoris craterem ſic depictum apud Homerum ſignatur Aſtronomia, Ars ab longa, & antiqua obſeruatione profecta certiſsimi conſilij ſcientia, & quæ in rebus arduis plus habet momenti: quàm robuſti corporis vires.

Quæ ſupra nos, nihil ad nos.

Caucaſia æternùm pendens in rupe Prometheus
Diripitur ſacri præpetis vngue iecur.
Et nollet feciſſe hominem, figulóſque peroſus
Accenſam rapto damnat ab igne facem.
Roduntur variis prudentum pectora curis,
Qui cœli affectant ſcire, deûmque vices.

Homines plus æquo curioſi, in occulta Philoſophia, Aſtrologia critica, Magia, omníque mantia, corda, id eſt animos, rodunduntur anxiis curis, ac ſolicitudinibus, arctius arcanæ indagini alligati, & altioribus ſcrutiniis affixi.

In Aſtrologos.

Icare per ſuperos qui raptus & aëra, donec
In mare præcipitem cæra liquata daret,
Nunc te cæra eadem, feruénſque exuſcitat ignis,
Exemplo vt doceas dogmata certa tuo.
Aſtrologus caueat quicquam prædicere, præceps
Nam cadet impoſtor, dum ſupra aſtra volat.

Icarus Dædali filius dum altius euolaret pennis ceratis, ac ſole iam nimis propinquo cera liqueſcente ſoluerentur alæ, deplumis in mare corruit. Sic & criticos Aſtrologos altius ingenium eleuantes. nec ſatis conſtante huius matheſcos vanitate, tandem in ludibrium & inopiam dilabuntur.

Qui alta contemplantur cadere.

Dum turdos viſco, pedica dum fallit alaudas,
  Et iacta altiuolam figit harundo gruem,
Dipſada non prudens auceps pede perculit: vltrix
  Illa mali, emiſſum virus ab ore iacit.
Sic obit, extento qui ſydera reſpicit arcu,
  Securus fati, quod iacet ante pedes.

Non vſque adeò ad alta, & procul diſtantia, intendendus eſt animus, quin propinquam & immi[illegible]entem quæ adeſt fortunam animaduertat.

AMOR.

Potentiſsimus affectus amor.

Aſpice vt inuictus vires auriga leonis,
Expreſſus gemma puſio vincat amor:
Vtq; manu hac ſcuticam tenet, hac vt flectit habenas,
Vtque eſt in pueri plurimus ore decor.
Dira lues procul eſto: feram qui vincere talem
Eſt potis, à nobis temperet ánne manus?

Amor homini fugiendus, vel ferarum exemplo, quæ vi amoris in furias ruunt, præſertim leo.

Potentia amoris.

Nudus amor viden' vt ridet, placidúmque tuetur?
Nec faculas, nec quæ cornua flectat, habet.
Altera, ſed manuum flores gerit, altera piſcem:
Scilicet vt terræ iura det, atque mari.

Quæcunque animalia viuunt, aut in terra florulenta, aut in aqua piſculenta, natura dictante, amori in ſuum genus ſunt obnoxia cùm voluptatis, tum generationis gratia. Quare amor in terra, & in mari regnator eſt.

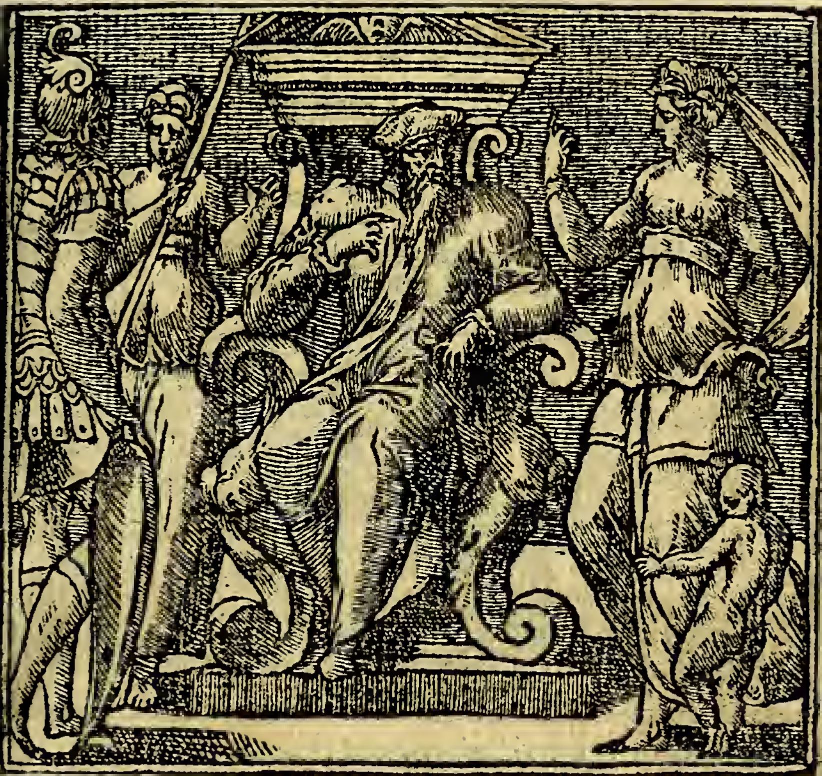
Vis amoris.

Aligerum fulmen fregit Deus aliger, igne
Dum demonſtrat vti eſt fortior ignis amor.

Amor plus quàm vis efficit.

In ſtudioſum captum amore.

Immerſus ſtudiis, dicundo & iure peritus,
Et maximus libellio,
Helianiran amat, quantum nec Thracius vnquam
Princeps ſororis pellicem.
Pallada cur alio ſuperaſti iudice Cypri?
Num ſat ſub Ida eſt vincere?

Cùm literarum ſtudioſi omiſſis libris, fœminas ſectari inſtituunt, tunc Venus amorum Dea, Mineruam ſcientiæ præſidem, ſuperat, tanquam rurſus prælata pulchritudine damnatam, Iuuenum aſſectantium (vt olim Alexandri apud Idam) iudicio.

Ἀντέρως, id eſt, amor virtutis. διαλογιστικῶς.

Dic vbi ſunt incurui arcus? vbi tela Cupido?
  Mollia quîs iuuenum figere corda ſoles?
Fax vbi triſtis? vbi pennæ? tres vnde corollas
  Fert manus? vnde aliam tempora cincta gerunt?
Haud mihi vulgari eſt, (hoſpes) cum Cypride quicqua
  Vlla voluptatis nos neque forma tulit,
Sed puris hominum ſuccendo mentibus ignes
  Diſciplinæ: animos aſtráque ad alta traho.
Quattuor æquè ipſa texo virtute corollas,
  Quarum quæ Sophiæ eſt, tempora prima tegit.

Duas Veneres finxit Plato, itémque duos Cupidines, terre-
ſtre:

tres nempe, qui corruptibilium amorem ingerunt, vt opum, oluptatum, honorum. Et cæleſtes, qui cæleſtium & æterno- um amorem ingenerant, vt ſcientiæ & virtutum. Quæ cùm uatuor ſint in genere: Prima prudentia, quæ contemplationis ſt, in capite reſidet. Reliquæ tres, quæ actionis ſunt, in manibus ractantur.

Ἀντέρως, Amor virtutis, alium Cupidinem ſuperans.

Aligerum, aligeróque inimicum pinxit Amori,
Arcu arcum, atque ignes igne domans Nemeſis.
Vt quæ aliis fecit patiatur. at hic puer olim
Intrepidus geſtans tela, miſer lachrymat.
Ter ſpuit, ínque ſinus imos (res mira) crematur
Igne ignis, furias odit amoris amor.

Vt clauus clauo: ſic voluptas voluptate pellitur. Proinde qu terrenum libidinis amorem domare velit: alterum cœleſten rerum æternarum, vt ſapientiæ, & virtutum amorem concipiat

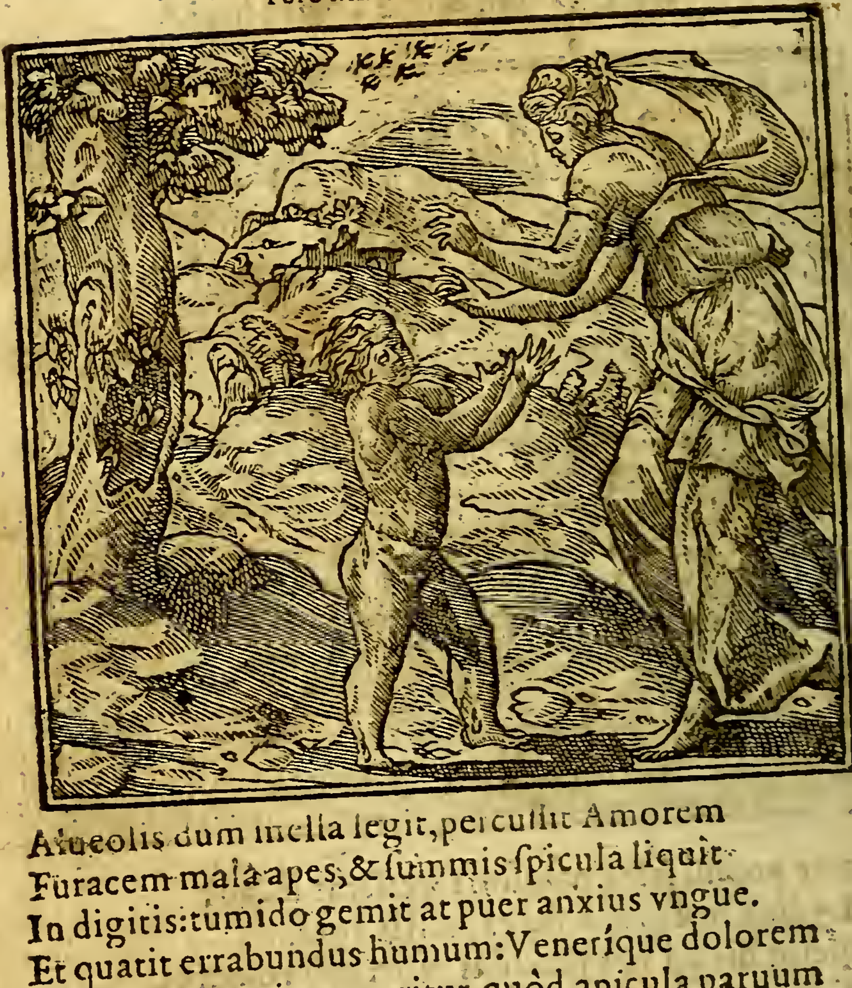
Dulcia quandoque amara fieri.

atre procul licta, paulùm ſeceſſerat infans
Lydius: hunc diræ ſed rapuiſtis apes.
enerat hic ad vos placidas ratus eſſe volucres,
Cùm nec ita immitis vipera ſæua foret.
uæ datis ah, dulci ſtimulos pro munere mellis,
Proh dolor, Heu ſine te gratia nulla datur.

Quemadmodũ apes cum melle aculeum gerit grauiter pun-
atem: ſic in hoc orbe mortalium nullus eſt voluptatis dulcor,
e doloris amatore. Nam dolor eſt voluptatis comes.

Ferè ſimile ex Theocrito.

Alueolis dum mella legit, percuſſit Amorem
Furacem mala apes, & ſummis ſpicula liquit
In digitis: tumido gemit at puer anxius vngue.
Et quatit errabundus humum: Venerique dolorem
Indicat, & grauiter queritur, quòd apicula paruum
Ipſa inferre animal tam noxia vulnera poſſit.
Cui ridens Venus, Hanc imitaris tu quoque dixit,
Nate feram: qui das tot noxia vulnera paruus.

Parua interdum maximè ſunt noxia; vt ſcorpius, Phalãgium.
Sic & paruulus amor, & tantillus vt conſpici nequeat: vulner.
corda figit propemodum immedicabili.

Inſt:

In ſtatuam Amoris.

Quis ſit amor ,plures olim cecinere Poetæ.
Eius qui vario nomine geſta ferunt,
Conuenit hoc,quòd veſte caret;quòd corpore paruus.
Tela, aláſque ferens,lumina nulla tenet.
Hæc ora,hic habitúſque Dei eſt. Sed dicere tantos
Si licet in vates,falſa ſubeſſe reor.
Eccur nudus agat? diuo quaſi pallia deſint,
Qui cunctas domiti poſſidet orbis opes.
Aut quî quæſo niues Boreámque euadere nudus,
Alpinum potuit,ſtrictáque prata gelu?
Si puer eſt,puerúmne vocas qui Neſtora vincit?

An noſti Aſcræi carmina docta ſenis?
Inconſtans puer hic obdurans pectora, quæ iam
Trans adiit, nunquam linquere ſponte poteſt.
At pharetras & tela gerit, quid inutile pondus?
An curuare infans cornua dura valet?
Alas cúrve tenet, quas neſcit in æthera ferre?
Inſcius in volucrum flectere tela iecur.
Serpit humi, ſempérque virûm mortalia corda
Lædit: & haud alas ſaxeus inde mouet.
Si cæcus, vitámque gerit, quid tænia cæco
Vtilis eſt? ideo num minus ille videt?
Quísve ſagittiferum credat, qui lumine captus?
Hic certa, aſt cæci ſpicula vana mouet.
Igneus eſt, aiunt, versátque in pectore flammas.
Cur age viuit adhuc? omnia flamma vorat.
Quinetiam tumidis cur non extinguitur vndis,
Naiadum quoties mollia corda ſubit?
At tu ne tantis capiare erroribus audi,
Verus quid ſit Amor carmina noſtra ferent:
Iucundus labor eſt, laſciua per ocia: ſignum
Illius eſt, nigro punica glans clypeo.

Poëtica Amoris deſcriptio hoc Emblemate vt falſa & ἀδύνατα refutatur, & mox vera eiuſdem definitio ſubiicitur, cum mythico ſchemate glandis rubicundæ; in nigra clypei planicie glans rubida, veretri balanon à ſimilitudine ſic appellatum repræſentat. Planicies nigricans muliebris eſt natura, quæ vt plurimum ſubatra eſt.

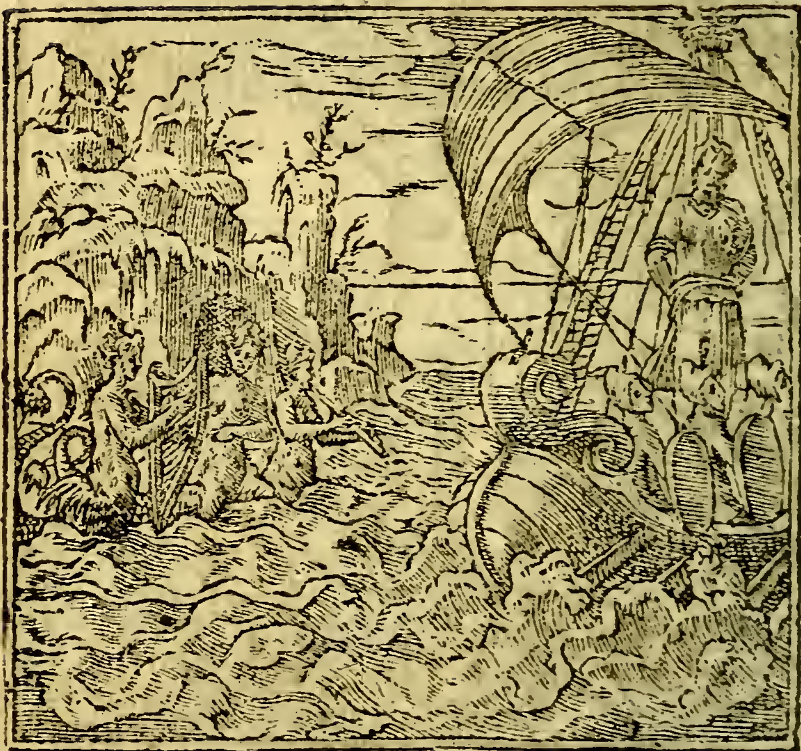
In obliuionem patriæ.

Iam dudum miſſa patria, oblitúſque tuorum,
Quos tibi ſeu ſanguis, ſiue parauit amor.
Romam habitas: nec cura domum ſubit vlla reuerti,
Aeternæ tantùm te capit vrbis honos.
Sic Ithacûm præmiſſa manus dulcedine loti
Liquerat & patriam, liquerat atque ducem.

Vbi bona, ibi patria. Externæ etenim regionis amœnitas patriæ inducit obliuionem. Quemadmodum Vlyſſis ſocii, cùm ad frugiferam Lotophagorum inſulã perueniſſent: inde nunquam auelli potuere, vt in ſterilem ſalebroſamq; Ithacã reuerterentur.

Sirenes.

Abſque alis volucres,& cruribus abſque puellas,
Roſtro abſque & piſces,qui tamen ore canant:
Quis putet eſſe vllos? iungi hæc natura negauit,
Sirenes fieri ſed potuiſſe docent.
Illicitum eſt mulier,quæ in piſcem deſinit atrum,
Plurima quòd ſecum monſtra libido vehit.
Aſpectu,verbis,animi candore,trahuntur,
Parthenope, Ligia, Leucoſiáque viri.
Has muſæ explumant, has atque illudit Vlyſſes,
Scilicet eſt doctis cum meretrice nihil.

Sirenes quas ore, & corpore virgineo in piſcem deſinente deſcripſit Homerus, canoris vocibus harmonicíſque organis nautas cum vectoribus illectantes, remorantes, ac denique mergentes; Mundi ſunt voluptates. Mundus, ipſum mare. Voluptates autem fœminarum præſertim, quæ aſpectu, candore, forma & ſermonis blanditie alliciunt. Quas aduerſus præcipua ſunt antidota ſtudium, & peregrinatio.

Senex puellam amans.

Dum Sophocles (quamuis affecta ætate) puellam
  A quæſtu Archippen ad ſua vota trahit,
Allicit & pretio, tulit ægrè inſana iuuentus
  Ob zelum, & tali carmine vtrunque notat.
Noctua vt in tumulis, ſuper vtq; cadauera bubo,
  Talis apud Sophoclem noſtra puella ſedet.

Tria ſunt hominum vitia quæ Diis, & hominibus valde diſplicere dicuntur. Pauperis ſuperbia, iuuenis Pigritia, & ſenis petulca Libido, ea etenim repugnante fortuna, & natura exiſtunt.

In colores.

Index mœſtitiæ eſt pullus color: vtimur omnes
Hoc habitu, tumulis cùm damus inferias.
At ſynceri animi, & mentis ſtola candida puræ.
Hinc ſyndon ſacris linea grata viris.
Nos ſperare docet viridis. Spes dicitur eſſe
In viridi, quoties irrita retro cadit.
Eſt cupidis flauus color, eſt & amantibus aptus;
Et ſcortis, & queis ſpes ſua certa fuit.
At ruber armatos equites exornat amictus
Indicet & pueros erubuiſſe pudor.

Cæruleus nautas, & qui cœleſtia vates
  Attoniti nimia religione petunt.
Vilia ſunt giluis natiuáque vellera birris:
  Qualia lignipedes ſtragula habere ſolent.
Quem curæ ingentes cruciant, vel zelus amoris,
  Creditur hic fulua non malè veſte tegi.
Quiſquis ſorte ſua contentus, ianthina geſtet,
  Fortunæ æquanimis tædia quiſque ferat.
Vt varia eſt natura coloribus in gignendis,
  Sic aliis aliud: ſed ſua cuique placent.

Colorum ſignificationes ſunt diuerſæ, pro diuerſis hominum vſurpantium affectibus. Conuenientiſſimæ tamē ſunt quæ proximè ad naturam accedunt. Vt candor ſit innocentiæ, ac puritatis, vel ſimplicitatis ſignificatio: Rubor, Pudoris: Nigror, Luctus, aut Mortis: Viror ſpei, & eiuſmodi.

FORTVNA.

Virtuti Fortuna comes.

nguibus implicitis, geminis caduceus alis:
Inter Amaltheæ cornua rectus adeſt.
ollentes ſic mente viros, fandíque peritos
Indicat vt rerum copia multa beet.

Artium & eloquentiæ deus eſt Mercurius: ſerpens eſt ſapien-
caduceus, facundus ſermo, qui diſerto ſapienti nunquã deeſt.

Fortuna, Virtutem ſuperans.

Cæſareo poſtquàm ſuperatus milite, vidit
Ciuili vndantem ſanguine Pharſaliam:
Iamiam ſtricturus moribunda in pectora ferrum,
Audaci hos Brutus protulit ore ſonos,
Infelix Virtus & ſolis prouida verbis,
Fortunam in rebus cur ſequeris dominam?

M. Brutus Clariſſimus ciuis Romanus, Virque conſtantiſſi-
mus & virtutis acer rigidúſque ſatelles, Caio Cæſare ſubiat-
vindicatáque, quoad potuit, libertate aduerſus Octauium C-
ſarem, ad extremum in acie Pharſalica victus, viuus in hoſ-
pote-

poteſtatem ne veniret, gladio ſuo incubuit, moriensq; horum qui in emblemate ſunt verſuum ſententiam eſt effatus, illud ſcilicet conquerens: quod humanis in rebus fortuna plus loci habeat: quàm præclara virtus. Quod ſanè quotidie ſic vſu venire videmus, vt boni viri, fortunatis ſubiiciantur.

Paupertatem ſummis ingeniis obeſſe, ne prouehantur.

Dextra tenet lapidem: manus altera ſuſtinet alas.
 Vt me pluma leuat: ſic graue mergit onus.
Ingenio poteram ſuperas volitare per arces,
 Me niſi paupertas inuida deprimeret.

Non pauci iuuenes felicibus ingeniis maxima exequi poſſen[t] ſi rem haberent, qui circa minima laborant cogente inopia.

In occaſionem. Διαλογιστικῶς.

ysippi hoc opus eſt, Sycion cui patria. Tu quis?
Cuncta domans capti temporis articulus.
ur pennis ſtas? vſque rotor. Talaria plantis
Cur retines? Paſſim me leuis aura rapit.
dextra eſt tenuis dic vnde nouacula? Acutum
Omni acie hoc ſignum me magis eſſe docet.
ır in fronte coma? Occurrens vt prendar. At heus tu
Dic cur pars calua eſt poſterior capitis?
ſemel alipedem ſi quis permittat abire,
Ne poſſim apprehenſo poſtmodò crine capi.
li opifex nos arte, tui cauſa, edidit hoſpes:
Vtque omnes moneam, pergula aperta tenet.

ccaſio Articulus eſt temporis opportunus ad ea quæ condu- vel peragenda, vel prouidenda. Quæ cùm ſeipſam offert: modè in tempore arrepta ſecat, & expedit: neglecta verò, & ſa, præterit ac repentè elabitur, nulla recuperādi ſpe relicta.

In ſubitum terrorem.

Effuſo cernens fugientes agmine turmas,
Quis mea nunc inflat cornua? Faunus ait.

Exercitibus armatis obueniunt interdùm pauores ſubiti, mu
titudinem totam conſternantes, nulla exiſtente cauſa terro
man feſta: niſi incuſſa temerè ſingulis formidine, quos quid
ſubitos terrores antiqui Panicos dicebant. Quod Pan Deus
cornua inflare tunc diceretur, quorum clangor repentinos i
ſubitóſque pauores in hominum mentes incuteret.

In illaudata laudantes.

ngentes Galatûm ſemermi milite turmas,
Spem præter trepidus fuderat Antiochus,
u:arum cùm ſæua boum vis, dira proboſcis,
Tum primùm hoſtiles corripuiſſet equos.
rgo trophæa locans Elephantis imagine pinxit,
Inſuper & ſociis, Occideramus ait,
ellua ſeruaſſet ni nos fœdiſſima barrus:
Vt ſuperaſſe iuuat, ſic ſuperaſſe pudet.

Vtile ſæpenumero anteponitur honeſto, in bellis præſertim in
ibus ſola ſpectatur victoria, aut fraude, aut dolo, aut militum
ennuitate, aut machinis paranda.

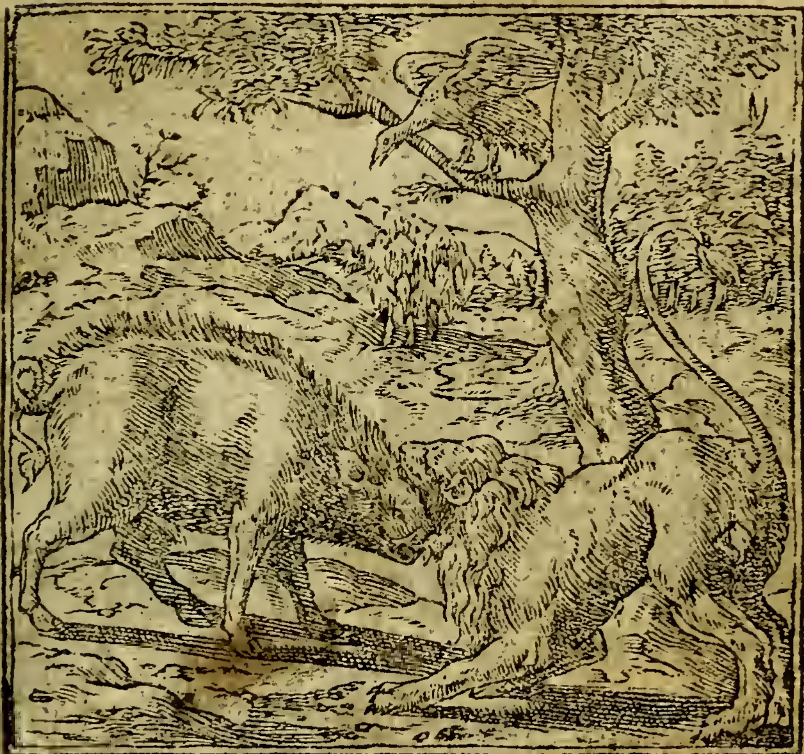
In momentaneam felicitatem.

Aëriam propter creuiſſe Cucurbita pinum
Dicitur, & grandi luxuriaſſe coma.
Cùm ramos complexa, ipſúmque egreſſa cacumen,
Se præſtare aliis credidit arboribus.
Cui pinus, Nimiſum breuis eſt hæc gloria: nam te
Protinus aduenict quæ malè perdet hyemis.

Gloria rebus fluxis, & caducis innixa, in gloria eſt vanitas. quæ ſtatim in dedecus, & ludibrium delabitur. Vt de forma ſuperbire, quæ protinus deflorеſcit, de valetudine, ac diuitiis, quæ ſubitò pereunt, de munere, ſtatûve parum firmo; quo mox ſubmoueri quis poſſit.

Ex damno alterius, alterius vtilitas.

Dum ſæuis ruerent in mutua vulnera telis,
   Vngue leæna ferox, dente timendus aper,
Accurrit vultur ſpectatum, & prandia captat.
   Gloria victoris, præda futura ſua eſt.

Hoc iure dictum videri poſſit de Chriſtianis principibus inter ſe belligerantibus, & Turcarum tyranno, qui interim ſpectatorem agens, ex mutuis eorum calamitatibus, ſuam auget ditionem, in Chriſtianas regiones facilius irrumpens.

Bonis auſpiciis incipiendum.

Auſpiciis res cœpta malis, bene cedere neſcit.
Felici quæ ſunt omine facta, iuuant.
Quicquid agis, muſtella tibi ſi occurrat, omitte:
Signa malæ hæc ſortis beſtia praua gerit.

Superſtitioſi nihil inauſpicato adgrediuntur, & ab incepto deſiſtunt, ſi quid obuenerit omninoſum, in cœlo, aut in terra, ſiniſtrum eſſe adfirmantes occurriſſe Monacho, aut anui meienti, aut lepori, aut muſtellæ, quam beſtiolam inauſpicatam eſſe libri Augurales aſſeuerant.

Nil reliqui.

Scilicet hoc deerat, poſt tot mala denique noſtris.
Locuſtæ vt raperent, quicquid ineſſet, agris.
Vidimus innumeras Euro duce tendere turmas:
Qualia non Atylæ, caſtráve Xerxis erant.
Hæ fœnum, milium, farra omnia conſumpſerunt:
Spes & in anguſto eſt, ſtant niſi vota ſuper.

Diuinarum decem plagarum, quibus Moſaico ſeculo afflicta fuit AEgyptus: vna fuit innumerabilis locuſtarum multitudo omnes fructus, germina, flores, ſemina, herbas, ad ipſas vſque radices conſumentium. Similis autem plaga extitit in Longobardia Inſubrum. Ingenti locuſtarum

nube eleuata, omnia depaſcentium quæ omnibus conſumptis frugibus, in Narbonéſem prouinciam euolauit, mox auſtris depulſa in mare ſe præcipitauit, quo tempore ſcriptum eſt hoc emblema, ſignificans re omni funditus perdita, nullóque reliquo, ſiue caſu, ſiue alea, nihil ſupereſſe præter deſperationem, aut voti deſiderium.

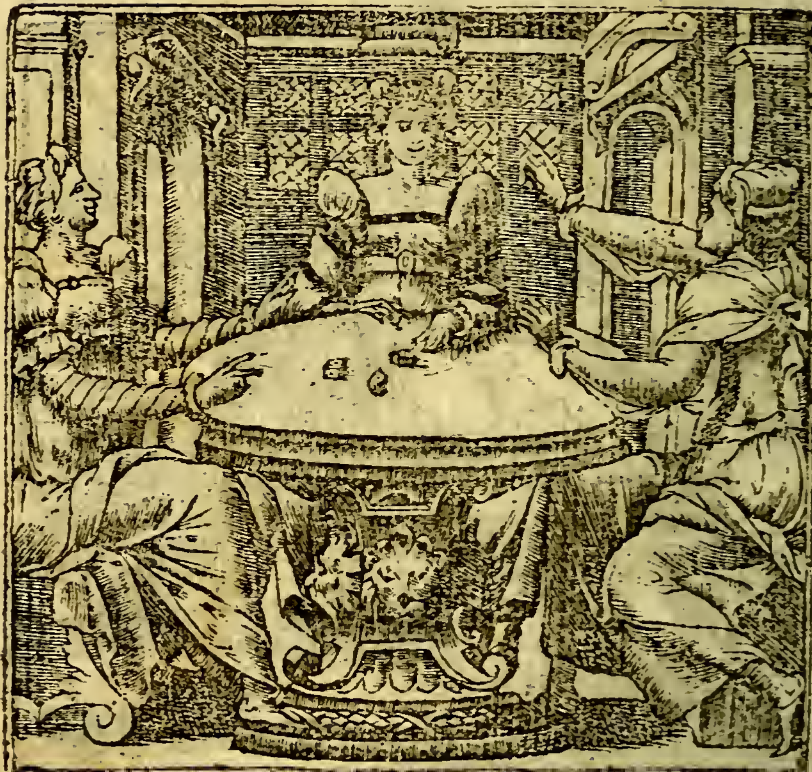
Malè parta, malè dilabuntur.

Miluus edax, nimiæ quem nauſea torſerat eſcæ,
Hei mihi mater, ait, viſcera ab ore fluunt.
Illa autem: quid fles? cur hæc tua viſcera credas,
Qui rapto viuens ſola aliena vomis?

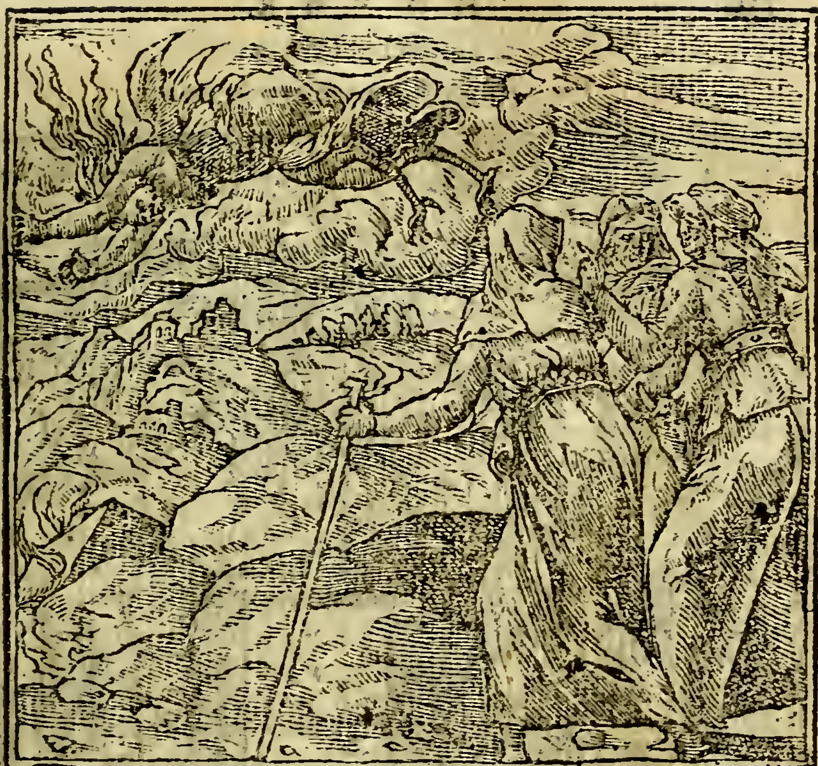
Raptor cùm prodigit: nihil de ſuo, ſed de alieno malè parto profundit. Vnde, minus illi grauis eſſe debet profuſio. Hinc fit vt tyrãni ferè ſint prodigi bonorum, quæ rapina ab aliis extorſerũt.

Semper præſto eſſe infortunia.

Ludebant parili tres olim ætate puellæ
Sortibus: ad Stygias quæ prior iret aquas.
Aſt cui iactato malè ceſſerat alea talo,
Ridebat ſortis cæca puella ſuæ:
Cùm ſubitò icta caput labente eſt mortua tecto,
Soluit & audacis debita fata ioci.
Rebus in aduerſis mala ſors non fallitur: aſt in,
Fauſtis, nec precibus, nec locus eſt manui.

Hæc veri euentus hiſtoria teſtatur ſiue ſerio, ſiue ioco procliuius euenire infortuniũ, quàm bonã fortunã. Proinde cautiſsimꝰ quiſq; ratiocinator omnia quæ ſperãtur in peius vẽtura tẽpo na: vt ſi quid in melius præter ſpẽ euenerit, id de lucro deputet.

Aetheriis poſtquam deiecit ſedibus Aten
  Iuppiter:Heu vexat quàm mala noxa viros?
Euolat hæc pedibus celer,& pernicibus alis,
  Intactúmque nihil caſibus eſſe ſinit.
Ergo Litæ,proles Iouis,hanc comitantur euntem,
  Sarturæ quicquid fecerit illa mali,
Sed quia ſegnipedes,luſcæ laſſæque ſenecta,
  Nil niſi poſt longo tempore reſtituunt.

Aduerſa in equis,Proſpera pedibus veniũt,hoc eſt bona tardius, mala celerius cõtingunt: quod innuiſſe videtur Homerus per Aten, noxæ Deã è cœlo (quod omnis mali eſt expers) in terras præcipitatã, volucribus pennis alatam,leuibus Harpyiæ pedibus velocem,aduncis manibus,& vnguibus rapacem.Itémque per litas Iouis filias malorũ inſtauratrices,ſed vetulas,cæcas, debiles & tardigradas,quæ damna quidé Ates,ſed longo poſt tépore reparant.

HONOR.

Ex arduis perpetuum nomen.

Crediderat plantani ramis ſua pignora paſſer,
Et bene: ni ſæuo viſa dracone forent.
Glutiit hic pullos omnes, miſeramque parentem
Saxeus, & tali dignus obire nece.
Hæc, niſi mentitur Calchas, monumenta laboris
Sunt longi, cuius fama perennis eat.

Decénalis ad Troiã belli fuit hæc prognoſis, à paſſerũ numero, & poſtrema eorũ cũ matre deuoratione par fatalẽ ſerpẽtẽ, necnõ perpetuæ eius belli memoriæ per metamorphoſin ſerpẽtis in æternæ duritiei ſaxũ. Atq; ita hoc portentũ in ſacrificio vaticinatus eſt Calchas, Idolorum myſtes, in caſtris Græcorũ ad Troiam.

Ex literarum ſtudiis immortalitatem acquiri.

Neptuni tubicen, cuius pars vltima cetum,
Aequoreum facies indicat eſſe Deum:
Serpentis medio Triton comprehenditur orbe,
Qui caudam inſerto mordicus ore tenet.
Fama viros animo inſignes, præcláraque geſta
Proſequitur: toto mandat & orbe legi.

Triton Neptuni tubicen, exauditam eloquentiam, profun-
dámque rerum ſcientiam deſignat. Anguis in ſeſe reuolutus,
eternitatem: Concha perſonans, famam, quibus vnà conuenien-
tibus, æterna ſcientiæ & eloquentiæ fama ſignificatur.

Tumulus Ioannis Galeacij Vicecomitis, primi Ducis Mediol.

Pro tumulo pone Italiam, pone arma, ducéſque,
Et mare, quod geminos mugit adúſque ſinus.
Adde his barbariem conantem irrumpere fruſtra.
At mercede emptas in fera bella manus.
Anguiger aſt ſummo ſiſtens in culmine, dicat:
Quis paruis magnam me ſuper impoſuit?

Hoc emblema breui cōgerie cōplectitur laudes Ioānis Galeacij Mariæ Vicecomitis, primi Ducis Mediolani. Cuius hiſtoriā ex Chronicis & Annalibus quærere licet, & illius fortitudinē: qua irrūpētibus in Italiā Barbaris, Turcis ſtrenuiſſimè obſtitit.

Optimus ciuis.

um iuſtis patriam Thraſybulus vindicat armis,
Dúmque ſimultates ponere quemque iubet,
oncors ordo omnis magni inſtar muneris, illi
Palladiæ ſertum frondis habere dedit.
inge comam Thraſibule, geras hũc ſolus honorem,
In magna nemo eſt æmulus vrbe tibi.

Cùm nobiliſsima Athenarum Reſpublica factionibus in-ſtinis diuiſa, in triginta Tyrannorum ſeruitutem incidiſſet, ui optimos quoſque occiderunt, aut proſcripſerunt, reliquum opulum miſerè diuexantes. Clariſsimus ciuis Thraſybulus de-ecta clàm fortium exulum manu, eâque in vrbem immiſſa, Ty-

annos inopinantes oppreſsit, libertatem reſtituit, bonos ciues a
exilio reuocauit, factiones compoſuit, legémque tulit ratam h
bitam, Vt nequis præteritarum meminiſſet iniuriarum, odi
rúmve, quin omnes in politica viuerent cõcordia. Propter qu
egregium facinus, ab vniuerſo populo floribus certatim iact
conſperſus, & Mineruali olea eſt coronatus. Cuius agalmate op
imus quiſque ciuis, ſuæ Reipublicæ amantiſsimus, & qui ab om
nibus ametur, & honoretur dignisſimus intelligi poteſt.

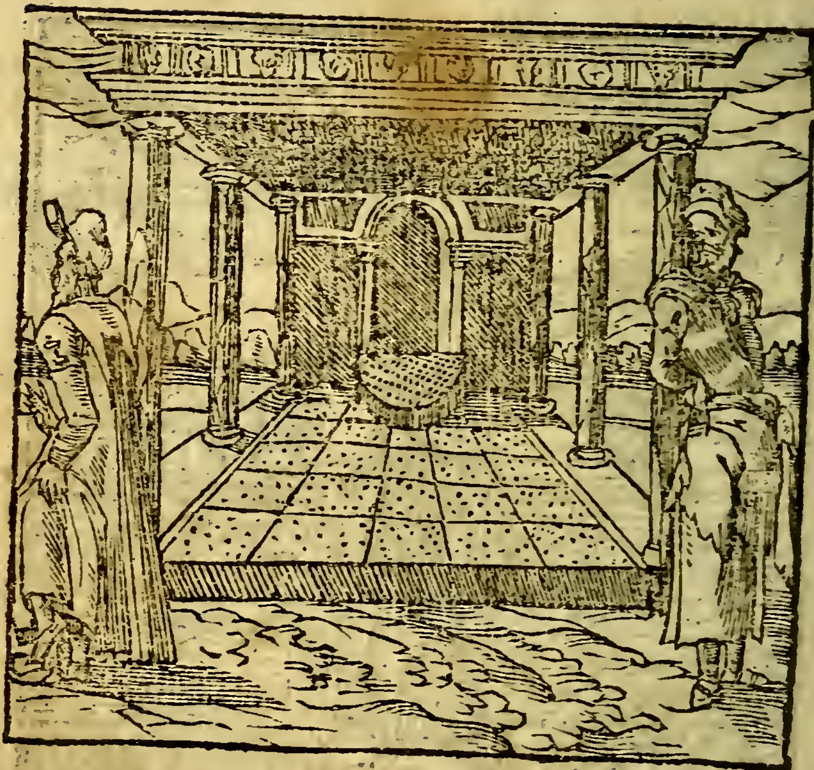
Strenuorum immortale nomen.

Aeacidæ tumulum Rhœtæo in littore cernis,
  Quem plerunque pedes viſitat alba Thetis.
Obtegitur ſemper viridi lapis hic amarantho,
  Quòd nunquam herois ſit moriturus honos.
Hic Graium murus, magni nex Hectoris, Haud plus
  Debet Mæonidæ, quam ſibi Mæonides.

Nullus vnquam Heros tanto laudatus eſt preconio, quanto Græcus Achilles ab Homero eſt commendatus, teſte vel Alexandro Rege laudatiſsimo. Ex quo nunquam eſt intermoritura illius fama, quæ deſignatur purpureo Amaranthi flore, nullis vnquam hybernis rigoribus, coloris viuidi honorem deperdenti.

Nobiles & generoſi.

Aurea Cæcropias nectebat fibula veſtes,
Cui coniuncta tenax dente cicada fuit.
Calceus, Arcadico ſuberat cui lunula ritu,
Geſtatur patribus mullea Romulidis:
Indigenas quòd ſe adſererent, hæc ſigna tulerunt
Antiqua illuſtres nobilitate viri.

E terra enaſcuntur Cicadæ, & vnde ortæ ſunt, ibidem viuunt, canunt & moriuntur, nuſquam alio euolantes. Luna ſimiliter ſingulis menſium Neomeniis naſci videtur, & creſcere in

eodem cœlo. Quapropter duo maximi & excellentiſsimi po-
li Athenienſes in Græcia, Romani in Italia, illi quidem Cica-
m in Pallij fibula; Hi verò Lunæ creſcentis Hemicic lum in
lceis geſtabant. Hi ſcilicet notis ſe αὐτόχθονας, Nobiles Indi-
nas, non aliunde aduenas, continuiſque ſucceſſuum augmen-
in ſuæ originis cælo, & ſolo creſcentes oſtentabant.

Duodecim certamina Herculis.

Ἀλλαιγορικῶς.

1 Roboris inuicti ſuperat facundia laudes:
2 Dicta Sophiſtarum laqueóſque reſoluit inanes.
3 Non furor, aut rabies virtute potentior vlla eſt,
4 Continuum ob curſum ſapienti opulentia cedit.
5 Spernit auaritiam, nec rapto aut fœnore gaudet:
6 Vincit, fœmineos ſpoliáſque inſignibus aſtus.
7 Expurgat ſordes, & cultum mentibus addit.
8 Illicitos odit coitus, abigítque nocentes.
9 Barbaries, feritáſque dat impia denique pœnam.

Vnius virtus collectos diſſipat hoſtes. 10
Inuehit in patriam externis bona plurima ab oris. 11
Docta per ora virûm volat, & non interit vnquam. 12

Per Herculem Alexicacon (qui vir magnanimus, prudens, & eloquens fuiſſe perhibetur) intelligenda eſt coniuncta cum ſapientia, & virtute facundia. Ac per duodecim, quos exantlaſſe dicitur labores, κατ' ἀλληγορίαν ea ſunt intelligenda, quæ Emblema explicat.

L

1. Leonis Nemei cædes
2. Hydra Lernæa
3. Aper Erymanthius
4. Cerua æripes, auratis cor[nibus]
5. Aues Stymphalides
6. Amazones earumq; re[gina]
7. Augiæ stabuli purga[tio]
8. Cum tauro in Cr[eta]
9. Diomedes Thra[x]
10. Geryon His[panus]
11. Poma Hes[peridum]
12. Cerberus

Herculis certamina 12.

...ens,
...olimi ſcripſit.
...m charactere. Quo-
...nparilitas in eodem
...ine auium diuerſarum,
...radientium.

In nothos.

Herculeos ſpurij ſemper celebretis honores:
Nam veſtri princeps ordinis ille fuit.
Nec prius eſſe deus potuit, quàm ſugeret infans
Diuæ, ſibi quod fraudis neſcia Iuno dabat.

1 . N
2 . Di
3 . Non i
4 . Contin ... ſpurij extitere viri præſtantiſſimi, quales propemo-
5 . Spernit au... is filij, Romulus, & Iugurtha. At maximè inter
6 . Vincit, fœmin... qui nunquam in diuorum numerum venire
7 . Expurgat ſordes, ... Iunonis dormientis lac exucciſſet. Quod
8 . Illicitos odit coitus, ... d temerè vnquam ad frugem perue-
... hi: niſi pro legitimis habeantur,
9 Barbaries, feritáſque da... ipes.

Imparilitas.

Vt ſublime volans tenuem ſecat aëre falco,
  Vt paſcuntur humi graculus, anſer, anas:
Sic ſummum ſcandit ſuper æthera Pindarus ingens,
  Sic ſcit humi tantùm ſerpere Bacchilides.

Pindarus nouem lyricorum princeps ſtylô ſublimi ſcripſit. Bacchilides verò (alioqui dulcis Poëta) humili charactere. Quorum ad inuicem collatione, perſonarum imparilitas in eodem ordine agentium oſtenditur: ſub imagine auium diuerſarum, aut ſublime volantium, aut humi gradientium.

In deſciſcentes.

Quòd ſine egregios turpi maculaueris orſus,
In noxamq́ue tuum verteris officium,
Feciſti, quod capra, ſui mulctratia lactis
Cùm ferit, & proprias calce profundit opes.

Quemadmodum capra ſæpe quam vbere diſtento mulctram impleuit, eandem pede illiſo diſtringit: totúmque lac collectum effundit. Sic plærique inſigni aliquo opere ſuſcepto, & feliciter incepto, ac propemodum perfecto: ad extremum peccant, notabili aliquo crimine quod egregia principia dehoneſtat. Sicut fecere Tyberius & Nero, in ſuis Imperiis, in peius ſemper procedentes.

Aemulatio impar.

Altiuolam miluus comitatur degener harpam,
Et prædæ partem ſæpe cadentis habet.
Mullum proſequitur qui ſpretas ſargus ab illo
Præteritáſque auidus deuorat ore dapes.
Sic mecum Oenocrates agit: at deſerta ſtudentum
Vtitur hoc lippo curia tanquam oculo.

Scriptum videtur hoc Emblema, in quempiam Doctorem legum interpretem, Antalciaton, & autori Syndromon, cui auditores tantùm ij fuere quos Alciatus reliquiſſet. Illum autem οἰνοκράτην id eſt, vinipotentem, nomine ad rem conficto appellat: Vinolentiæ ſcilicet inſimulans.

Albutij ad Alciatum, ſuadentis vt de tumultibus Italicis ſe ſubducat: & in Gallia profiteatur.

Quæ dedit hos fructus arbor, cælo aduena noſtro,
 Venit ab Eoo Perſidis axe prius.
Tranſlatu facta eſt melior: quæ noxia quondam
 In patria: hîc nobis dulcia poma gerit.
Fert folium linguæ, fert poma ſimillima cordi,
 Alciate hinc vitam degere diſce tuam.
Tu procul à patria in pretio es maiore futurus:
 Multùm corde ſapis, nec minus ore vales.

Perſicum malum in Perſide virulentum, in noſtris regionibus aut innocuum, aut certè minus noxium tranſplantatione eſt factum, odore verò, guſtu, & ſapore longè quàm in Perſide ſuauiori. Sic & homines præſertim literati, apud exteros maiori quàm apud ſuos in pretio habentur. Etenim NEMO PROPHETA IN PATRIA.

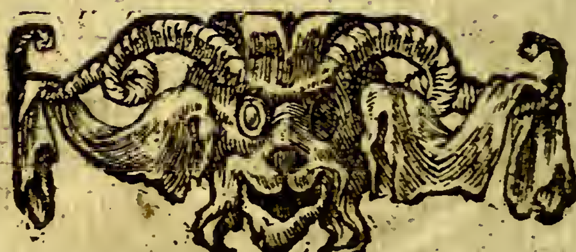
PRINCEPS.

Princeps ſubditorum incolumitatem procurans.

Titanij quoties conturbant æquora fratres,
 Tum miſeros nautas anchora iacta iuuat.
Hanc pius erga homines Delphin complectitur: imis
 Tutius vt poſſit figier illa vadis.
Quàm decet hæc memores geſtare inſignia Reges,
 Anchora quod nautis, ſe populo eſſe ſuo?

φιλάνθρωπος eſt Delphin.& futuræ tempeſtatis præmonſtrator in qua & anchoram complexam tutò vt figatur dirigit, hominum ſalutem pro ſua natura procurans. Ad cuius exemplum optimus quiſque princeps ſuos homines amare debet,in aduerſis adiuuare, & eorum ſalutem curæ habere. Quapropter nonnulli principes maximi, & aliquot viri clari, Anchoræ Delphino circumplexæ imaginem pro ſymbolo, aut ſphragidio habuerunt vt Seleucus, Nicanor Rex, Imperator[Auguſtus Cæſar. Aldus Manutius Romanus nobiliſſimus apud Venetos Typographus,nouiſſimíſque temporibus Philippus Cabotius,Gallici maris Almyros. Tametſi non omnes eodem,ſed diſſimili ſchemate, & ſenſu.

In Senatum boni principis.

DIALOGISMVS.

Effigies manibus truncæ ante altaria diuûm
 Hic reſidens: quarum lumine capta prior.
Signa poteſtatis ſummæ, Sanctíque Senatus
 Thebanis fuerant iſta reperta viris.
Cur reſident? Quia mente graues decet eſſe quieta
 Iuridicos: animo nec variare leui.
Cur ſine ſunt manibus? Capiant ne xenia: nec ſe
 Pollicitis flecti muneribúſve ſinant.
Cæcus at eſt princeps quòd ſolis auribus, abſque
 Affectu, conſtans conſilij acta probat.

Hæc eſt imago optimi Senatus, apud Thebas florentiſſimam olim Bæotiæ ciuitatem, Sedentium Senatorum quies, animi bene compoſiti & minimè commoti prudentiam arguit. Nam (vt ait Philoſophus) ſedendo, & quieſcendo anima fit prudens. Manus amputatæ, à munerum capiendorum corruptela alienos eſſe oportere conſiliarios indicant. Exoculatus autem princeps, notat iudicis perſonam, Iudiciíque ſententiam omni affectu, & perſonarum acceptione orbam eſſe debere.

Quod non capit Chriſtus, rapit fiſcus.

xprimit humentes, quas iam madefecerat antè
Spongiolas, cupidi principis arcta manus.
rouchit ad ſummum fures: quos deinde coërcet,
Vertat vt in fiſcum quæ malè parta ſuum.

Principes publicis functionibus, & fiſci rationibus eos præfi-
ere ſolent, quos acri ingenio ſolertes & proba natura viros bo-
os exiſtimant. At ij plerunque auri (quod aceruatim tractant)
lendore excæcati, naturam mutant & Regiam gazam depe-
lantur, aut prouincias expilant. Deinde cùm opulentia repleti
nt, colla illis laqueo perſtringuntur. Ex quibus pendentibus, &
trictis velut ex ſpongiis emanat mox affluens opum vis, con-
catis eorum bonis, quæ tamen non redeunt ad miſeros qui per
os ſpoliati fuerunt, ſed in fiſcum vèrtuntur.

Opulentia tyranni paupertas ſub-iectorum.

Humani quod ſplen eſt corporis, in populi re
Hoc Cæſar fiſcum dixerat eſſe ſuum.
Splene aucto, reliqui tabeſcunt corporis artus.
Fiſco aucto, arguitur ciuica pauperies.

Conſiliarij Principum.

Ieroum genitos,& magnum fertur Achillem
In ſtabulis Chiron erudiiſſe ſuis.
emiferum doctorem,& ſemiuirum Centaurum,
Aſſideat quiſquis regibus, eſſe decet.
ſt fera, dum violat ſocios, dum proterit hoſtes:
Eſtq́ue homo,dum ſimulat ſe populo eſſe pium.

Homerus ſuum illum beroa,& principem futurum Achillem fingit educa-m in pueritia à Chirone Centauro biformi, ſuperiori parte humana, infe-ri equina. Tales eſſe innuens iuuenum principum magiſtros, & inſtituto-s. Qui coram cùm humani eſſe videantur:dum iuſti belli, aut equitatis,aut blici boni prætextu occultè populi ſubſtantiam deuorant,quauis fera im-aniores. Quinetiam cùm in ſpeciem & homines, & probi appareant, clàm incipi praua ſuggerunt conſilia,quibus ſub honeſto titulo, ſubditos deglu-nt,& inhumaniter tractent.

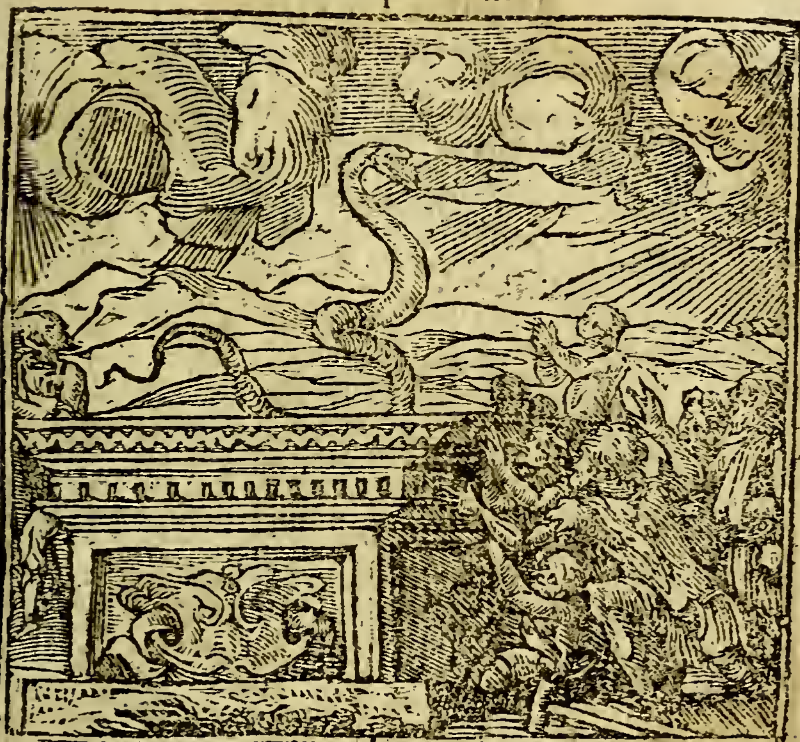
Principis clementia.

Veſparum quód nulla vnquam Rex ſpicula figet:
Quódque aliis duplo corpore maior erit,
Arguet imperium clemens, moderatáque regna.
Sanctáque iudicibus credita iura bonis.

Veſparum, ſeu potius apum Rex cæteris in ſuo genere, & maior & fortior, aculeum tamen, & pungentem acriter, & venenatum non habet, vt cæteræ. Sic & bonus princeps quanto potentior, tanto clementior eſt, & minus nocens, qualem fuiſſe conſtat magnificum illum, & nunquam ſatis laudatum Iulium Cæſarem, Imperatorem clementiſſimum.

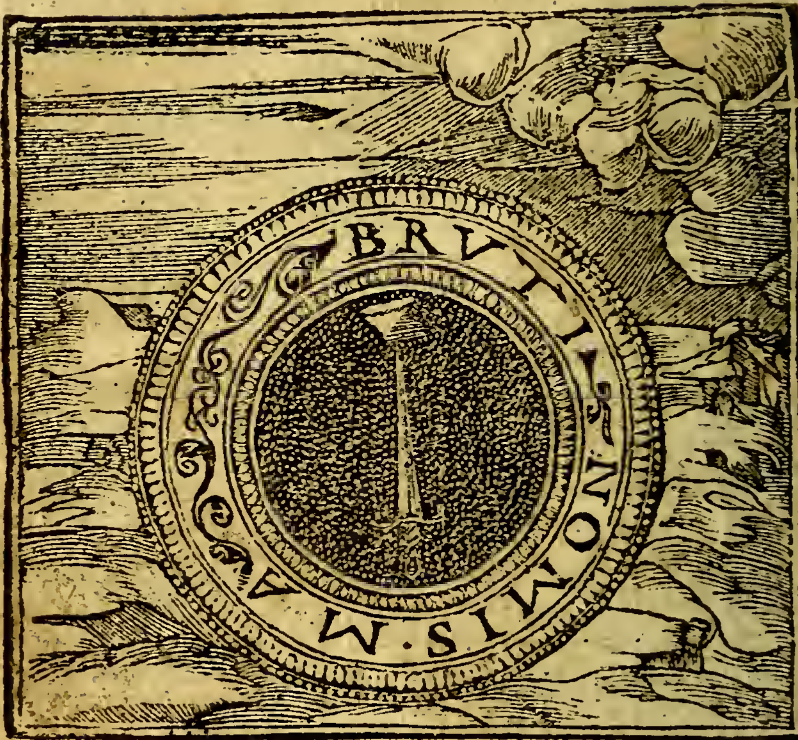
Salus publica.

Phœbigena erectis Epidaurius inſidet aris,
Mitis, & immani conditur angue Deus.
Accurrunt ægri, veniátque ſalutifer orant:
Annuit, atque ratas efficit ille preces.

Aeſculapius Apollinis filius (qui medicinam inuenit) idemq́; medicinæ Deus habitus ſęuiente in Italia acerbiſſima peſtis lue, Epidauro Romam aduectus eſt, ad graſſantis morbi remedium, ſub forma ſerpentis manſueti, & innocui. Ad cuius aduentum ceſſauit peſtilentia, & conualuere ægroti. Illius igitur ſerpentis imagine figurata eſt ſalus publica. Quod quidem & verius, & conuenientius dici poſſet de ſerpente æneo quem Moſes in deſerto appendit. Cuius aſpectus liberabat à mortis periculo, eos qui ab inflammatis anguibus eſſent præmorſi: Chriſtum videlicet præfigurando in crucem ſublatum, eundemq́; verum animarum languentium Aeſculapium;

Reſpublica liberata.

Cæſaris ~~auxilio~~ exitio, ceu libertate recepta,
 Hæc ducibus Brutis cuſa moneta fuit.
Enſiculi in primis, queis pileus inſuper adſtat,
 Qualem miſſa manu ſeruitia accipiunt.

Brutus partium pro Rep. ſtantium Imperator, in memoriam vindicatæ libertatis à C. Cæſare (quem ipſe interfecit) oppreſſæ numiſma cudi fecit altera ex parte ſignatum pugione, Cæſaris cædem notante, altera pileo, aſſertam Reip. libertatem indicante. Pileum namque olim dabatur manumiſſis, & in libertatem aſſertis. Quem morem hodie quoque retinet Pariſienſis vniuerſitas, quæ ſcholaſticis à diſciplinæ ſeruitute, ad magiſterij libertatem tranſeuntibus pileum, libertatis notam, honorificè imponit, & zonam ſeruitutis ſignum, ſoluit.

VITA

V I T A.
In vitam humanam.

Plus ſolito humanæ nunc defle incommoda vitæ,
Heraclite: ſcatet pluribus illa malis.
Tu rurſus (ſi quando alias) extolle cachinnum
Democrite: illa magis ludicra facta fuit.
Intereà hæc cernens meditor, qua denique tecum
Fine fleam, aut tecum quomodo ſplene iocer.

Heraclitus calamitates humanas perpetuò deplorando oculos amiſit, Democritus hominum ſtultitias irridendo hianti nimium cachinno os ſibi ad aurigulas largum deduxit. Porrò necdum ſatis conſtat, plura ne ſint mala in orbe lachrymanda, an plures ineptiæ deridendæ. Et vter horum ſapientior, an ſtultior fuerit, adhuc in dubio eſt.

Aere quandoque ſalutem redimendam.

Et pedibus ſegnis, tumida & propendulus aluo,
 Hac tamen inſidias effugit arte fiber.
Mordicus ipſe ſibi medicata virilia vellit,
 Atque abicit, ſeſe gnarus ob illa peti.
Huius ab exemplo diſces non parcere rebus,
 Et vitam vt redimas, hoſtibus æra dare.

Caſtoris exemplo, qui amputata genitalia (propter quæ ſe appeti intelligit) venatoribus ac canibus relinquit: vt reliquum corpus illæſum ſeruet: Admonemur in neceſſitatis periculo Naturæ aut Fortunæ bonis minimè parcendum eſſe, quibus carere poſsimus vita conſeruata.

Cum laruis non luctandum.

Aeacidæ moriens percuſſu cuſpidis Hector,
Qui toties hoſtẽs vicerat antè ſuos,
Comprimere haud potuit vocem, inſultantibus illis,
Dum curru, & pedibus nectere vincla parant,
Diſtrahite vt libitum eſt, ſic caſſi luce leonis
Conuellunt barbam vel timidi lepores.

Puſillanimium natura eſt, fortibus victis inſultare, quorum robore ac virtute conſtantium, ſolum aſpectũ reformidaſſent.

De Morte, & Amore.

Errabat ſocio Mors iuncta Cupidine: ſecum
  Mors pharetras, paruus tela gerebat Amor.
Diuertêre ſimul, ſimul vna & nocte cubarunt.
  Cæcus Amor, Mors hoc tempore cæca fuit.
Alter enim alterius malè prouida ſpecula ſumpſit:
  Mors aurata, tenet oſſea tela puer.
Debuit inde ſenex qui nunc Acheronticus eſſe:
  Ecce amat, & capiti florea ſerta parat.
Aſt ego mutato quia Amor me perculit arcu,
  Deficio, iniiciunt & mihi fata manum.
Parce puer, Mors ſigna tenens victricia parce.
  Fac ergo amem: ſubeat fac Acheronta ſenex.

Hoc emblema eſt ex antiquo Græcorum figmento, quod qui fuſius legere volet Ioannem Marcum, Belgam videat. Iuxta eius ſententiam ſæpenumero euenire videmus: vt iuuenes præproperè moriantur, Senes amare, ineptire & laſciuire incipiant, quod Deo & naturæ odioſiſsimum eſſe dicitur.

In formoſam fato præreptam.

Cur puerum Mors auſa dolis es carpere Amorem?
Tela tua vt iaceret: dum propria eſſe putat.

Ex ſuperiori argumento. Deploratio hæc eſt formoſæ cuiuſdam præpropera morte extinctæ, ea ætate, qua amoris telo tactam potius fuiſſe oportuit; ídque errore eodem, qui ſuprà memoratus eſt.

In mortem præproperam.

Qui teneras forma allexit, torſitque puellas,
  Pulchrior, & tota nobilis vrbe puer,
Occidit ante diem, nulli mage flendus (Ariſti)
  Quàm tibi, cui caſto iunctus amore fuit.
Ergo illi tumulum tanti monumenta doloris
  Aſtruis: & querulis vocibus aſtra feris.
Me ſine abis dilecte? neque amplius ibimus vnà?
  Nec mecum in ſtudiis ocia grata teres?
Sed te terra teget, ſed fati, Gorgonis ora,
  Delphinéſque tui ſigna dolenda dabunt.

Deploratio amici mortui κατὰ προσωποποιΐαν amãtis, & in Cœn-taphio, Delphinas ſtatuẽcis φιλανθρώπους pro amoris monumẽto, & Gorgoneũ Meduſæ caput, ſenſu & motu priuãs, pro mortis ſig-

Terminus.

Quadratum infoditur firmiſſima teſſera ſaxum,
Stat cirrata ſuper pectore imago tenus,
ſeſe nulli profitetur cedere, talis
Terminus eſt, homines qui ſcopus vnus agit.
Eſt immota dies, præfixáque tempora fatis,
Déque ferunt primis vltima iudicium.

Terminus extrema eſt linea rerum, & omnium meta & finis. Vltra quem progredi non fas eſt. Quare & hunc antiqui Deum omnium poſtremum conſtituere, qui Ioui ipſi noluit cõcedere. Cuius imaginem Deſiderius Eraſmus in ſigillari annulo habuit, cum adſcriptione tali, NVLLI CEDO, parum profectò modeſta, quod hic modeſtius notari videtur. Cuius tamen ſphragidij cauſam ipſe agit in apologia aduerſus Caruaialum.

Opulenti hæreditas.

Patroclum falſis rapiunt hinc Troës in armis,
Hinc ſocij, atque omnis turba Pelaſga vetat.
Obtinet exuuias Hector, Græcíque cadauer.
Hæc fabella agitur, cùm vir opimus obit.
Maxima rixa oritur, tandem ſed tranſigit hæres,
Et ceruis aliquid, vulturiíſque ſinit.

Patroclus Achillis ſocius, idémq; amicus, ab Hectore occiſus, armíſq; falſis Achillis ſpoliatus eſt: cadauere Graiis, & auibus relicto. Sic mortui diuitis, & falſis fortunæ bonis (quæ ſua nõ erãt) inſtructi, Hæres ſpoliũ ſucceſſionis inuadit. Partẽ litigatores ... arripiunt. Sacerdotes cadauer & funeris impenſas habent.

Amicitia etiam poſt mortem durans.

Arentem ſenio, nudam quoque frondibus vlmum,
Complexa eſt viridi vitis opaca coma.
Agnoſcítque vices naturæ: & grata parenti
Officij reddit mutua iura ſuo.
Exemplóque monet, tales nos quærere amicos,
Quos neque diſiungat fœdere ſumma dies.

Verus amor eſt animorum, non corporum. Animus porrò immortalis eſt. Quare & animi amorem eſſe immortalem eſt neceſſe. Qui amicis amicos officium beneuolentiæ præſtare facit non ſolùm in vita, ſed etiam poſt mortem, vt fecit Alexander Hephæſtioni.

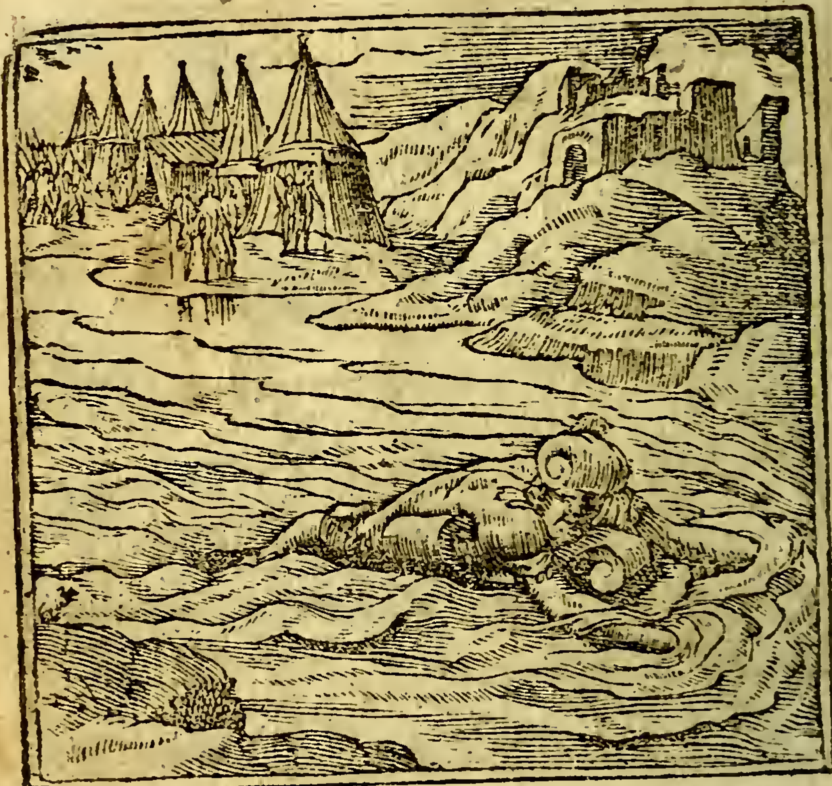
Mutuum auxilium.

Loripedem ſublatum humeris fert lumine captus:
Et ſocij hæc oculis munera retribuit:
Quo caret alteruter, concors ſic præſtat vterque,
Mutuat hic oculos, mutuat ille pedes.

Natura (quæ nihil aliud eſt quàm Dei prouidentia) vni tribuit quod alteri ademit, ad hoc ſcilicet, vt homines hominum auxilio egentes, congregarentur, & conuenirent in familias, pagos, vrbes, ciuitates & regna, vt homo animal eſt ſociabile.

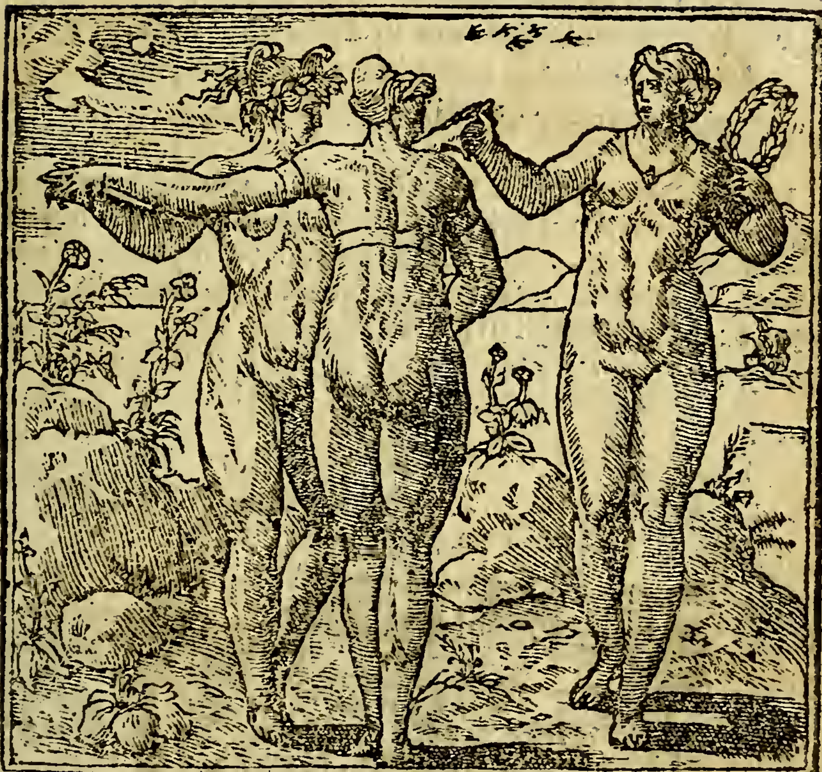
Auxilium nunquam deficiens.

Bina pericla vnis effugi ſedulus armis,
Cùm premerérque ſolo, cùm premerérque ſalo.
Incolumem ex acie clypeus me præſtitit: idem
Naufragum apprenſus littora ad vſque tulit.

Scutum bellicum olim tantæ amplitudinis erat: vt totum hominem tegeret, & à telis omni ex parte defenderet. Ad hæc conuexa eius parte corpus ſuſtentante flumen tranari poſſet. Vt fecit Alexander, alioqui nandi imperitus. Cuius quidem ſcuti militaris imagine, verus deſignatur amicus, nuſquam in quocunque periculo deficiens, & in omni rerum diſcrimine auxiliator.

Gratiæ.

Tres Charites Veneri aſſiſtunt, dominámq; ſequũtur.
Híncque voluptates, atque alimenta parant.
Lætitiam Euphroſyne, ſpecioſum Aglaia nitorem,
Suadela eſt Pithus, blandus & ore lepos.
Cur nudæ? mentis quoniam candore venuſtas
Conſtat & eximia ſimplicitate placet.
An quia nil referunt ingrati: atque arcula inanis,
Eſt charitum? qui dat munera, nudus eget.
Addita cur nuper pedibus talaria? bis dat
Qui citò dat: minimi gratia tarda pretij eſt.

Implicitis vlnis cur vertitur altera? gratis
Fœnerat: hinc remanent vna abeunte duæ.
Iuppiter iis genitor, cœli de ſemine diuas,
Omnibus acceptas edidit Eurymone.

Lætitia, Pulchritudo & Suauiloquentia, tres ſunt gratiæ neminem non ad ſui amorem allicientes, quas nudas eſſe oportet citra ſimulationem, promptas & celeres, ad obſequium, mutuo amore, & benigna liberalitate coniunctas, ex bonis ingeniis ortas, & denique omnibus gratas.

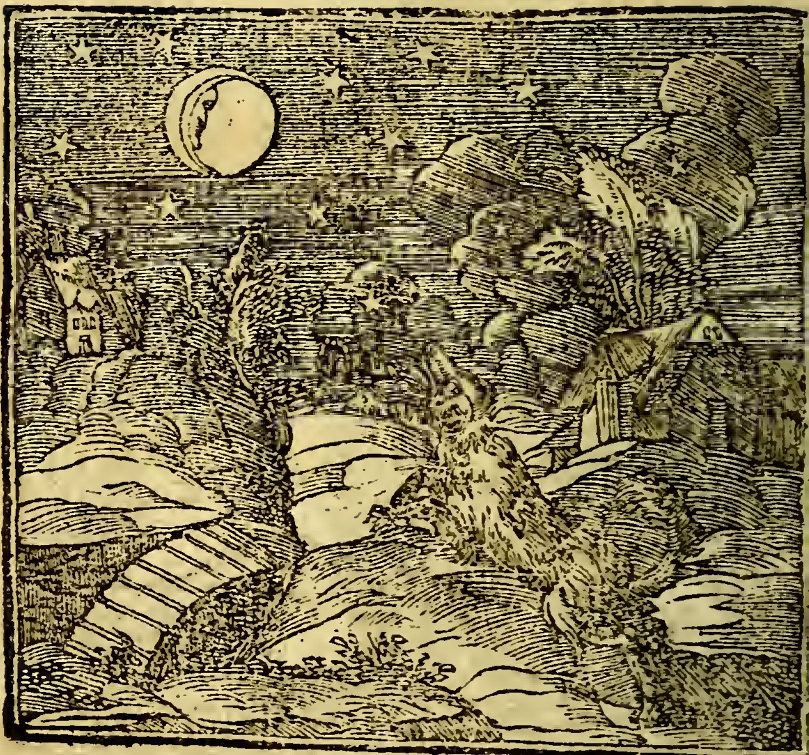
In detrectatores.

udent flagriferi matulæ,ſtupidíque magiſtri
Bilem in me impuri pectoris euomere:
Quid faciam?reddámne vices?ſed nonne cicadam
Ala vna obſtreperam corripuiſſe ferar?
Quid prodeſt muſcas operoſis pellere flabris?
Negligere eſt ſatius,perdere quod nequeas.

Scriptum apparet hoc Hexaſtichon dictante indignationis fectu,in quempiam ludimagiſtrum,qui Alciato detrahere auſ fuerit. Cuius maledictis irritatus ipſe tãtus,& talis vir,à tam umili & abiecto(vt ipſum facit)Pædotriba, prudenter ab apogeſi abſtinet.Iuriſperitus enim Grammaticum nihili pendit,

Inanis impetus.

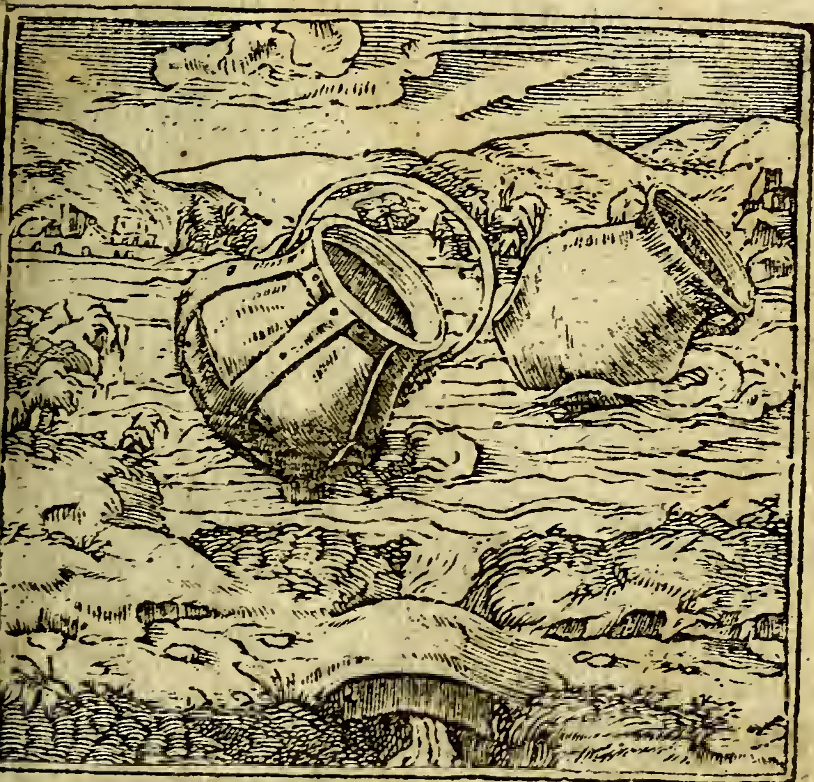
Lunarem noctu (vt ſpeculum) canis inſpicit orbem:
Séque videns, alium credit ineſſe canem,
Et latrat: ſed fruſtra agitur vox irrita ventis,
Et peragit curſus ſurda Diana ſuos.

Vt fruſtra canes lunæ allatrant: quam mordere non poſſin ſic & oblocutores, inuidi vt canes, in caſſum magno alicui excelſo viro detrahunt: cui nihil maledicere queant, & quoru maledicta ipſe haud audire dignatus, ſuarum virtutum curſu proſequitur.

Aliqui

Aliquid mali, propter vicinum malum,

Προσωποποΐα.

...aptabat torrens ollas, quarum vna metallo,
 Altera erat figuli terrea facta manu.
...anc igitur rogat illa: velit ſibi proxima ferri,
 Iuncta vt præcipites vtraque ſiſtat aquas.
...ui lutea, Haud nobis tua ſunt commercia curæ,
 Ne mihi proximitas hæc mala multa ferat.
...am ſeu te nobis, ſeu nos tibi conferat vnda:
 Ipſa ego te fragilis ſoſpite ſola terar.

Cum potentiori ſocietas non eſt ineunda, nam ſi quid acciderit infortunii, ...ud totũ in infirmũ reclinabit, iſque corruet, ſuperſtite & ſaluo potentiore. ...rrens rapidus, eſt vitæ ac fortunæ curſus, olla ænea diues, terrea, pauper.

In eum qui truculentia ſuorum perierit.

PROSOPOPOEIA.

Delphinem inuitum me in littora compulit æſtus,
Exemplum infido quanta pericla mari.
Nam ſi nec propriis Neptunus parcit alumnis,
Quis tutos homines nauibus eſſe putet?

Si à noſtris prodimur: quibus fidendum?

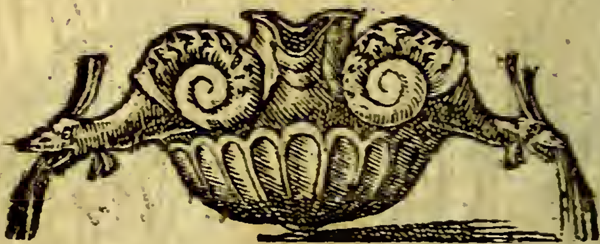
Ἐχθρῶν ἄδωρα δῶρα. In dona hoſtium.

ellorum cœpiſſe ferunt monumenta viciſſim
Scutiferum Aiacem Hectoráque Iliacum.
althea Priamides, rigidum Thelamonius enſem,
Inſtrumenta ſuæ cepit vterque necis.
nſis enim Aiacem confecit, at Hectora functum
Traxêre Aemoniis cingula nexa rotis.
ic titulo obſequij; quæ mittunt hoſtibus hoſtes
Munera, venturi præſcia fata ferunt.

Hector Troianorum, Aiax Græcorum (ſecundum Achillem) rtiſſimus: cùm alioqui hoſtes forent: induciarum tamen tem- re, cùm ſe inuicem propter cognationem viſerent: viciſſim

ſibi obtulerant militaria dona : ſed mali euentus præſaga. Hector namque ab Aiace Baltheum militarem pro munere accepit cuius poſtea loris & cingulo diſtractum eſt eius cadauer ab Achillis curru. Aiax ab Hectore donatus eo gladio, quo tandem ſe ipſe occidit. Sic hoſtium donis minimè fidendum, nam aut ſuſpecta ſunt, aut malum portendunt.

A minimis quoque timendum.

Bella gerit Scarabæus, & hoſtem prouocat vltro:
Robore & inferior, conſilio ſuperat.
Nam plumis aquilæ clàm ſe neque cognitus abdit,
Hoſtilem vt nidum ſumma per aſtra petat.
Ouáque confodiens, prohibet ſpem creſcere prolis:
Hócque modo illatum dedecus vltus abit.

Aeternæ ſunt inimicitiæ aquilæ volucrum præſtantiſſimæ, cum ſcarabæo, contemptiſſimo inſectorum, & ſordidiſſimo: qui vt aquilæ ſuperbiam ſui contemptricem vlciſcatur in plumis illius deliteſcens, in nidúmq; ſublatus, aquilarũ oua perterebrata

prolis ſpem deſtruit, multiplicationem Aquilini generis auer tantulúmque animalculum, pro tam leui contemptu ſui, t. atrociter talem volucrem vlciſcitur. Qua quidem in natura, verum eſſe comprobatur, quod vulgò dici ſolet, NVLLVS E PARVVS INIMICVS.

Obnoxia infirmitas.

Piſciculos Orata rapit medio æquore ſardas,
Ni fugiant pauidæ, ſumma maríſque petant:
Aſt ibi ſunt mergis fulicíſque voracibus eſca.
Eheu intuta manens vndique debilitas.

Vel poſt mortem formidoloſi.

Cætera muteſcent, coriúmque ſilebit ouillum,
Si confecta lupi tympana pelle ſonent.
Hanc membrana ouium ſic exhorreſcit, vt hoſtem,
Exanimis quamuis non ferat exanimem.
Sic cute detracta Ciſchas, in tympana verſus,
Bochemos potuit vincere pontifices.

VINDICTA.

Iuſta vindicta.

Dum reſidet Cyclops ſinuoſi in faucibus antri,
Hæc ſecum teneras concinit inter oues.
Paſcite vos herbas: ſociis ego paſcar Achiuis,
Poſtremúmque Vtin viſcera noſtra ferent.
Audiit hæc Itachus, Cyclopáque lumine caſſum
Reddidit: En pœnas vt ſuus author habet?

Polyphemus Gigas & Cyclops monophtalmus Siciliæ paſtor, ad littus Siculi freti Vlyſſem, & ſocios compræhendit; viuos vt ſuo more manderet, Vlyſſem vero (qui ementito nomine,

Vtin

tin ſe nominarat)quod generoſum vinum ſibi propinaſſet: o-
nium vltimum deuorare eſt pollicitus, dilationem mortis pro
eneficio reponens. Interim ſingulos ſociorum quotidie abſu-
ens. Quod animaduertens Vlyſſes, cognomento Græcanico
TIS (quod Latinis eſt NVLLVS) Gigantem oblato vino ſic
ebriauit, vt ipſe ſomno vinóque ſepulto Cyclopi, oculũ, quem
ium in fronte habebat; ardenti torre effoderit. At Polyphemus
ılneris acerbitate, ac orbitatis dolore percitus, ſic rugiit: vt
eteros Cyclopas in rupium antris, & ardentis Aetnæ fornaci-
is per totam Siciliam habitantes exciuerit: profugiente iam
im ſociis, & nauigio Vlyſſe. At illi cùm veniſſent, Percontati,
iis ipſi oculum eruiſſet, isq; dixiſſet, VTIS (qui nullus eſt) eum
ſanire, & furioſum eſſe rati, abierunt, ridentes, ac illudentes
bo giganti. Qua quidem fabula innuit Homerus, crudeles po-
uli voratores, cùm hac vitæ luce fuerint orbati, pœnas ſcele-
m daturos, nemine eos conſolante, ſed omnibus miſeriæ illu-
ntibus.

Iuſta vltio.

Raptabat volucres captum pede coruus in auras
  Scorpion, audaci præmia parta gulæ.
Aſt ille infuſo ſenſim per membra veneno,
  Raptorem in Stygias compulit vltor aquas
O riſu res digna: aliis qui fata parabat,
  Ipſe perit: propriis ſuccubuitque dolis.

Cùm malus in malum, aut in peiorem, quid molitur, ſeipſ
perdit, vt cùm gladiator in homicidam incidit, fur in latronc
luſor in aleatorem, falſarius in veneficũ, fœnerator in auctio
torem, aut transfugam, Callidus, in verſipellem, impoſtor in p
num. Coruus quidem malus eſt. At ſcorpius nocentior, qui c
da venenata interimit.

Parem delinquentis, & ſuaſoris culpam eſſe.

econem lituo perflantem claſſica, victrix
Captiuum in tetro carcere turba tenet,
ıeis ille excuſat: quòd nec ſit ſtrennuus armis,
Vllius aut ſæuo læſerit enſe latus.
ıic illi: Quin ipſe magis timidiſſime peccas,
Qui clangore alios æris in arma cies.

lipſum eſt quod in iure legitur. Qui per alium facit, per ſe-
m facere videtur. Proinde crimine in omni, agens & inſti-
;,eodem genere ſupplicij ſunt puniendi.

Alius peccat, alius plectitur.

Arripit vt lapidem catulus, morſúque fatigat,
Nec percuſſori mutua damna facit.
Sic plerique ſinunt veros elabier hoſteis:
Et quos nulla grauat noxia, dente petunt.

Maligno, crudelíque animo homines, eos abs quibus accipiuntur reformidant, neque cum illis congredi auden dolorem ſuum vlciſcuntur in infirmos, & innoxios abs qu minimè ſunt læſi. Nam (vt ait Suetonius & confirmat Cor nius) crudeles homines ferè ſunt formidoloſi, in ſupplices in audaces, timidi.

Inſani gladius.

geri medius ſtabat gregis enſifer Aiax,
ædeſuum, credens cædere Tantalidas.
tia ſic tanquam ſus ſuccedanea pœnas
ro Laërtiade, pro caueáque dabat.
cit obeſſe ſuis furor hoſtibus, errat ab ictu,
onſiliíque impos in ſua damna ruit.

x fortiſſimus Dux, in controuerſia armorum Achillis, a callidum Vlyſſem, Græcorum iudicio victus: iniqui Arndignatione in furorem exarſit. Atque ita furioſus, & per palabundus, incidit in porcorum ſuorum gregem, quos rum concionem eſſe per inſaniam opinatus: omnes ma-

ximo

ximo rei ſuæ detrimento occidit. Quod ſanè nihil aliud in
quàm furore & ira (quæ tẽporaria eſt mania) percitos, ſibi
plus quàm hoſtibus nocere, ídque ſeu in diſceptatione ciui
ue in armorum contentione, in illa enim ſenſum hominis
tionem, & ſermonem amittunt, in hac verò, & dexteritate
collimationem, & hoſtis obſeruationem, ac non raro euer
præ nimio bilis ardore, in ferrum incautius ruant, ſeipſc
confodiant.

PAX.

...rrigeris humeris, dentis quoq; barrus eburni.
Qui ſuperare ferox Martia bella ſolet,
...poſuit nunc colla iugo ſtimulíſque ſubactus,
Cæſareos currus ad pia templa vehit.
...fera cognoſcit concordes vndique gentes:
...roiectíſque armis munia pacis obit.

...eſar triumphans in Capitoliũ aſcendit; cum Elephantis qua-
...inta; ſenos lychnuchos geſtantibus flammantes, & odora-
...n ſignum pacis bello partæ. Elephas namque robore, ac de-
...tate præſtans animal fuit bellicum, docili autem manſuetu-
...triumphale animal, & pacificum.

Ex bello pax.

Ea galea, intrepidus quam miles geſſerat: & quæ
Sæpius hoſtili ſparſa cruore fuit.
Parta pace apibus tenuem conceſſit in vſum
Alueoli: hincque fauos grataque mella gerit.
Arma procul iaceant: fas ſit tunc ſumere bellum:
Quando alta pacis non potes arte frui.

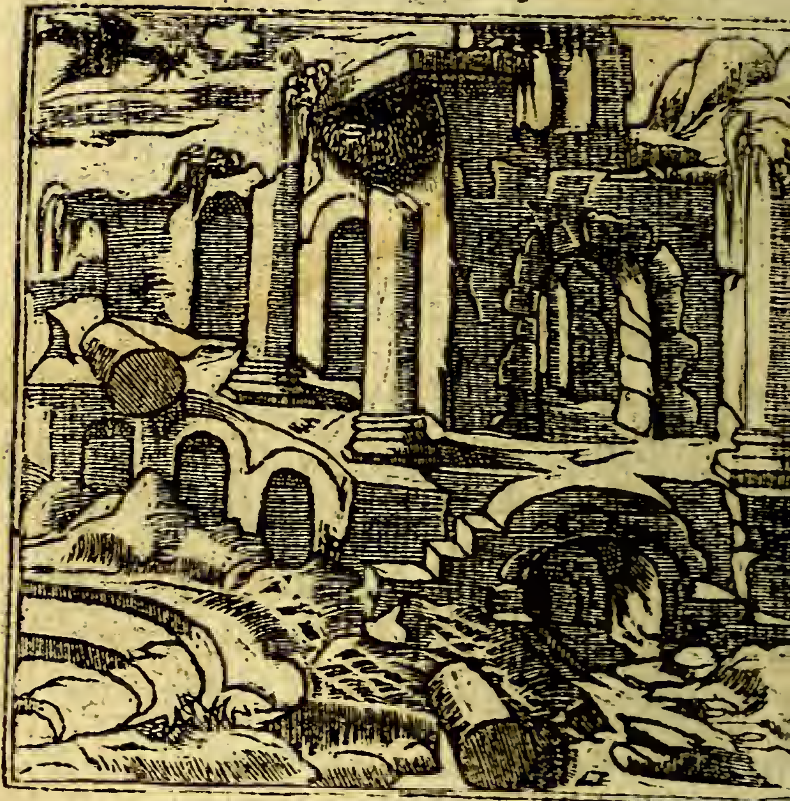
Res eadem diuerſis vſibus poteſt accommodari. Nam vt g
dius pacem, & iuſtitiam, ſui formidine tuetur. Sic iniuriam
bellum, audacia confidentiam parit. Proinde interdum nece
rium eſt bellum, vt inde Pax ſequatur. Quod indicat in icone
lea, quæ bellorum tumultibus caput armat. Pacis temporil
aluearij vſum præſtat apibus.

randibus ex ſpicis tenues contexe corollas,
Quas circum alterno palmite vitis eat.
is comptæ Halciones tranquilli in marmoris vnda
Nidificant, pullos inuolucréſque fouent.
ætus erit Cereri, Baccho quoque fertilis annus,
Aequorei ſi rex alitis inſtar erit.

Halcyones maritimæ ſunt aues, quæ nidum nulla vi aquarum diſſolubi-
n, ex vitium pampinis, & ſegetum ſpicis, in medio ponto conſtruunt.
iſque ouis ſeptem dies ante brumam incubant, eadem totidem poſt bru-
im diebus excludunt. quo quidem quatuordecim dierum tempore, arcano
odam naturæ miraculo, mare tranquillum eſt, & nauigantibus tutum.
c & cùm optimus Princeps tutis locis, & cibi & potus copia inſtructis,
i ſubiectos homines fouet, tutiſsima eſt regni eius, & ſeculi, quo viuit
anquillitas.

Doctos doctis obloqui nefas eſſe.

Quid rapis heu Progne vocalem ſæua cicadam,
  Pignoribúſque tuis fercula dira paras?
Stridula ſtridentem, vernam verna, hoſpita lædis
  Hoſpitam, & aligeram penniger ales auem?
Ergo abice hanc prædā: nā muſica pectora ſummū e
  Alterum ab alterius dente perire nefas.

Vulgari parœmia iactari ſolet acerba eſſe tempora, quibus pus lupinam eſt. Atqui acerbior eſt iniquitas, cùm doctus & f cundus, erudito & eloquēti obtrectat. Quod intellexiſſe videt Pythagoras, prohibens hirundinem in domum recipi. Hæc et nim cicadam deuorat, volatilem, Muſis amicam, cantatricem & vernam: ipſa ſimiliter volucris, muſica, & veris nuncia.

Eloquentia fortitudine præſtantior.

rcum læua tenet:rigidam fert dextera clauam,
Contegit & Nemees corpora nuda leo.
erculis hæc igitur facies?non conuenit illud
Quòd vetus & ſenio tempora cana gerit.
uid quòd lingua illi leuibus traiecta cathenis:
Quãs fiſſa facileis allicit aure viros?
nne quòd Alciden lingua non robore Galli
Præſtantem,populis iura dediſſe ferunt?
edunt arma togæ,& quamuis duriſſima corda
Eloquio pollens ad ſua vota trahit.

Ex Luciano Rhetore ſumpta eſt hæc Herculis Gallici P
pographia, qua certè ſignificabatur Herculem tot populos
giſſe, tot monſtra confeciſſe, tot tyrannos ſuſtuliſſe, viuæ
bus eloquentiæ, iuris ſapientia, & legum conſtitutione i
rum, quæ egregia ſapientiſſimi Ogmij facinora, Græcia
dax poſteà in armorum geſta deformauit, ſuóque Hercul
guinario Alcmenæ filio adſcripſit.

Facundia difficilis.

ntidotum Aeææ medicata in pocula Circes
Mercurium hoc Ithaco fama dediſſe fuit.
oly vocant, id vix radice euellitur atra,
Purpureus ſed flos, lactis & inſtar habet.
oquij candor facundiáque allicit omnes:
Sed multi res eſt tanta laboris opus.

Per Homericum Moly, herbam radice nigra, flore candido, purpureo, quod inuentu perdifficile eſt. Eloquentia venit intelligenda, à principio quidem obſcura, mox florens, perſpicua honorata. Inuentu tamen difficilis, niſi felicibus ingeniis: ſed æ omnẽ ſeparat maliciam, & ipſam habenti, gratiã conciliat.

Antiquiſsima quæque commentitia.

APOLOGESIS.

Pallenæ ſenex, cui forma eſt hiſtrica, Proteu,
Qui modò membra viri fers, modò membra feri.
Dic age, quæ ſpecies ratio te vertit in omnes,
Nulla ſit vt vario certa figura tibi?
Signa vetuſtatis, primæui & præfero ſæcli:
De quo quiſque ſuo ſomniat arbitrio.

De rebus iam olim obſoletis, antiquatiſque: & extra omnem omnium hominum memoriam longè poſitis, vnuſquiſque pro phantaſia ſua ſomniat. Adeò vt antiquiſsimarum eiuſmodi re

à primis temporibus repetitarum ſcriptores, inter ſe mini
conueniant. Quin monſtroſam quandam hiſtoriæ formam
iis ſcriptionibus ſibiipſi diſsimilem faciunt, qualem fingunt
tæ, Protea antiquiſsimum maris Deum ſemen, πολύμορφος &
inde vultus mutantem, in quaslibet rerum ſpecies.

Inſignia Poëtarum.

Gentiles clypeos ſunt qui in Iouis alite geſtant,
Sunt quibus aut Serpens, aut Leo ſigna ferunt.
Dira ſed hæc Vatum fugiant animalia ceras,
Doctáque ſuſtineat ſtemmata pulcher Olor.
Hic Phœbo ſacer, & noſtræ regionis alumnus:
Rex olim veteres ſeruat adhuc titulos.

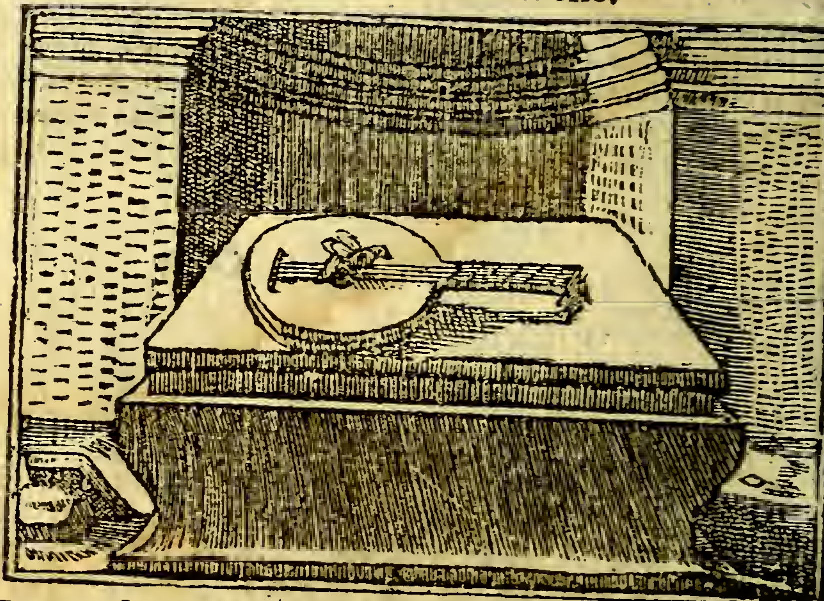
Cygnus, olim rex fuiſſe fertur, Phaëtontis germanus, nunc verò fluuialis auis, voce canora, colore candida, Phœbo Muſarum & Poëtarum Deo, ſacra: qui Poëtæ etiamnum Cygnum pro ſigno in ſuis ſtemmatis habent. Nam Poëtæ, vt Reges, ac

ıperatores triumphali Lauro coronantur; tanta libertate in
:ibendo,quanta Reges regnando vtuntur,bella ordinaris car-
inibus , vt Reges armatis hominibus faciunt, iiſque & pede-
:ibus, & equeſtribus; fluuiis amœniſque locis, vt olores dele-
antur, puri ſunt & candidi; canúntque ſuauiſſimum melos
ygneion verſibus bene ſonantibus.

OS

Muſicam diis curæ eſſe.

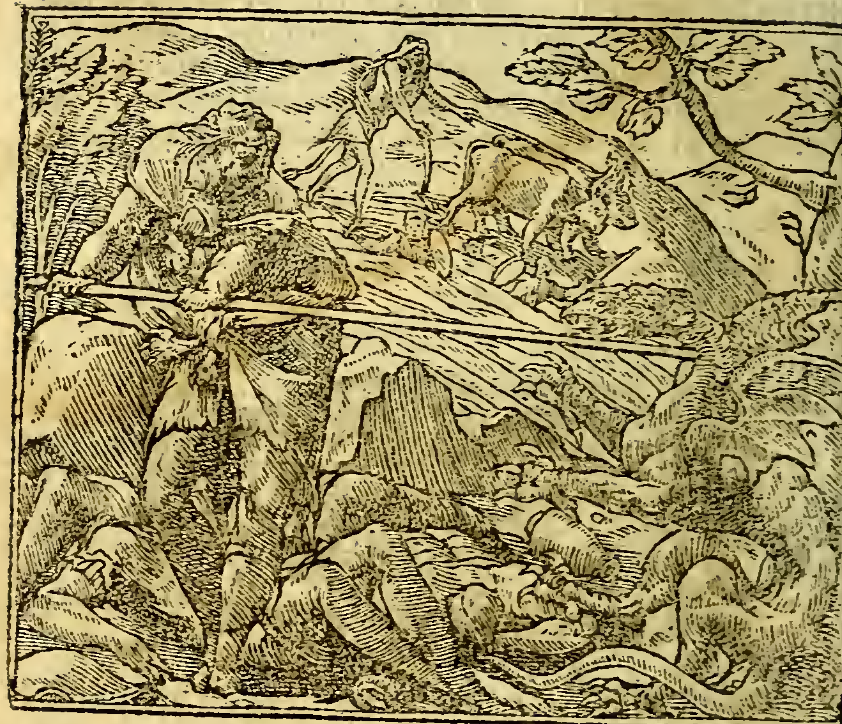

Locrenſis poſuit tibi Delphice Phœbe cicadam
Eunomus hanc, palmæ ſigna decora ſuæ.
Certabat plectro Sparthyn commiſſus in hoſtem,
Et percuſſa ſonum pollice fila dabant.
Trita fides rauco cœpit cùm ſtridere bombo,
Legitimum harmonias & vitiare melos,
Tum citharæ argutans ſuauis ſeſe intulit ales,
Quæ fractam impleret voce cicada fidem.
Quæque allecta, ſoni ad legem deſcendit, ab altis
Saltibus, vt nobis garrula ferret opem.
Ergo tuæ vt firmus ſtet honos (ô ſancte) cicadæ
Pro cithara hic fidicen æneus ipſa ſedet.

In Delphico Apollinis templo dicatum erat ſimulachrum liræ in æs inciſæ, inſidentíſque cicadæ, quæ chordæ deficientis

num ſuo ſtridore ſuppleret, in memoriam victoriæ Eunomi,
uerſus Ariſtonem lira certantis. Cui cùm ipſe vnam ex fidi-
is fregiſſet: cicada fortè ſuperueniens concordi canore pro
horda rupta concinenti, inſperatam dedit victoriam, quæ non
m fortuna, quàm fatali Deorum prouidentia opitulatrix ve-
iſſe credita eſt. Dii namque muſicam curæ habent & diligunt.

Litera occidit, ſpiritus viuificat.

Vipereos Cadmus dentes vt credidit aruis,
 Seuit & Aonio ſemina dira ſolo:
Terrigenum clypeata cohors exorta virorum eſt,
 Hoſtili inter ſe qui cecidere manu.
Euaſere quibus monitu Tritonidos armis
 Abiectis data pax, dextráque iuncta fuit.
Primus Agenorides elementa, notáſque magiſtris
 Tradidit, iis ſuauem iunxit & harmoniam,
Quorum diſcipulos contraria plurima vexant,
 Non niſi Palladia quæ dirimuntur ope.

Cadmus Regis Agenoris filius, natione Phœnix. Primus literas ex Aſia, in Europam tranſtulit, & eas per totam Græciam

ſſeminauit. Ex quo prodiit fabula de Draconis dentibus diſſe-
inatis, ex quibus armati exiliere homines mutuis vulneribus,
ui ſe omnes peremere. Et quinque tantùm reliquis, à Minerua
cificatis, & in numeroſam poſtea gentem multiplicatis. Ser-
ens ſapientia eſt, ſiue ἐγκυκλοπαιδεία. Sati dentes ſunt acutæ: ac
btiles literæ, per totam Hellada ſparſæ. Armati ex illis emer-
entes ſunt homines literati, artium & ſcientiarum panoplia in-
ructi, qui mutuo zelo, aut liuore ſeſe inuicem conficiunt niſi
allados (quæ ſapientiæ eſt Dea) monitis in gratiam reducan-
ır, & concordiam: qui demum multiplicati, quotidie creſcunt
n infinitum numerum. Adeo vt timendum ſit, ne tandem plu-
ęs ſint quàm vſus poſtulet, otij amore.

Dicta ſeptem ſapientum.

Hæc habeas, ſeptem Sapientum effingere dicta,
  Atque ea picturis qui celebrare velis.
Optimus in rebus modus eſt (Cleobulus vt inquit)
  Hoc trutinæ examen, ſiue libella docet.
Noſcere ſe Chilon Spartanus quémque iubebat.
  Hoc ſpecula in manibus, vtráque ſumpta dabunt.
Quod Periander ait, fræna adde Corinthius iræ?
  Pulegium admotum naribus efficiet.
Pittacus at ne quid (dixit) nimis: hæc eadem aiunt,
  Contracto qui gith ore liquefaciunt.

:ſpexiſſe Solon finem iubet, vltimus agris,
Terminus, haud magno ceſſerit ipſe Ioui.
eu quàm vera Bias, eſt copia magna malorum:
Muſmoni inſideat effice Sardus eques.
e præs eſto (Thales dixit) ſic illita viſco
In laqueos ſociam parta, merópſque trahit.

Hæc ſunt Apophthegmata', memorabiléſque ſententiæ ſep- m virorum, qui in Græcia ſapientes ſunt habiti, earúmque rum imagines per quas figurari poſſunt. Cleobuli Statera me- ocritatem ſignificat, Chilonis ſpeculum, ſuiipſius cognitio- :m. Pulegium Periandri iræ moderationem. Pulegium namque :r inferiora bilem purgat, naribus admotum lipothymiæ me- :tur. Gith Pitaci luxum prohibet. Eſt etenim Gith ſemen minu- m, quod modicè cibis admixtum dat ſaporis gratiam: nimium :rò necat, aut conuellit. Solonis terminus (cuius antè facta eſt :ſcriptio) admonet, conſiderandum eſſe in omnibus finem, iaximè mortis. Sardus eques in Muſmone Biantis nota. Malo- ım multitudinem ſignat. Sarda enim gens mala malè audit. At ſuſmon Mulus eſt è Corſica, non maior capra: cæterùm ini- uæ mentis beſtia. Vtriuſque autem magna eſt copia. Denique ſerops illaqueata, quæ cæteras in Rhetia allectat. Thaletis no- ı dehortatur ſponſionem facere. Nam qui vel corpore, vel bo- is pro alio ſponſor eſt, & ſe vadem conſtituit, libertatem ſuam ı ſeruitutem, & periculum adducit.

IGNORANTIA.

Submouendam ignorantiam Διαλογισμός.

Quod monſtrũ id? Sphinx eſt. Cur cādida virginis ora,
Et volucrum pennas, crura leonis habet?
Hanc faciem aſſumpſit rerum ignorantia: tanti
Scilicet eſt triplex cauſa & origo mali.
Sunt quos ingenium leue, ſunt quos blanda voluptas,
Sunt & quos faciunt corda ſuperba rudes.
At quibus eſt notum, quid Delphica littera poſſit:
Præcipitis monſtri guttura dira ſecant.
Nanq; vir ipſe, bipéſq;, tripéſq; & quadrupes idem eſt.
Primáque prudentis laurea, noſſe virum.

phinx callidum, & crudele monſtrum, anguſtias viarum ad
ehas obſidens, prætereuntibus tale proponebat Aenigma.
ódnam animal eſt quadrupes, bipes, & tripes, quod qui ſol-
e non poſſent eos vt ignorantes interimebat, Donec Oedipus
ax diuinator illac præteriens, gryphum ſoluit. Eiuſmodi ani-
l hominem eſſe dicens, qui infans quadrupes rapit. Iuuenis
obus ambulat pedibus: ſenex baculo, vt tertio pedi, innititur.
ſicut ſeipſum noſſe iuxta Delphicam in Apollinis delubro in-
iptionem γνῶθι σὲ ἀυτὸν: ſumma eſt ſapientia: ſic quid ſit ho-
neſcire, & ſeipſum minimè noſſe, extrema eſt ignorantia,
æ plurimos perdit. Ea autem euenit aut ex ingenii leuitate,
ex voluptate, aut ex arrogantia, quæ volucrum pennis, ore
ellari, & leonis pedibus in hoc monſtro figurantur.

Mentem, non formam plus pollere.

Ingreſſa vulpes in Choragi pergulam,
Fabrè expolitum inuenit humanum caput,
Sic eleganter fabricatum, vt ſpiritus
Solùm deeſſet, cæteris viuiſceret:
Id illa cùm ſumpſiſſet in manus, ait:
Hoc quale caput eſt, ſed cerebrum non habet.

Vulpis huius (quæ verſutum hominem ſignat) Apophthegma, in multos torqueri poteſt: qui faciem quidem hominis extrà, præ ſe ferentes, intus ſenſu, & ratione ſunt vacui.

Diues indoctus.

Tranat aquas reſidens precioſo in vellere Phrixus,
Et flauam impauidus per mare ſcandit ouem.
Ecquid id eſt? vir ſenſu hebeti, ſed diuite gaza,
Coniugis aut ſerui quem regit arbitrium.

Heleſpontum Phrixus puer traiecit, in ariete aureo obequitans: quem ſeſſor pro arbitrio dirigit. Aries autem ſimpliciſſima eſt, & ſtolidiſſima pecus, bono tamen corporis habitu, & conferto lanæ mollis tegumento. Aurum diuitias, Puer, aut ſeruitutem aut iuuenilem ſignificat ætatem. Quare Phrixus aurei velleris ariete, Pontum tranſuectus, aut vxor eſt, aut ſeruus, aut puſio virum, aut dominum, diuitem quidem, ſed ſtolidum pro arbitrio quocunque velit transferens.

MATRIMONIVM.

In fidem vxoriam.

Ecce puella, viro quæ dextra iungitur. Ecce
  Vt ſedet: vt catulus luſitat ante pedes.
Hæc fidei eſt ſpecies: Veneris quam ſi educat ardor,
  Malorum in læua non malè ramus erit.
Poma etenim Veneris ſunt, ſic Scheneida vicit
  Hippomenes, petiit ſic Galathea virum.

Coniugio interuenit Amor, & fides. Vtriuſq; ſignum eſt. Canis fidus comes, & domini amator. At quoniam fidelis ille amor coniugii, vt plurimum fouetur, & redintegratur corporum coitu, Aptiſſimè conuenit arbor pomus frugifera. Pomum etenim Veneri

Veneri ſacrum eſt,cui aureum illud adiudicatũ fuit. Quinetiam Hippomenes Atalanta aurei mali iactu in peridromo ſuperata potitus eſt. Denique Galathea paſtorem amaſium malo petiit ipſum laſciuia prouocans. Poma igitur Veneri conueniunt. Venus connubiali fidei, & amori fouendo, fidem, & amorem Catellus indicat melitæus.

Reuerentiam in matrimonio requiri.

Cùm furit in Venerem, pelagi ſe in littore ſiſtit
Vipera, & ab ſtomacho dira venena vomit.
Murænámque ciens, ingentia ſibila tollit,
At ſubitò amplexus appetit illa viri.
Maxima debetur thalamo reuerentia, coniunx
Alternum debet coniugi & obſequium.

Prudentis ſerpentis exemplum, qui cum Muræna congreſſurus prius venenum euomit, ea verò ſibilo euocanti paret, & ad eum mox adnatat. Sic & coniugatos oportet cum Amoris connubialis reuerentia mutua conuenire, & coire: omni prius affectu malo ex animis eiecto, & ſimul cum veſtimentis depoſito.

In fœcunditatem ſibiipſi damnoſam.

Ludibrium pueris lapides iacientibus, hoc me
In triuio poſuit ruſtica cura nucem.
Quæ laceris ramis perſtrictóque ardua libro,
Certatim fundis per latus omne petor.
Quid ſterili poſſet contingere turpius? eheu,
Infelix, fructus in mea damna fero.

Liberorum generatio naturalis quidem eſt lætitia, verùm perniciosa & pœnitenda: quoties parentum ruinæ, infamiæ, aut mortis ſunt in cauſſa. Quemadmodum nucis fructus in cauſſa eſt, vt arbor, de qua productus eſt, ſaxis ſudibúſque petatur, ramíque eius diffringantur.

Amor filiorum.

Ante diem vernam boreali cana palumbes
Frigore nidificat, præcoqua & oua fouet:
Mollius & pulli vt iaceant, ſibi vellicat alas,
Queis nuda hyberno deficit ipſa gelu.
Ecquid Colchi pudet, vel te Progne improba? mortem
Cùm volucris propriæ prolis amore ſubit?

Palumbis quæ excluſorum in hyeme pullorum gratia fouendorum ſeipſam deplumat & alget: exemplum matribus eſt pietatis, opprobrium verò illis, quæ ſuos infantulos aut incuria perire ſinunt, aut etiam necant, vt Progne, & Medæa.

Pietas filiorum in parentes.

Per medios hoſteis patriæ, cùm ferret ab igne
Aeneas humeris dulce parentis onus.
Parcite (dicebat) vobis ſene adorea rapto
Nulla erit: erepto ſed patre ſumma mihi.

Magna certè gloria eſt filio, ei vitam aut reſtituere, aut tueri abs quo vitam acceperit, nempe parenti. Quod laudatiſſimum Aeneæ factum celebratur.

Mulieris famam, non formam vulgatam eſſe oportere.

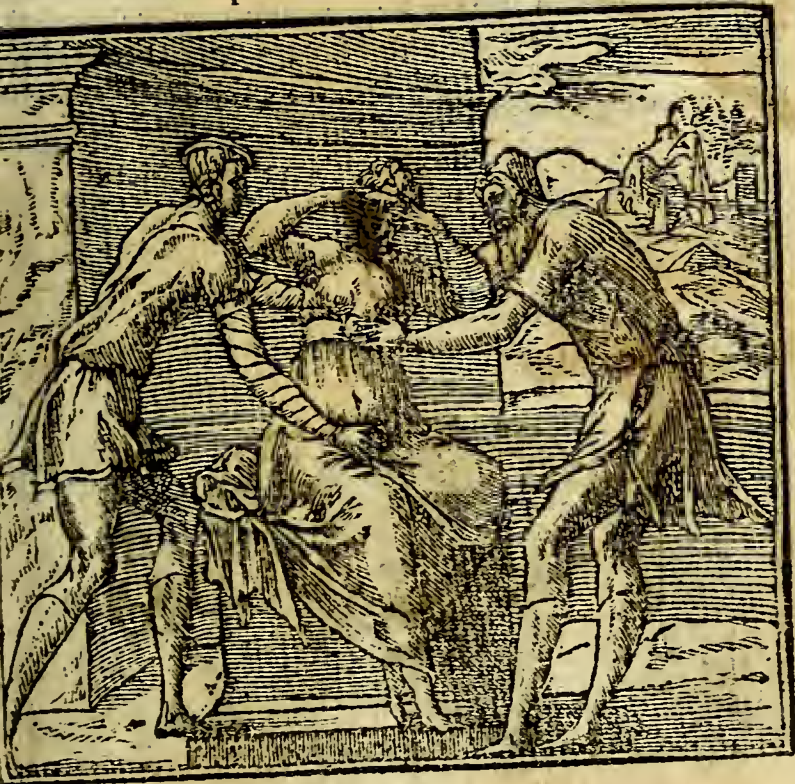
DIALOGISMVS.

Alma Venus quænam hæc facies, quid denotat illa
Teſtudo, molli quam pede Diua premis?
Me ſic effinxit Phidias, ſexúmque referri
Fœmineum, noſtra iuſſit ab effigie.
Quódque manere domi, & tacitas decet eſſe puellas,
Suppoſuit pedibus talia ſigna meis.

Teſtudo ſanè omnino muta eſt, aphona, & aloga, concha nunquam egrediens, interna ſubſtantia melior, quàm externa forma pulchrior. Talis eſſe debet proba matrona pacifica, tacita, domi aſsidua, foris incognita. (vt in Italia eſſe feruntur) nam animam, non formam mulieris vulgatam eſſe oportet.

In pudoris ſtatuam.

Penelope deſponſa ſequi cupiebat Vlyſſem,
Ni ſecum Icarius mallet habere pater.
Ille Ithacam, hic offert Sparten. manet anxia virgo.
Hinc pater, inde viri mutuus vrget amor.
Ergo ſedens velat vultus, obnubit ocellos.
Iſta verecundi ſigna pudoris erant.
Queis ſibi prælatum Icarius cognouit Vlyſſem,
Hócque pudori aram ſchemate conſtituit.

Græcorum ſcriptis omnium fœminarum caſtiſsima ce-
lebratur Penelope. Quapropter illius ſtatua in ara eſt col-
locata inter duos vtrinque viros media, alterum quidem Ica-
rium

rium patrem Spartæ Principem iam ſenem,&effœtum:alte
verò Vlyſſem ſuum. Ithacæ Regem, Iuuenem & ſucculent
quem verſus certè conuertitur:ſed manu tamen oculis oppo
caſto, & verecundo nimirum pudore, huius quod natura iu
& fas eſt,nempe parente relicto coniugem ſequi.

Nupta contagioſo.

Dij meliora piis (Mezenti) cur age ſic me
Compellas? emptus quòd tibi dote gener,
Gallica, quem ſcabies dira & mentagra perurit:
Hoc eſt quídnam aliud (dic mihi ſæue pater)
Corpora corporibus, quàm iungere mortua viuis,
Efferáque Hetruſci facta nouare ducis?

Mezentius Hetruriæ Dux immaniſſima crudelitate mortua inungebat corpora viuis, fœtidíſque cadaueribus viuos homines conuinciebat, fœtore exanimans ſic, vt mortui viuos occiderent. Quam ſanè immanitatem exercent etiámnum parẽtes quidem

quidem inhumaniſſimi, qui inſeparabili matrimonio filias formoſas, ſanas, integras copulant viris vinoſis, ſcabie Neazana infectis, leproſis, olidis podagricis: denique viuis cadabus, ſublata omni diuortij ſpe, impoſitâque neceſſitate lan ad mortem vſque perferendi. Qua parentum crudelitate i beros vt non eſt altera inhumanior, & magis dolenda, ſic n communior, & quæ minus curetur tollenda: in quam Eraſ egregium illũ ſcripſit dialogum, cuius titulus eſt ΑΓΑΜΟ ΓΑΜΟΣ.

ARBORES.
Cupreſſus.

Indicat effigies metæ, noménque cupreſſi
  Tractandos parili conditione ſuos.

ALIVD.

Funeſta eſt arbor, procerum monumenta Cupreſſus,
  Quale Apium plebis, comere fronde ſolet.

ALIVD.

Pulchra coma eſt, pulchro digeſtæq; ordine frondes,
  Sed fructus nullos hæc coma pulchra gerit.

Cypariſſus ab radice ad faſtigium recto ſurgit ſtipite, æqua ad ſummum, vnde ramos protendit coronatim circumſper eoque ordine circumpoſitos æqua magnitudine, ac longitu ne, vt alius alium nō ex cedat. pari æqualitate ad ſummum ex gens in coni figuram. Quæ ſanè figura parentes admonet: vt beros ſuos tam primogenitos, quàm ſequentes, tam mares qu fœminas, pari conditione, & affectu tractent, ſine vlla perſor rum acceptione: tam in iis educandis & diligendis, quàm in h redibus teſtamento ſcribendis. Sunt etenim ex æquo natural & legitimi. Quæ tamen æqualitas non obſeruatur in iis regi nibus, quæ iure ſcripto reguntur, vt in prouincia Lugdunenſi.

Moris erat apud veteres Romanos in honorem parentum, a eorum quos charos habuiſſent, foliis & frondibus ſepulchra c ronare. Nobilium quidem Cupreſſo, Plebeiorum verò Apio, qu rum vtrunque eſt ſimili propemodum folio, colore, odore & f cultate putredinem, & corruptionem auertente.

Detorqueri poteſt in viros membris bene formatos, iuuenésv crinitos, & calamiſtratos, aut fœminas comatas, cæterùm nu lius frugis.

Quercus.

(G)rata Ioui eſt quercus, qui nos ſeruátque fouétque,
Seruanti ciuem querna corona datur.

ALIVD.

(G)lande aluit veteres; ſola nunc proficit vmbra,
Sic quoque ſic arbos officioſa Iouis.

Qui ciuem ſeruaſſet, ei ciuica corona è quercu daba
Quercus enim ſacra eſt Ioui Seruatori, id eſt, Deo, qui omne
omnia ſeruat.

Frumento nondum reperto, priſci homines querna gla
victitabant, qua ſaturati ſub vmbra quercus quieſcebant. I
quercum Ioui ſummo Deo conſecrantes: qui ipſis deſuper
moniam & quietem largiretur. Quod quidem indicat Dei
neficentiam eiuſmodi eſſe: vt percepto, conſumptóque eius f
ctu, vmbra etiam & memoria vſum aliquem præſtet. vt Mo
& Prophetarum ſcripta Euangelium adumbrarunt.

Salix.

Quòd frugiſperdam ſalicem vocitarit Homerus,
Clitoriis homines moribus adſimilat.

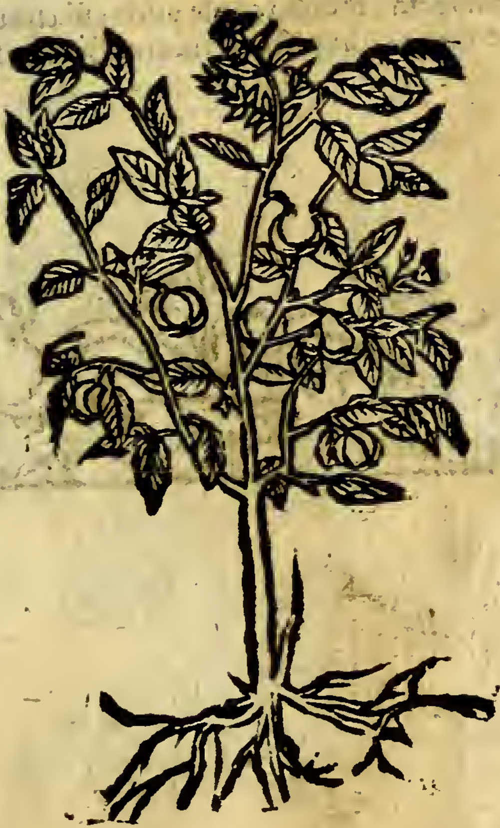
Homerus Poëtarum maximus, Salicem proprio epithero frugiſperdam dixit, quòd fructum nullum proferat, & in aquis, aut propter aquas proueniat. Per hoc ſignificans hydropotas abſtemios parum frugiferos eſſe aut corpore, aut animo. Tum maximè quòd ſalicis ſemen calorem naturalem extinguere, & vim generandi perimere dicatur.

Abies.

Apta fretis abies in montibus editur altis:
Eſt & in aduerſis maxima commoditas.

Coronea.

Poma nouis tribui debere Cydonia nuptis
Dicitur antiquus conſtituiſſe Solon.
Grata ori & ſtomacho cùm ſint, vt & halitus illis,
Sic ſuauis, blandus maneat & ore lepos.

Cydonia mala cor reficiunt ; ſuauem halitum ori inſpi
quæ olim neogamis pro munere oblata de more , admone
vt erga coniugem , mundo corde puris affectibus , ore odo
pudicáque verba,& honeſtos ſermones ſpiranti forent.

Hedera.

Haudquaquam areſcens hederæ eſt arbuſcula, Ciſſo
Quæ puero Bacchum dona dediſſe ferunt:
Errabunda, procax, auratis fulua corymbis,
Exterius viridis, cætera pallor habet.
Hinc aptis vates cingunt ſua tempora ſertis:
Palleſcunt ſtudiis, laus diuturna viret.

Poëtæ coronantur hedera, quæ interna foliorum facie pe
cuùm viret, externa pallet, baccáſque aureo colore profert. I
cium videlicet, Quòd Poëtæ ſtudiis macerati foris palleant
tus verò arcanis ſcriptis æternùm duraturis vireant, hono
producentes non minus auro precioſum & illuſtrem.

Ilex.

Duritie nimia quòd ſeſe rumperet ilex.
Symbola ciuilis ſeditionis habet.

Robur regidiſſima quercus ſpecies in ſuæ ſubſtantiæ pa bus adeò adſtrictum eſt duritie quadam naturali, vt per ſe tiſcat, ac diffindatur: ſeſe inuicem deſerentibus, ac diſsilienti totius corporis partibus, ad intimum vſque & penitiſsimu truncum. Vnde fit vt poſteà ſuo rigore hians, & diffiſſum, cun intrudendis viam aperiat, quibus malleo intruſis, vi diſrump in fragmenta: & deinde in ignem mittitur. Sic & ſeditioſi pop lares duriſsimæ ceruicis, cùm vnà contineri, & concordes co uenire non poſsint, ob rigidiorem, & nimis peruicacem nat ram, abinuicem ſeparantur, locúmque dant manui Poteſtati quæ in eos irrumpens diſgregat, diſperdit, & vltricibus ſuppl ciis ad nihilum redigit.

Malus medica.

Aurea ſunt Veneris poma hæc: iucundus amator
Indicat, eſt Græcis ſic γλυκυπίκρος amor.

Citrus mala fert aureo colore, auſtero cum dulci ſapore, & amaro cortice. Talis & eſt affectus amoris, cuius dea eſt Venus, aureo ob id malo à Paride donata.

Buxus.

Perpetuò viridis,criſpóque cacumine buxus,
Vnde eſt diſparibus fiſtula facta modis:
Delitiis apta eſt teneris,& amantibus arbor:
Pallor ineſt illi,pallet & omnis amans.

ixus in foliis perenni eſt virore,in ligno autem exangui.pal-
quo tamen tibiæ excauantur harmonicæ ad amatoria car-
a ſuauiter perſonanda.Sic & amatores viuaci amoris calore,
uenili vigore virent, bilioſis affectibus ſuffuſi palleſcunt,
e autem & ſermone ſunt blando,ac ſuaueloquenti.

Morus.

Serior at Morus nunquam niſi frigore lapſo
Germinat:& ſapiens nomina falſa gerit.

Nō niſi hyeme præterita Morus germinat extra hyberni rigoris,& gelu periculū. Sic & vir ſapiēs nullo in negocio præproper feſtinat antē tempus:nec quicquā periclitatur,ſed tutò rem agit Quare hæc arbor Græco nomine Μῶρος dicta videtur ἀντιφρασικῶς:Μῶρος enim Græcè,ſtultus eſt Latinè. At contrà ſapiens videtur,quæ florem & fructum ab hyemis iniuria præſeruat.

Amygdalus.

ur properans foliis præmittis amygdale flores?
Odi pupillos præcocis ingenij.

Amygdalus omnium prima floret, & facillimè perit. Sic &
æcox ingenium (vt ait Fabius) haud temere vnquam perue-
t ad frugem.

Laurus.

Præſcia venturi laurus, fert ſigna ſalutis.
Subdita puluillo ſomnia vera facit.

ALIVD.

Debetur Carolo ſuperatis laurea Pœnis;
Victrices ornant talia ſerta comas.

In magica, Laurus flammis impoſita indicium boni aut mali
ientus portendere dicitur. Suppoſita autem dormientis cerui-
bus ſomnia inducit veritatem præteritorum, præſentium &
ıturorum referentia.

Imperatores parta victoria triumphabãt Lauro coronati, quæ
: hic in gratulationis ſpeciem tribuitur Carolo V. imp. victo-
am Thunis referenti.

R 2

Populus alba.

Populus Alba

Herculeos crines bicolor quòd populus ornet,
Temporis alternat, nóxque diéſque vices.

Populi ſolium ſemper tremulum, intus nigrum, foris album. Sic tempus in continuo motu, & in clarum diem, obſcurámque noctem diuiſum eſt.

Herculeos crines bicolor quo

INDEX EMBLEMATVM IN LOCOS COMMVNES DIGESTORVM.

EMBL. DEDIC.

Ad illuſtriſsimum Maximilianum,&c. 7
Mediolanum 9
Nunquam procraſtinandum. 1

DEVS, SIVE RELIGIO.

In Deo lætandum 13
Sapientia humana, ſtultitia eſt apud Deum 14
Ficta religio 15
Non tibi, ſed religioni 16
Qua Dij vocant eundem 17

VIRTVTES.

FIDES.

Fidei Symbolum 18
Fœdera 19
Silentium 20
Non vulganda conſilia 21
Nec quæſtioni quidem cedendum 22

PRVDENTIA.

Conſilio ac virtute Chimeram ſuperari: id eſt, fortio-

res,& deceptores
Vigilantia & cuſtodia
Νῆφε καὶ μέμνησ' ἀπιστεῖν· ἄρθρα ταῦτα τῶν φρενῶν 1
Πῆ παρέβην, Τί ἔρεξα; Τί μοι δέον οὐκ ἐτέλεσαι. 2
Prudentes 2
Prudens, magis quàm loquax 2
Maturandum 3
In deprehenſum 3
Cuſtodiendas virgines 3
Vino Prudentiam augeri 3
Prudentes vino abſtinent 34
In ſtatuam Bacchi 3
Gramen 37

IVSTITIA.

Nec verbo, nec facto quenquam lædendum 38
Tandem, tandem Iuſtitia obtinet 39
Etiam ferociſsimos domari 40
Gratiam referendam 41
Abſtinentia 42
Bonis à diuitibus nihil timendum 43

FORTITVDO.

Signa fortium 44
Ἀνέχου καὶ ἀπέχου 45
In adulari neſcientes 46
Obdurandum aduerſus vrgentia 47
Omnia mea mecum porto 48

CONCORDIA.

Concordiæ Symbolum 49
Concordia 50
Concordia inſeparabilis 51

num nihil, duos plurimum poſſe 52
rmiſſima conuelli non poſſe 53

SPES.

es proxima 54
ſimulacrum Spei 55
dies meliora 57
licitum non ſperandum 58

PVDICITIA.

udicitia 59

VITIA.

PERFIDIA.

n victoriam dolo partam 60
n fraudulentos 61
Dolus in ſuos 62
Maledicentia 63
In receptatores ſicariorum 64
In adulatores 65
Ei qui ſemel ſua prodegerit, aliena credi non oportere 66

STVLTITIA.

Temeritas 67
Furor, & rabies 68
In temerarios 69
In eos qui ſupra vires quicquam audent 70
Impoſſibile 71
Cuculi 72
Veſpertilio 73
Aliud 74
Ira 75
In eum, qui ſibiipſi damnum apparat 76

Fatuitas 7
Obliuio paupertatis parens. 7

SVPERBIA.

Superbia 7
Impudentia 8
Philautia 8
Garrulitas 8

INVIDIA.

Inuidia 8

LVXVRIA.

Luxuria 8
Luxurioſorum opes 8
Tumulus meretricis 86
In amatores meretricum 87
Cauendum à meretricibus 88
Amuletum Veneris 89
Inuiolabiles telo Cupidinis 90
Laſciuia 91

DESIDIA.

Deſidia 92
Deſidiam abiiciendam 93
In facile à Virtute deſciſcentes 94
Ignaui 95

AVARITIA.

Auaritia 96
In auaros 97
In Aulicos 98
In Sordidos 99
In diuites publico malo 100
In auaros, Vel quibus melior conditio ab extraneis

offertur 101
GVLA.
ula 102
)cni effigies 103
ı Paraſitos 104
aruam culinã duobus ganeonibus non ſufficere 105
aptiuus ob gulam 106
ı Garrulum & Guloſum 107
)octorum agnomina 108
NATVRA.
/is Naturæ, vel, Natura 110
ırs Naturam adiuuat 112
n Iuuentam 113
n quatuor tempora anni 114
ASTROLOGIA.
ícyphus Neſtoris 115
Quæ ſupra nos, nihil ad nos 117
n Aſtrologos 118
Qui alta contemplantur cadere 119
AMOR.
Potentiſſimus affectus Amor 120
Potentia amoris 121
Vis amoris 122
In ſtudioſum amore captum 123
Ἀντέρως, id eſt, amor virtutis 124
Ἀντέρως, Amor virtutis alium Cupidinẽ ſuperans 126
Dulcia quandoque amara fieri 127
Ferè ſimile, ex Theocrito 128
In ſtatuam Amoris 129
In obliuionem patriæ 131

Sirenes 1
Senex puellam amans 1
In colores

FORTVNA.

Virtuti fortuna comes 1
Fortuna Virtutem ſuperans 1
Paupertatem ſummis ingeniis obeſſe, ne proueha-
tur 14
In occaſionem 1
In ſubitum terrorem 14
In illaudata laudantes 1
In momentaneam felicitatem 1
Ex damno alterius, alterius vtilitas 1
Bonis auſpiciis incipiendum 14
Nil reliqui 1
Malè parta, malè dilabuntur 14
Semper præſto eſſe infortunia 1
Remedia in arduo, mala in prono eſſe 1

HONOR.

Ex arduis perpetuum nomen 15
Ex literarum ſtudiis immortalitatem acquiri 1
Tumulus Ioannis Galeacij Vicecomitis, Primi Duc.
Mediolanenſis 15
Optimus ciuis 1
Strenuorum immortale nomen 15
Nobiles, ac generoſi 15
Duodecim certamina Herculis 16
In nothos 16
Imparitas 16
In deſciſcentes 16
Aemulatio impar 16

outij ad D.Alciatum ſuadentis vt,&c. 166

PRINCEPS.

nceps ſubditorum incolumitatem procurans 167
Senatum boni Principis 169
uod non capit Chriſtus,rapit fiſcus 171
oulentia tyranni paupertas ſubiectorum 172
onſiliarij Principum 173
incipis clementia 174

RESPVBLICA.

lus publica 175
eſpublica liberata 176

VITA.

vitam humanam 177
ere quandoque ſalutem redimendam 178

MORS.

um Laruis non luctandum 179
e Morte & Amore 180
formoſam fato præreptam 182
mortem præproperam 183
erminus 184
pulenti hæreditas 185

AMICITIA.

micitia etiam poſt mortem durans 186
Iutuum auxilium 187
uxilium nunquam deficiens 188
Gratiæ 189

HOSTILITAS.

n detractores 191
nanis impetus 192
liquid mali,propter vicinum malum 193

In eum qui truculantia ſuorum perierit 1
Ἐχθρῶν ἄδωρα δῶρα. In dona hoſtium
A minimis quoque timendum
Obnoxia infirmitas 1
Vel poſt mortem formidoloſi 1

VINDICTA.

Iuſta vindicta 2
Iuſta vltio 2
Parem delinquentis, & ſuaſoris culpam eſſe 2
Alius peccat, alius plectitur 2
Inſani gladius 2

PAX.

Pax 2
Ex bello pax 2
Ex pace vbertas 2

SCIENTIA.

Doctos doctis obloqui nefas eſſe 2
Eloquentia fortitudine præſtantior
Facundia difficilis
Antiquiſsima quæque commentitia 2
Inſignia Poëtarum 2
Muſicam Diis curæ eſſe 2
Litera occidit, Spiritus viuificat 2
Dicta ſeptem Sapientum 2

IGNORANTIA.

Submouendam ignorantiam 2
Mentem, non formam plus pollere 2
Diues indoctus 2

MATRIMONIVM.

In fidem vxoriam 2

ꝛerentiam in matrimonio requiri 230
œcunditatem ſibiipſi damnoſam 231
or filiorum 232
:as filiorum in parentes 233
lieris famam, non formam vulgatam eſſe oporte-
e 234
pudoris ſtatuam 235
pta contagioſo 237

ARBORES.

preſſus 239
ıercus 241
lix 243
ies 244
tea 245
tonea 247
edera 249
x 251
alus medica 253
xus 254
orus 256
nygdalus 257
aurus 258
opulus alba 260

FINIS.

Liber Willm Mole

Anno 27 1677

... jeroquia ...

... nolo

... quid ...

Richard Pilchyon

Catt ...

William Hitchman
His Book
1722

